

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

Netherlands (Kingdom, 1815-) Rijks archief
in Drenthe, Assen

RIJKSARCHIEF IN DRENTE.

Het archief

CD
1707
.D7
.A5

DER

heerlijkheid Ruinen,

DOOR

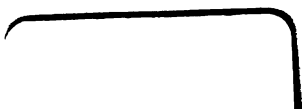
Joosting
1866
Mr. J. G. C. JOOSTING,

Rijksarchivaris in Drente.

1866

BOEKHANDEL EN DRUKKERIJ
voorheen
E. J. BRILL. — LEIDEN.
1907.

INLEIDING.

De heerlijkheid Ruinen omvatte volgens eene daarvan voorhanden kaart dd. 28 November 1628 (aanwezig in de oude statenarchieven) het grondgebied, omsloten ten westen door de Leislout, en ten noorden door de onbebouwde gronden zuidelijk van Reebruggen, Ansen en Kralo; de oost- en zuidoostgrenzen omsloten Weerwille en wellicht Anholt en Gijsselte, doch sloten buiten de heerlijkheid: Nuil, Eursinge, Oostering, Pesse en wellicht ook Bultinge; de zuidgrens bracht nog tot Ruinen: Blijdenstein en Tweelo, doch sloot Echten, Struikberg, Coecange, Broekhuizen en Oosterboer buiten. De onbetrouwbaarheid dezer kaart valt echter te bewijzen. Zij is opgemaakt op verzoek van Drost en Gedeputeerden van Drente in een tijd, toen Drente's bestuur ernaar streefde de rechten van den heer van Ruinen in zijne heerlijkheid tot nul te reduceeren. De landmeter, die de kaart vervaardigde, heeft toen onjuiste inlichtingen van Drente's bestuur ontvangen, opdat ten minste de heerlijkheid zoo klein mogelijk zou schijnen. De noordgrens behoorde in te sluiten Ansen en Kralo ¹⁾ en waarschijnlijk ook Reebruggen ²⁾. Pesse lag niet buiten doch *in* de heerlijkheid ³⁾. Andere gegevens zijn niet voorhanden, tenzij uit den tijd nadat de beslissing in het geschil van Drente met den heer van Ruinen over het ressort der heerlijkheid was gevallen. De administratieve grenzen van na dien tijd kunnen afwijken van die der heerlijkheid.

Een deel dezer landen was zeer boschrijk; vandaar dat gespro-

---

¹⁾ Zie mijne Drentsche Plaatsnamen (Nomina Geographica Neerlandica, V) i. v. Ansen, Kralo en Pesse.

²⁾ A. w. i. v. Ansen en Reebruggen.

³⁾ A. w. i. v. Pesse.

ken werd van de Wolden of de Woldstreek, Haaks- en Bud-dingwolden, in 't tegenwoordige Ruinerwold gelegen.

Reeds in de 14de eeuw werd de Bullinge (in Staphorst) tege-lijk met Ruinen in leen uitgegeven ¹⁾.

De heerlijkheid was een leen van de bisschoppen van Utrecht. In de eerste helft der 12de eeuw komt een OTTO VAN RUINEN voor onder 's bisschops ministerialen; zeer waarschijnlijk was deze toen bezitter der heerlijkheid. Sedert vinden wij verschil-lende heeren en vrouwen van Ruinen als 's bisschops leenman-nen ²⁾, totdat de afzwering van PHILIPS haren invloed ook deed gevoelen op de beleening. De Staten van Overijssel verrichtten de begeving der heerlijkheid als aan hen vervallen ³⁾; en zoo zien wij tot in de tweede helft der 18de eeuw de aanstaande heeren van Ruinen (en daaronder ook de Staten van Drente) de beleening te Zwolle vragen ⁴⁾. Eene poging door de Drent-sche Staten aangewend om afstand te verkrijgen van dit recht hunner Overijsselsche collega's mislukte ⁵⁾. De revolutie van 1795 vervulde Drente's wensch; sedert dien tijd is de heerlijkheid, die reeds feitelijk opgelost was in 't landschap, niet meer in leen uitgegeven ⁶⁾.

Ruinen was eene niet onaanzienlijke heerlijkheid, zoodat de heeren weder verscheidene hunner bezittingen in achterleen konden uitgeven ⁷⁾. Maar dat niet alleen. Dank zij 't feit, dat het door de Staten van Overijssel in leen werd uitgegeven, weigerde het te deelen in de heffingen ter betaling der oorlogslasten over

¹⁾ Oorkondenboek voor Groningen en Drente, Nos. 684 (dd. 1880) en 699 (dd. c. 1882).

²⁾ Zie b. v. het Oorkondenboek voor Groningen en Drente.

³⁾ Vergel. MAGNIN, Geschiedkundig Overzicht, III, 1, bladz. 801.

⁴⁾ Zie de verschillende beleeningen in den inventaris.

⁵⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1221.

⁶⁾ Eene uitvoerige lijst der heeren van Ruinen vindt men in de verhan-deling van Jhr. Mr. R. O. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, over „De comparanten in „de ridderschap van Drenthe 1600—1795”, bepaaldelijk in de Nieuwe Drentsche Volksalmanakken voor 1897, bladz. 218--239 en voor 1898, bladz. 241--252.

⁷⁾ Vergelijk hierbij het opstel van Mr. S. GRATAMA, „Het een en ander met „betrekking tot de leenkamer der heerlijkheid Ruinen”, in den Drentschen Volksalmanak voor 1889, bladz. 215—236.

't Drentsche grondgebied uitgeschreven ¹⁾. Pijnlijk is de hieruit gevolgde procedure voor 't landschap Drente geweest. Eenerzijds de heer van Ruinen, die weigerde te gehoorzamen aan de door Ridderchap en Eigenerfden gestelde voorschriften; anderzijds Drente niet souverain en niet hem kunnende dwingen, doch recht moettende zoeken voor den Raad van State en de Staten-Generaal. En dat terwijl de overige provinciën souverain waren in hun gebied.

Doch in verloop van tijd werd de verhouding beter. Overeenkomstig de sententie der Staten-Generaal in de zoeven genoemde geschillen, dd. 3 Januari 1654 ²⁾, werd 't Drentsch landrecht in de heerlijkheid ingevoerd en daarmede dus een stap gedaan naar de oplossing van Ruinen in 't haar enclaveerend gebied.

Belangrijker voor zulk eene oplossing was de aankoop door Drente in 1766 van de regalia der heerlijkheid, in de volgende jaren gevolgd door den aankoop der goederen ³⁾. De definitieve overdracht had plaats op 3 Januari 1783 ⁴⁾. Na den aankoop der regalia trad de drost van Drente op als leendrager namens Ridderschap en Eigenerfden ⁵⁾. In 1785 werd door Drost en Gedeputeerden in samenwerking met eene commissie uit Ridderchap en Eigenerfden een plan ontworpen tot inlijving der heerlijkheid in het landschap ⁶⁾. In verband daarmede richtte het dagelijksch bestuur van Drente zich tot Ridderschap en Steden van Overijsel met 't verzoek, de leenroerigheid op billijke voorwaarden op te heffen. Bij resolutie dd. 19 October 1787 werd hierop echter afwijzend beschikt ⁷⁾. Bij den ommekeer van zaken in 1795 trokken de Representanten de benoeming van schulten in de heerlijkheid aan zich. De staatsregeling van 1798, gekant

---

¹⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1198 vlg.

²⁾ In Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1202.

³⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1211 vlg.

⁴⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1212 noot.

⁵⁾ Inventaris N°s. 9 en 10.

⁶⁾ Dit plan verwierf niet de goedkeuring der ingezetenen van Ruinen, waarom Ridderschap en Eigenerfden zelfs dachten de heerlijkheid weder te verkoopen (resol. R. en E. dd. 4 Maart 1786).

⁷⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1221.

tegen heerlijke rechten en 't leenstelsel (artt. 24 en 25), bekrachtigde spoedig daarna Drente's verlangen.

Wat de rechtspraak betreft stond Ruinen onder eene tamelijk zelfstandige bedeeeling tot hare inlijving in 1795. Naar afzonderlijke voorschriften werd de heerlijkheid bestuurd; naar 't schijnt echter voor de twee groote deelen daarvan (Ruinen en 't Wold) verschillend, immers een speciaal landrecht (dd. 24 Maart 1428) voor Budding- en Haakswolde is nog bewaard gebleven ¹⁾. Dit landrecht werd den ingezetenen verleend door den heer van Ruinen, die ook voorzat in 't hoogste rechtscollege over zijn gebied, dat van heer en twaalven, ook wel „het landrecht” genoemd. Daaronder ressorteerden de schulten van Ruinen en 't Wold.

Het behoeft nauwelijks te worden betoogd, dat dezelfde strijd, die gevoerd werd in 't administratieve, ook in 't justitieele werd gevonden, en dat dus de etstoel, Drente's hoogste rechtscollege, meer dan eens trachtte zich te stellen boven 't Ruinensch landrecht. Het bovengenoemd vonnis der Staten-Generaal bracht ook hierin een vasten regel, door te bepalen, dat voortaan revisie van de door heer en twaalven gewezen vonnissen zou openstaan op Ridderschap en Eigenerfden ²⁾.

In verband met den aankoop der heerlijkheid werden verschillende maatregelen beraamd ten opzichte van het bestuur ³⁾. Daarbij werd in 't oog gehouden de wenschelijkheid eener samensmelting van het bestuur over Ruinen met dat over Drente. Zulk een samensmelting heeft echter niet plaats gehad ⁴⁾. Eerst in den revolutionairen tijd werd 't „landrecht” ontbonden, werd daarmee de rechtspraak van Ridderschap en Eigenerfden in revisie van de Ruinensche vonnissen opgeheven, en werd aan den etstoel

---

¹⁾ Gedrukt in de Werken der Vereeniging tot uitgave van het oude vaderlandsche recht, Eerste reeks, N°. 17, bladz. 152—172.

²⁾ Uitdrukkelijk werd tevens bepaald, dat van de Ruinensche vonnissen geen appel zou openstaan op den etstoel.

³⁾ Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°s. 1214 vgl.

⁴⁾ Vergelijk de resolutiën van Ridderschap en Eigenerfden dd. 14 Maart 1786 (toen zeer sterk aan een wederom verkoopen der heerlijkheid werd gedacht) en van Drost en Gedeputeerden dd. 17 Dec. 1790.

dezelfde macht over Ruinen toegekend als over 't overig deel van Drente.

Uit het boven medegedeelde blijkt, dat wij in de eerste plaats hebben te onderscheiden tusschen het archief van den heer van Ruinen en dat van het landrecht. Dit laatste zal, evenals 't eerste, hebben berust op 't huis te Ruinen en beheerd zijn geworden door den gerichtschrijver der heerlijkheid, die ook de administratie schijnt te hebben gevoerd.

Omstreeks 1704, toen de markies VAN HOENSBROEK de heerlijkheid kocht, schijnt een inventaris te zijn opgemaakt van het archief. Althans van de hand van den toenmaligen secretaris der heerlijkheid¹⁾ zijn nummers met eene korte omschrijving van den inhoud te vinden op den rug van vele stukken. Een inventaris is echter niet tot ons gekomen.

Toon 't landschap in de tweede helft der 18de eeuw de heerlijkheid kocht, is ook 't archief overgenomen. Men behandelde het echter met zeer weinig zorg. Zoo moest de provinciale archivaris in 1884 en 1885 de stukken „uit diverse hoeken” bijeenzoeken om het heerlijkheidsarchief te reconstrueeren²⁾.

Waarschijnlijk zijn in die eeuw van verwaarloozing vele stukken verloren gegaan. Immers een feit is het, dat in 1877 het provinciaal museum van oudheden in Drente van de erven van Mr. W. H. HOFSTEDÉ, griffier der Staten van Drente, behalve andere handschriften, bij koop ontving „een oud handschrift³⁾, „houdende vermelding van diverse aan den heer van Ruinen „verschuldigde pachten, met opgaaf van de namen der pacht-„schuldigen”⁴⁾. Een feit is het ook, dat in 1904 het genoemde museum van den heer C. H. A. A. ENGELENBERG, oud-gedeputeerde van Overijssel en afstammeling van den Drentschen assessor

---

¹⁾ Vergelijk Inv. N°. 51.

²⁾ Inventaris-Magnin fol. 22a en Jaarverslagen van den rijksarchivaris in Drente over 1884 en 1885, in Verslagen omtrent 's rijks oude archieven VII bladz. 74 en VIII bladz. 78.

³⁾ En wel uit de 14de eeuw.

⁴⁾ Verslag van de Commissie van bestuur van het museum van oudheden in Drente aan de Gedeputeerde Staten, over 1877; Assen 1878, bladz. 15 onder N°. 26.

ENGELLENBERG, te Kampen, door bemiddeling van den gemeente-archivaris van Kampen Mr. J. NANNINGA UITTERDIJK, ten geschenke ontving een 10-tal charters en stukken ¹⁾, ontwijfelbaar uit het heerlijkheidsarchief afkomstig en meerendeels in 1704 daarin aanwezig ²⁾.

Pogingen aangewend om deze stukken te hereenigen met het archief der heerlijkheid Ruinen, waaruit zij te kwader ure zijn afgedwaald, zijn niet met een goeden uitslag bekroond geworden. Ten behoeve van den gebruiker van dezen inventaris geef ik in een aanhangsel deze stukken op, onder aanwijzing waar zij in den inventaris eene plaats behooren te vinden.

De regestenlijst heb ik niet met 1600 besloten, omdat zij een heerlijkheidsarchief geldt en zulke archieven in Drente reeds zeldzaam zijn.

---

¹⁾ Verslag van de Commissie van bestuur van het provinciaal museum van oudheden in Drente aan de Gedeputeerde Staten, over 1904; Assen, 1905, bladz. 22—25 onder N°. 68a-j.

²⁾ Zooals blijkt uit de dorsale opschriften van de hand van MELJSTERS op de stukken.

Inventaris.

A. ARCHIEVEN DER HEEREN VAN RUINEN.

I. Stukken van algemeen aard.

1. Brieven door W. A. markies VAN HONSBROECK en zijn „secretaire” ontvangen van H. OLFFEN en B. KIERS, resp. schulte van Ruinen en landschrijver van Drente, over de regeling van zaken bij zijn optreden als heer van Ruinen. Met een minnteel antwoord. 27 October 1703—1704 Februari 3.

1 omslag.

2. Brieven door of namens den drost van Drente, als leendrager der heerlijkheid Ruinen, ontvangen van H. W. CAMERLINGH en J. KLJMMEL, resp. schulte van Ruinen en landschrijver van Drente, voornamelijk over de regeling van zaken bij zijn optreden q. q. als heer van Ruinen. Met een minnteel antwoord. 25 April 1767—1770 November 24.

1 omslag.

II. Stukken betreffende de ontvangst in leen van de heerlijkheid Ruinen.

3. Acte van beleening van HENBICK VAN MUNSTER door den bisschop van Utrecht met de heerlijkheid Ruinen. 1478.

1 charter.

NB. Zie regist N°. 6.

4. Afschriften van posten uit bisschoppelijke leenregisters der 15de eeuw betreffende de beleening van AERNT HUYS en JOHANNA VAN RUNEN, vrouw eerst van BERENT VAN MUNSTER later van ROLOF VAN LAER, met de heerlijkheid Ruinen. c. 1600.

1 stuk.

NB. Onder de posten komt voor eene acte d.d. 1465 betreffende eene tweede beleening van JOHANNA, zie regist N°. 4.

5. Nota bevattende afschriften van leenbrieven en andere stukken, ten bewijze dat ROLOFF VAN LAAR, als man van JOHAN VROUW VAN RUYNEN, met haar de heerlijkheid Ruinen heeft bezeten, en dus de uitgiften in achterleen, door wijlen JOHAN POLMAN als zoodanig gedaan, ongeldig zijn. c. 1540.

1 stuk.

NB. Zie regesten Nos. 3, 5, 9, 11.

6. Acte van beleening van HENRICK VAN MUNSTER door Ridder-
schap en Steden van Overijsel met de heerlijkheid Ruinen. 1603.
Met 2 afschriften.

NB. Zie regest N°. 18.

Het oorspronkelijke stuk is geteekend door (den griffier der Staten van Overijsel) ROELINCK (deze was in 1607 overleden, zie Register archief van Kampen, deel V, N°. MXXIX); 't is in margine gemerkt „B” en in dorso „C”.

Hierbij een 17de eeuwsch afschrift van het in den tekst genoemde stuk eveneens gemerkt „B”, en een (daarnaar (?) vervaardigd) eveneens 17de eeuwsch afschrift.

7. Afschrift van het vonnis van Gedeputeerde Staten van Overijsel dd. 19 December 1646, waarbij aan WYRICH VAN BERNSOU, als vader en voogd over zijne kinderen bij wijlen MARGARETA VAN MUNSTER, tegenover de echtgenooten van MARGARETA's jongere zusters, wordt toegekend het recht op de heerlijkheid Ruinen. 1646.

1 stuk.

NB. Het vonnis is niet anders dan het door Gedeputeerden overgenomen, op 21/31 Mei 1645 aan hen uitgebracht, advies der rechtsgeleerden J. NILANT, H. GOLINCK, M. PAETS en H. DE GROOT te 's Gravenhage.

't Vermeldt den omvang der heerlijkheid en grondt zich op 't eerstgeboorte-recht.

8. Stukken betreffende de beleening van W. A. markies VAN EN TOT HOENSBROECK enz. en E. H. gravin VAN SCHELLARDT e. l. met de heerlijkheid Ruinen c. a. 1704. Met retroacta d. d. 1681 en 1697.

1 dossier.

NB. Aanwezig zijn:

a. minuteele volmacht van den markies op B. KREBS (landschrijver van Drente) om bij den luitenant-stadhouder van Overijsel voor

hem te verzoeken beleening met de heerlijkheid Ruinen c. a., 1704 (zie regest N°. 28);

b. concept van gelijke volmacht, verbeterd door B. KIERS;

c. afschrift der acte d. d. 23 Februari 1681, waarbij F. K. graaf VAN SCHELLARDT enz. en M. VAN BERNSAUW TOE RULNEN e. l. met de heerlijkheid worden beleend (zie regest N°. 22);

d. afschrift der acte d. d. 28 Juli 1681, waarbij dezelfde met de heerlijkheid worden beleend (zie regest N°. 23);

e. afschrift der acte d. d. 11 October 1697, waarbij wordt bekrachtigd de testamentaire beschikking van F. C. A. graaf VAN SCHELLART enz. en M. G. M. VAN BERNSAUW e. l. ten opzichte der heerlijkheid (zie regest N°. 26);

f. afschrift der acte d. d. 19 October 1697, waarbij bekrachtigd wordt de aankoop door F. C. A. graaf VAN SCHELLARDT, heer van Ruinen, en M. G. M. VAN BERNSAUW e. l. van 't goed Ovinge te Cralo in de marke van Pesse, zij daarmede beleend worden en bekrachtigd wordt hunne testamentaire beschikking ten opzichte van een leengoed te Exlo in 't kerspel Odoorn (zie regest N°. 27);

g. gelijktijdig afschrift der kwijting voor 't, met betrekking tot 't onder *f* vermelde, betaalde recht.

De afschriften vermeld onder *c—f* zijn gewaarmerkt door CONRAD ENGELHARDT, „gerechtschriver” in Haffen und Mehr.

Vergelijk N°. 58.

9. Acte van beleening voor den drost van Drente A. C. graaf VAN HEIDEN, als leendrager van Ridderschap en Eigenerfden, met de heerlijkheid Ruinen. 1768.

1 charter.

NB. Zie regest N°. 50.

Hierbij een brief van J. JORDENS „leengriffier” van Overijsel aan Mr. J. VAN LIEB, ontvanger-generaal van Drente, houdende inlichtingen omtrent de wijze van beleening van Drente met de door haar aangekochte heerlijkheid Ruinen, 17 April 1768. Verg. ook N°. 81.

De beleening geschiedde door WILLEM prins van ORANJE en NASSAU, als erfstadhouder van Overijsel. Het stuk is geteekend door den „leengriffier” J. JORDENS. Op de plicque staat: „Bij „sijn Hoogheyd als erfstadhouder ter relatie van de lieut.^{nt} „stadhouder van de lheen”.

De acte is blijkens dorsaal opschrift, volgens opdracht van Drost en Gedeputeerden, geregistreerd in het register van „bese- „ghelde en lheenbrieven” (Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1193) fol. 163.

Vergelijk Inventaris oude Staten-archieven, van Drente N°. 1214.

10. Acte van beleening voor den drost van Drente S. P. A. graaf VAN HEIDEN, als leendrager van Ridderschap en Eigenerfden, met de heerlijkheid Ruinen. 1776.

1 charter en 1 stuk.

NB. Zie regest N°. 58.

De beleening geschiedde door WILLEM, prins van ORANJE en NASSAU, als erfstadhouder van Overijsel.

Hierbij een gelijktijdig afschrift.

III. Stukken betreffende de handhaving door de heeren van de rechten hun als heer toekomende en van de rechten der heerlijkheid.

1. Stukken betreffende de handhaving door de heeren van de rechten hun als heer toekomende.

a. Verschillende rechten.

11. Antwoord van den stadhouder van Drente enz. FRANÇOIS DE VERDUGO aan den heer van Ruinen HENRIK VAN MUNSTER, antwoordende dat hem een bevel aan de „huysluyden” te Ruinen om te Coevorden te komen graven en te arbeiden „aen „desen huuse” niet bekend was, en hij niet voornemens is de oude privilegiën des heeren van Ruinen te schenden. 6 Juni 1591.

1 stuk.

12. Missive van BERENDT PIGGE aan den heer van Ruinen, HEINRICH VONN MUNSTER ZU TILL, mededeelende o. a. dat de boeren van 't Wold vroeger wel turf voor 't huis Oldenhave opbrachten, maar hem niet bekend is, of dit huis- dan wel klufsgewijze plaats vond. 2 Mei 1594.

1 stuk.

NB. Vergelijk omtrent de vordering van hofdiensten het proces d.d. 1616, in N°. 14; vergelijk ook resol. Drost en Gedeputeerden d.d. 18 December 1616.

13. Brief van H. DVOS VAN STEENWYCK aan den heer van Ruinen HENRIK VAN MUNSTER, berichtende dat hij den ingezetenen van 't Dieverder dingspel had voorgehouden, dat de gevorderde dienst bedewijs werd gevraagd zonder consequentie, doch

dat zij aan 't huis te Ruinen niet wilden dienen; — en radende van zijne vordering af te zien, omdat hij vreest, dat anders 't werken bij Coevorden weer van de ingezetenen der heerlijkheid zal worden verlangd. 23 Mei 1594.

1 stuk.

14. Stukken betreffende het geschil tusschen de ingezetenen van Budding- en Haakswolde en den heer van Ruinen HENRIK VON MONSTER TO TYLL over het vorderen door den laatste van verschillende hofdiensten. 1611—1621.

1 dossier.

NB. Sommige stukken zijn gemerkt „D”.

Van 1611 is slechts aanwezig het verslag van een door den schulte van Ruinen gehouden onderzoek. In 1616 vinden wij de zaak aanhangig voor Gedeputeerden van Ridderschap en Steden van Overijsel. Door eene exceptio declinatoria brachten de ingezetenen de zaak nog in 1616 voor den Raad van State. Ook 't ressort der heerlijkheid kwam uitteraard hierbij gedurig ter sprake.

Sommige stukken zijn wellicht afkomstig uit 't archief van den agent van Drente in 's Gravenhage Mr. J. VAN TONGEREN.

15. „Sententie tusschen den heere van Ruynen ende Joost „POLMAN, raeckende de jaght, N°. 19.” — Afschrift der uitspraak d.d. 16 Mei 1615 door Gedeputeerden van Overijsel, waarbij zij aan den heer van Ruinen HENRIK VAN MONSTER TOT TILL tegenover JOOST POLMAN toekennen het uitsluitend jachtrecht in de heerlijkheid. c. 1616.

1 stuk (gemerkt „C”).

NB. In de uitspraak is opgenomen het advies der geraadpleegde rechtsgeleerden, terwijl melding wordt gemaakt van het door POLMAN aangeteekend beroep op Ridderschap en Steden van Overijsel.

Bij 't stuk wordt gevonden 't adres der enveloppe, waarin 't door MELJSTERS c. 1704 was geborgen.

16 „Informatiën etc. betrekkelijk het jagen van HEND. JANS „van Coekange in de heerlikheid Runen”, en de deswege door den drost q.q. tegen hem ingestelde procedure. 1776—1778.

1 dossier.

NB. Vergelijk resolutiën Ridderschap en Eigenerfden d.d. 24 Maart 1778.

17. „Minute van de memorie aan Sijn Hoogheid overgegeven „op den 15 Febr. 1778”, houdende verzoek uitdrukkelijk te bekrachtigen de door Drost en Gedeputeerden in 1768 gemaakte schikkingen ten opzichte van de door Drente aangekochte heerlijkheid Ruinen, bepaaldelijk met betrekking tot de jacht; met op het stuk gesteld uittreksel uit het antwoord van den stadhouder. 1778.

1 omslag.

NB. De memorie is opgesteld door den drost van Drente S. P. A. VAN HEIDEN, als vertegenwoordigend heer der heerlijkheid. Hierbij een afschrift van den brief d.d. 21 Febr. 1778 van den stadhouder aan Drost en Gedeputeerden.

Vergelijk resolutie Ridderschap en Eigenerfden dd. 24 Maart 1778 en Inventaris oude Staten-archieven van Drente N°. 1214, 1215 en 1217.

18. Stukken betreffende het proces voor den Raad van State gevoerd door de ingezetenen van Haaks- en Buddingwolde tegen den heer van Ruinen HENBICK VAN MONSTER over diens eisch, dat zij die geen rosmolens bezitten hun koren op zijn windmolen te Buddingwolde zouden laten malen. 1616—1620.

1 dossier.

19. Verantwoordingen door (den schulte van Ruinen C. KISTE) en JOANNES KESSELMAN van de door hen van den heer van Ruinen ontvangen gelden ter bestrijding hunner onkosten op reizen, door hen voor den heer over 22 October 1616—1619 October 14 gedaan. 1617—1619.

1 bundel.

NB. De verantwoordingen over 1616—1617 zijn van de hand van W. OLFFEN, die over 1619 van J. KESSELMAN.

Uit de verantwoording van OLFFEN blijkt, dat door hem reizen zijn gedaan in verband met het proces over de hofdiensten (zie N°. 14), zaken van huiselijken aard, het geschil over de vicarie (te Gasselte) (vergel. N°. 23) en om den leenbrief uit Munster af te halen (*sic*).

20. Request, met bijlage, van J. P. LEFFERTS, COORT ALBERTS WINKEL en J. VAN DE WETERING, als vroegere eigenaars der heerlijkheid Ruinen, aan den drost van Drente S. P. A. VAN HEIDEN als vertegenwoordigend heer dier heerlijkheid, om hen tegenover de boer van Ruinen te handhaven in 't recht om

staangeld te innen van de kramen en tafels, die de (jaar?)markt te Ruinen bezoeken. Oct. 1778.

1 omslag.

b. Collatierecht.

21. Missive van den stadhouder van Drente enz. **WILHELM LUDWIG** graaf te **NASSAU** aan den heer van Ruinen **HENRICK VAN MUNSTER**, verzoekende inleiding van **JOHANNES CHRISTIANUS**, door hem beroepen tot predikant van Blijdenstein en voorloopig ook van Coecange. 28 November 1599.

1 stuk.

22. Antwoord van den stadhouder van Drente enz. **WILHELM LUDWIG** graaf te **NASSAU** aan den heer van Ruinen **HENRICK VAN MUNSTER**, betoogende dat het collatierecht in de heerlijkheid aan Drente toekomt als opvolgster van het klooster te Dikninge; dat dit in geenen deele praejudicieert op het ressort der heerlijkheid; en dat hij daarom verzoekt den door hem te Ruinen beroepen **ADOLFUS BESTEN** „sonder vertreck in den kerckendienst aldaer” te stellen. 30 November 1599.

1 omslag.

NB. Hierbij een protest namens den pastoor van Ruinen **STEPHEN SASSE**, dat hij bereid is de pastorie te ruimen voor **ALEFF VAN BESTEN**, doch alleen op bevel van den heer van Ruinen.

ADOLFUS BESTEN werd reeds in 1600 te Ruinen opgevolgd door **HENRICUS BOKELMAN** (zie N°. 23 en **ROMEIN**, Herv. Pred. v. Drenthe, bladz. 215).

23. Brief van den stadhouder van Drente enz. **WILHELM LUDWIG** graaf te **NASSAU** aan den heer van Ruinen **HENRICK VAN MUNSTER**, herhalende dat de collatie der vicarie te Gasselte op een „papen-„kint” nietig is, ook naar kanoniek recht; en berichtende dat hij den schulte van Anlo beval, 16 mudden rogge uit die vicarie uit te keeren aan den schoolmeester te Gasselte; dat hij hiermede geenszins **VAN MUNSTER**'s collatierecht wilde aantasten; — dat **BOKELMANNUS**, die **ADOLFUS BESTEN** bedrieglijk is opgevolgd als predikant te Ruinen, ongeschikt is en moet vertrekken en hij een ander zal aanwijzen. 19 September 1600.

1 stuk.

NB. Hierbij een brief dd. 1 Oct. 1600 van den stadhouder aan den heer van Ruinen, dat hij blijft bij zijn bericht omtrent **BOKELMANNUS**.

24. Protesten van Drost en Gedeputeerden bij de ingezetenen van Ruinen, Pesse, Echten en Ansen (ressorteerende onder de kerk te Ruinen) en bij den predikant aldaar PATROCLUS N. tegen diens beroeping zonder hunne toestemming. 29 Sept. 1603, 25 Januari 1604.

1 omslag.

NB. De prediker heette PATROCLUS ROMELINGH (zie N°. 25).

D. en G. vorderden hunne voorafgaande toestemming, op grond dat 't collatierecht door de saecularisatie der abdij te Dikninge aan hen zou zijn gekomen.

25. Aanschrijving van Drost en Gedeputeerden aan den predikant te Ruinen PATROCLUS ROMMELINCK om geen dienst te doen, zijne vordering van 50 mudden uit de goederen van 't klooster te Dikninge te laten varen, daaraan terug te geven 't onrechtmatig genotene; een en ander totdat het collatierecht van Drente door hem ten volle geëerbiedigd zij, 18 Febr. 1608. Met minnteel betoog van den heer van Ruinen HENRICK VONN MONSTER aan Drost en Gedeputeerden, in hoofdzaak (onder erkenning van hun recht van presentatie) opkomende voor zijn recht van disquisitie naar de bekwaamheid van den voorgedragene en zijn recht van confirmatie en introductie, 5 April 1608. 1608.

1 omslag.

26. Stukken betreffende de beroeping van JOHANNES RUSIUS tot predikant te Ruinen en 't protest van den heer van Ruinen tegen RUSIUS' „introductie" buiten zijne tegenwoordigheid. 1623.

1 dossier.

NB. De beroeping geschiedde door HENRICK VAN MONSTER als heer van Ruinen, GERHARDT STRUICK als rentmeester van Dikninge, en de lidmaten en eigenerfden van de heerlijkheid en 't kerspel Ruinen.

In verband met de introductie op last der synode gaf de heer van Ruinen op 29 April 1623 eene uitdrukkelijke (hier aanwezige) bevestiging uit van 't beroep, ter handhaving zijner rechten tegenover Drente.

2. Stukken betreffende het verzet van den heer en de ingezetenen tegen het heffen van contributie door Drente over de heerlijkheid.

27. Brief van JOEST LEWE c.s. aan 's konings rentmeester van Drente enz. FRICO VAN FRITEMA, betoogende dat Drente bij het toestaan eener bede in 1564 zich geenszins rechten aanmatigde over de heerlijkheid Ruinen. 18 Februari 1567.

1 stuk.

NB. In dorso staat „Desser brieve sindt dre gelickes inhoudts „geordinerth, daer die ene dem rendtmesther van Drenthe van „thogesandt isth, und untfanghen hefft. De andere hefft ROLOIFF „VAN CLOISTHEE THO RHEBRUGGEN perpetuæ memorie ergo beholden. „Dit ist de derde etc.”

Misschien is dus dit exemplaar bestemd geweest voor den heer van Ruinen.

Gedrukt bij MAGNIN, Geschiedkundig Overzicht, III, 1, blz. 307, 308.

28. Protest van den heer van Ruinen HINRICK VAN MUNSTER en de gevolmachtigden van Ruinen en Blijdenstein bij 's konings kanselier en raden in Overijsel tegen de vordering van den fiscaal, dat de heerlijkheid zou moeten dragen in de van Drente geheven beden. 6 April 1568.

1 (lias)stuk (onvolledig).

NB. Het is niet zeker, aan welke lias dit stuk bewaard werd. Uit het feit, dat van het heerlijkheidsarchief van Ruinen geen liassen bekend zijn, zou men dit stuk afkomstig willen rekenen van een lias in de oude staten-archieven of van VAN TONGEREN. Daaraan zou 't dan echter eerst tegen 1600 en vóór c. 1640 kunnen zijn gevoegd.

Zie 't vonnis bij MAGNIN, Geschiedkundig Overzicht, III, 1, blz. 309, 310.

29. „In dit ist copij van den dat de buren van 't Wolt nefens ire vulmacht hebben ingelacht anno 69 denn XIIIIten Februarj”. — Afschrift der conclusie van exceptie, door de buren van 't Wolt ingediend bij 's konings kanselier en raden in Overijsel tegen de conclusie van eisch van den fiscaal in zake

diens vordering, dat de heerlijkheid Ruinen drage in de bedden over Drente. (1569?).

1 omslag.

NB. Het afschrift is gewaarmerkt door den griffier (der Staten van Overijssel) ROELINCK, die in 1569 à 1589 b.v. voorkomt (vgl. Inv. Dikninge N°s. 79 en 176). De ingezetenen deden 't stuk protocolleren, doch onder beding van afschrift; dit afschrift kan dus 't bedongene zijn en dagteekenen van 1569.

Hierbij eene nota betreffende de wijze van beleening, het heffen van schattingen over de heerlijkheid enz.

Zie 't vonnis bij MAGNIN, Geschiedkundig Overzicht, III, 1, blz. 309, 310.

30. „Deductie 14 concernens tributi indicti pensitationem”. — Concept en minuteel protest van den heer van Ruinen, Buddingen en Haakswolde HENRIK VAN MUNSTER en de ingezetenen „des „sulven kerspels” bij den stadhouder en kapitein-generaal over Drente enz. CASPERSS ROBLESS heer van Billy, tegen de inning bij executie door kanselier en raden in Overijssel van bedden voor den koning. 1575.

1 omslag.

NB. Volgens marginale aanteekening op de minute is het protest op 13 Juni 1575 overgegeven aan den stadhouder.

Waarschijnlijk ingevolge het proces genoemd in N°s. 28 en 29 is een vonnis gewezen door kanselier en raden in Overijssel en werden uit kracht daarvan bij executie over Ruinen bedden voor den koning geheven.

31. Request van de ingezetenen van het dorp Ruinen aan HERMEN SCHERFF en HERMAN GEERTSS, ontvanger van 't landschap Drente en burgemeester der stad Hasselt, verzoekende hunne tusschenkomst bij de Staten-Generaal of de Staten van Friesland, opdat de hun opgelegde contributiën worden verminderd tot het oude bedrag. (c. 1593).

1 stuk.

NB. Blijkens N. 3011 van 't Register van charters en bescheiden in het oude archief van Kampen werd Dr. SCHARFF op 12 Juni 1593 door Ridderschap en Steden, met anderen, gedeputeerd naar de Staten-Generaal om te onderhandelen over de contribu-

tiën. Dr. HERMAN SCHERFF was volgens N°. 3291 van hetzelfde register burgemeester van Deventer.

HERMAN GEERTSS was ontvanger van Drente over 1585—1617 (Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1054 noot).

32. Minuteele requesten van den heer van Ruinen HENRICH VAN MONSTER aan de Staten-Generaal en stukken betreffende 't proces voor den Raad van State tusschen hem en 't landschap Drente over het ressort der heerlijkheid. 1618—1621?

1 dossier.

NB. Zie Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1198.

Het is niet zeker, of de hier aanwezige stukken stammen uit het archief der heerlijkheid Ruinen. De afschriften toch kunnen, bij 't vroeger bestaan hebbend „durcheinander”, gedeeltelijk behooren tot het staten-archief.

---

3. Stukken betreffende 't verzet van den heer tegen den elsch, dat de predikanten in de heerlijkheid onderworpen zouden zijn aan de synode van Drente.

33. Lastgeving van de Gedeputeerden en de ter synodale („classicale”) vergadering aanwezige broeders aan MELCHIOR ARNHEM, predikant te Blijdenstein, om te komen deelnemen aan hunne vergadering. 2 November 1602.

1 stuk

34. Stukken ingekomen bij den heer van Ruinen HENRICH VAN MONSTER, naar aanleiding zijner weigering om de predikanten zijner heerlijkheid te doen deelnemen aan de vergaderingen der classis Meppelana. 1604—1616.

1 omslag.

NB. De heer grondde zijne weigering hierop, dat anders de rechten zijner heerlijkheid zouden worden aangetast. Omdat de regeering van Drente aanspraak maakte op de soevereiniteit over de heerlijkheid, vreesde hij, dat onderwerping in 't kerkelijke voor hem de onderwerping ook in 't wereldlijke kon tengevolge hebben. Eerst na ontvangst eener acte *de non praejudicando* gaf hij zijne toestemming.

Zie voor de geschillen van den heer met de regeering van Drente: Inv. oude Staten-archieven van Drente, N°. 1198 volg.

35. Extract-resolutiën der Drentsche synode d. d. 23 September 1607, getuigende dat **BARTOLDUS PAULI**, beroepen predikant te Blijdenstein, zich aan het examen heeft onderworpen en beloofd heeft gehoorzaam te zijn aan zijn classis, behoudens de rechten van den heer van Ruinen. 23 September 1607.

1 stuk.

36. „Memorie dienende tot bericht, wat gestalte die predigers „in die herlicheit Runen staende, nyet subject ende gehorigh „sin onder den classi van Drente”. (c. 1648).

1 omslag.

NB. Aanwezig zijn een concept en een verbeterd exemplaar, in welk laatste echter ook wijzigingen zijn aangebracht.

Op den rechtstag van Drost en Gedeputeerden d. d. 14 Juli 1648 verzochten de ingezetenen van Budding- en Haakswolde, Broekhuizen en Weerwille aan Drost en Gedeputeerden, als collatoren van de kerk te Blijdenstein, om, wanneer de tijd van beroeping daar was, in plaats van hun overleden predikant **BARTHOLDUS PAULI**, diens zoon **JOANNES BARTHOLDI** te beroepen; welk verzoek door Drost en Gedeputeerden werd toegestaan.

Blijkens de resolutie van Ridderschap en Eigenerfden d. d. 22 November 1649, was door den rentmeester van Dikninge aan Drost en Gedeputeerden bericht, dat op den bededag te Ruinerwold, dien hij namens Drost en Gedeputeerden had uitgeschreven ter bevordering der nominatie en beroeping van een predikant, de sleutels der kerk door den schulte van Ruinerwold, namens den heer van Ruinen, in bewaring werden gehouden en aan den predikant (van Meppel) **REUTERUS**, die den dienst zou houden, werden geweigerd; terwijl door de dienaren van den heer van Ruinen aan **REUTERUS** was aangezegd, dat hij bij niet onmiddellijk vertrek met geweld zou worden verwijderd.

37. Boek bevattende afschrift van stukken d. d. 10 Juni 1609—1629 November 30 over het verzet van den heer van Ruinen tegen inmenging van anderen in kerkelijke zaken in zijne heerlijkheid. (c. 1650?).

1 deel.

NB. Het boek is in dorso gemerkt „Q”. De stukken zijn gemerkt „A”—„Q”.

Waarschijnlijk is dit afschrift vervaardigd bij een geschil over het collatierecht, 't zij in de gansche heerlijkheid, 't zij met betrekking tot de kerk te Blijdenstein.

38. Missive van de predikanten in de classis „Diever-dinckspill” aan den heer van Ruinen HENRICH VAN MUNSTER, verzoekende zijne goedkeuring op de door den stadhouder en Drost en Gedeputeerden van Drente gedane keuze tot visitator der classis van PATROOLUS ROMELING, predikant in zijne heerlijkheid. 28 Febr 1614.

1 stuk.

39. Uittreksel uit de resolutiën der Drentsche synode d. d. 9 October 1627, bevattend het verslag der te Ruinen gehouden visitatie „onder protestatie” van den heer van Ruinen „de non „præjudicando”. 1627.

1 stuk.

NB. Het uittreksel is gewaarmerkt door de visitatoren.

40. „Angaende und bewilligung van visitatie mit sekere be-, willigungh. Ingebracht den 14ten Septembris anno 1628”.— Missive van de visitatoren aan den heer van Ruinen HENRICH VON MONSTER, verzoekende zijn verlof tot het houden der visitatie in zijne heerlijkheid. 7 September 1628.

1 stuk.

41. Minuteel protest van den heer van Ruinen tegen de zonder zijn verlof voorgenomen visitatie over de kerken in de heerlijkheid. 14 Juni 1631.

1 stuk.

42. Missives van de visitatoren aan den heer van Ruinen WYRICH VAN BERENZAUW TOT BELLINGHAVE, verzoekende zijne voorziening in de medegedeelde gebreken in 't kerkelijke, in zijne heerlijkheid bevonden. 1642, 1643, 1645.

1 omslag.

43. Missive van de Drentsche synode aan den heer van Ruinen HINRICH VAN MUNSTER, verzoekende voor Blijdenstein maatregelen te nemen tegen samenleving zonder kerkelijken trouw en verkiezing tot ouderlingen van personen, die niet zijn van de Gereformeerde religie. 7 September 1624.

1 stuk.

- 44.** Acte van uitschrijving door den heer van Ruinen HENRICH VAN MONSTER van den dank- en bededag bij den ingang van 't jaar, voorgeschreven door de Staten-Generaal 12 Januari 1627.
1 stuk.
-

IV. Stukken betreffende de administratie der tot heerlijkheid behorende goederen.

- 1.** Stukken betreffende de uitgifte in achterleen van en andere beschikkingen enz. ten opzichte van goederen behorende tot de heerlijkheid.

a. Voorschriften van leenrecht.

- 45.** „Wo men leenrecht holdende wort”. — Voorschriften omtrent het houden van het (Stichts?) leenrecht. c. 1550.

1 stuk.

NB. Deze voorschriften zijn geschreven blijkens de hand c. 1550. Dezelfde hand schreef in dien tijd minuteele leenbrieven voor den heer van Ruinen.

Een der artikelen luidt: „De leenbanck des gestichts van „Vtrecht mach de leenheer spannen myt thyn syner mannen . . . „dan ich verstaee, dat syn onderleenheer myt drey syner mannen „sal mogen leenrecht holden . . .”

- 46.** Verklaringen van twee subalterne leenheeren en den griffier der Staten van Overijssel omtrent het heergewaad, verschuldigd „voir de vernieuwinge eens hulders” of andere leenacten in Overijssel. 18 December 1669.

1 stuk.

- 47.** Formulieren voor den hulde-eed af te leggen aan den heer van Ruinen. (17de eeuw).

1 stuk.

NB. Op het stuk zijn gesteld eedformulieren voor JACOBUS MELINGIUS, als gevolmachtigde van S. CH. SCHEELE, heer te Welevelt; voor SYMON GLAWE, als „hulder” en leendrager voor zijne echtgenoot Judith KOCKMANS; voor JOHAN QUINCK, als leenvolger van zijn vader THOMAS QUINCK; en voor ANTONI POLMAN als leenvolger van zijn grootvader ANTONI POLMAN.

---

b. Stukken betreffende geschillen tusschen den heer en anderen over de al of niet leenroerigheid aan de heerlijkheid van bepaalde goederen.

48. „Angaende de soven hoven op Suydtwolde”. — „Protest „wegen minheer”. — Stukken betreffende de handhaving door den heer van Ruinen HENRICH VAN MONSTER van zijn recht als leenheer op 7 hoeven land te Zuidwolde. 1630.

1 dossier.

49. Afschrift van het advies d.d. 27 Maart 1563 van H. VAN DYEMEN te Utrecht voor den heer van Ruinen in zijn geschil met 't klooster (te Dikninge) over de leenroerigheid van het goed Bullinge (2de helft 16de eeuw).

1 stuk.

c. Stukken betreffende de uitgifte in achterleen en andere beschikkingen enz. ten opzichte van goederen behoorende tot de heerlijkheid, vóór den aankoop der heerlijkheid door de Staten van Drente.

In 't algemeen.

50. „Register der beleeningen”. „N°. 40”. — „Register van „belheningen, octrooien en andere acten door het huys te Ruynen „afgegeven”. — Lijst van leengoederen, behoorende onder de heerlijkheid Ruinen, met aantekening van de met die goederen door de opvolgende heeren van Ruinen beleenden, en andere beschikkingen door hen ten opzichte dier goederen genomen, over 1497—1753. 1710—1753.

1 deel.

NB. De lijst werd in 1710 aangelegd door den gerichtschrjver der heerlijkheid ANTONI CAMERLINGH. De aantekeningen over 1497—1708 werden door hem getrokken uit het leenregister van Ruinen (P) (uit het „prothocol van de secretarius MEYSTERS” en uit het „prothocol van „d’Hr landsch^r. KIERS”).

Het leenregister van Ruinen werd in 1708—1710 bijgehouden door BERNARD KIERS, gerichtschrjver van Ruinen (vergel. Nieuwe Drentsche Volksalmanak voor 1889, bladz. 218), en vóór hem door den secretaris van den heer van Ruinen MELSTERS. Met de protocollen van MELSTERS en KIERS wordt dus waarschijnlijk bedoeld het leenregister van Ruinen.

De lijst werd over 1710—1725 bijgehouden door ANTONI CAMERLING, — in 1733 door JOHAN CARSTEN, — in 1750 door Mr. C. W. ELLENTS, allen gerichtschrjver, — en in 1753 door JOHAN LODEWIJK EVERS, stadhouder der leenen en rentmeester der heerlijkheid. De genoemde gerichtschrjvers en rentmeester hielden ook het leenregister van Ruinen bij (Nieuwe Drentsche Volksalmanak voor 1889, bladz. 218). De hier beschreven lijst is dus waarschijnlijk de bladwijzer op dat register.

51. „Memorij van leehnen, tott den huijse Ruynen gehorende, „de dato den 26 Julij 1656”. — Lijst van leengoederen behorende onder de heerlijkheid Ruinen, vervaardigd door den heer dier heerlijkheid HENRICK MUNSTER WILHELM VAN BERNSAUW; met aantekeningen omtrent de beleening dier goederen. 1656.

1 omslag.

NB. Deze lijst is door v. BERNSAUW aangevuld in 1657 en 1662.

In margine staat: „D'citatie omme met lediger handt te comen „verheffen is door sijn Ex^{le} d'Hr. graeve VAN SCHELLAERT an d'vasallen geschiet d'28 Julij 1683, J. VISNICH.” De oproeping der vasallen is dus waarschijnlijk door den graaf VAN SCHELLAERT naar deze lijst gedaan.

Hierbij eene „Memorij van Ruynse leenen” (eene lijst der leengoederen in Twente, behorende tot de heerlijkheid Ruinen, dd. 1656 ?).

52. Stukken betreffende het door P. E. MELSTERS verrichtte ten opzichte van de uitgifte in achterleen, namens den heer van Ruinen, van leengoederen behorende tot die heerlijkheid. 1704.

1 omslag.

N.B. Zie regesten N°s. 29, 30 en 31.

Vergelijk Inv. N°. 8.

Goederen in 't kerspel Ruinen.

53. Minuteele acte der beleening van JOHAN QUINCK, als momber van den minderjarigen SLMON POLMAN, met den Nyenhof, Ludderinge en Habeldinge, in de heerlijkheid Ruinen. 1548.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 12.

Vergelijk Inv. N°. 95.

54. Minuteele acte der beleening van HENRICK WILHELM CAMERLING, schulte te Ruinen, met den Nyenhoff c. a. in de marke van Ruinen. c 1756.

1 stuk.

NB. Zie regist N°. 42.

Dit stuk dagteekent uit een jaar tusschen 1755 (in 1754 was Mr. H. J. CAMERLING nog schulte van Ruinen) en 1757 (toen J. L. EYVERS, die als stadhouder der leenen over deze beleening stond, als zoodanig aftrad en vervangen werd door Mr. H. W. CAMERLING).

Mr. S. GRATAMA geeft in den Nieuwen Drentschen Volksalmanak voor 1889 (Het een en ander met betrekking tot de leenkamer der heerlijkheid Ruinen) op, dat volgens 't leenprotocol H. W. CAMERLING in 1747 met den Nyenhof beleend werd. Dit is onjuist; immers in de acte wordt Mr. H. J. CAMERLING als *overleden* genoemd. Is nu wellicht deze onjuistheid aldus op te helderen, dat hetzij de schrijver 1747 schreef in plaats van 1757, of dat deze vergissing door den lezer werd begaan? En dagteekent dus het stuk uit 1757?

55. Request van LUCAS EGBERTS aan den heer van Ruinen FRANTS graaf van SCHELLARDT TOT OBBENDORFF enz., verzoekende handhaving in 't bezit van 't goed Westerbrink in de heerlijkheid Ruinen, waarmede hij 20 Juli 1696 door hem beleend werd. c. 1700.

1 stuk.

NB. Het verzoek werd gedaan, omdat requestrant's broeder JOANNES EGBERTS aanspraak maakte op de helft van het goed. LUCAS beweerde echter, uitsluitend recht te hebben „als oudste „op de straete, twee voeten vooraff, ende de rest de overige „kinderen van EGBEET ROELOFFS, een ofte meer in getal, den „derden voet alleen competerend is”.

56. Request van LUCAS EGBERTS aan den heer van Ruinen, FRANS CASPAR graaf van SCHELLAERT enz., verzoekende veengrond tusschen Ruinerwold en Ansen, leenroerig aan den heer van Ruinen, te mogen verkoopen en daarvoor onder zijn „leenarve” te Ruinen te mogen brengen 2 dagmaten groenland in Schalenhoek. Met gunstige apostille. 1700.

1 stuk.

NB. Het bedoelde „leenarve”, behoorende onder 't huis Oldenhave, was't goed Westerbrink genoemd in Inv. N°. 55.

Goederen in 't kerspel Dalen.

57. Minutele acte waarbij de heer van Ruinen **FRANS CASPAR** graaf **VAN SCHELLART** enz. ten behoeve van **MANASSE VAN WELVELDE**, heer van Woltersum, 't erf Aeldinge in 't kerspel Dalen ontslaat uit 't leenverband. 1687.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 24.

De heer van Woltersum gaf volgens deze acte in zijn verzoek te kennen: „dat Ridderschap en Steden, Staten van de „provincie van Over-Issel bij speciale resolutie de vasallen van „Over-Isselsche leengoederen souden hebben gepermitteert en ge- „accordeert, 't recht van leen van hare respectieve Over-Isselsche „leengoederen af te kopen, mits dat de leenheer voor afstant van „'t recht, denselven op die leengoederen geschapen, met een „tantum werde gecontenteert.”

Vergelijk N°. 71.

Goederen in 't kerspel Odoorn.

58. Volmacht van **F. C. A.** graaf **VAN SCHELLARD TOT OBBENDORF** heer van Ruinen enz. c. u. op **Ph. E. MEIJSTERS**, om van juffer **TENGNAGEL** te Kampen bekrachtiging te verzoeken hunner testamentaire beschikking ten opzichte van het aan haar leenroerig erf te Exlo. 1697.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 25.

Vergelijk Inv. N°. 8 noot onder *f*.

Deze volmacht heeft blijkbaar als model gediend voor een volmacht van gelijke strekking ten opzichte van het erf „de „Ruijnische Pleij in 't landt van Cleue onder het ampt Huijssen.”

Goederen in 't kerspel Oosterhesselen.

59. Minutele acte van beleening van **JOHAN VAN DEN CLOESTER** met de goederen en grove en smalle tienden te Gees, in 't kerspel Oosterhesselen, die wijlen **REINT DE Vos** in gebruik had. 1550.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 15.

60. Minuteele acte van beleening van SYMON POLMAN HELMYCHSSEN met de goederen en grove en smalle tienden te Gees, die wijlen JOHAN POLMAN in gebruik had 1557.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 17.

61. Minuteele acte van beleening van J. OLDENHUYNS, schulte te Zweelo, met het gedeelte „trecktynde”, vroeger in gebruik bij A. CAMERLING, predikant te Coevorden. 4 Juni 1754.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 35.

62. Minuteele acte van beleening van LUCAS HOMANN, schulte van Rolde en Rolder dingspel, met het gedeelte der grove en smalle tienden te Gees, vroeger bezeten door zijne moeder ANNA HIDDINCK. 3 Maart 1757.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 43.

Goederen in 't kerspel Borne.

63. Verklaring van JOHAN VAN WELEVELDE, dat hij van JOHAN VAN RVNE in leen heeft ontvangen den hof te Welvelde, 't Lutteke Hulschar, dat Storkeslo, 't huis ter Beke, 't huis ter Haar, 't goed Bartolding en 't Veldhuis te Hertman, alles in 't kerspel Borne. 1353.

1 charter.

NB. Zie regest N°. 1.

64. Acte van beleening van CASPAR VAN SCHEELE met den hof te Welvelde, 't goed ter Beke, 't Lutteke Hulschar, Sterkesloe, 't huis ter Haar en 't Veldhuis. Met minuteele verklaring van trouw als leenman ter zake van deze beleening. 1550.

1 charter en 1 stuk.

NB. Zie regesten N°. 13 en 14.

In dorso van de minuteele verklaring staat eene minuteele uitnoodiging van dezelfde hand voor . . . . . om Maandag voor Palmten te Deventer te komen en mede te reizen naar Amersfoort, ter bespreking van het voorgenomen huwelijk van den schrijver met eene dochter van JOHAN VAN KUIJLENBORCH, Maart 1550.

65. Missive van L. J. v. HAMBROICK aan den heer van Ruinen, den markies VAN EN TOT HONSBROEK, houdende kennisgeving dat zijn vader, heer van Welvelde, in 't vorig jaar is overleden en de havezate aan zijn jongsten broeder is toebedeeld, door wien zoo spoedig mogelijk beleening met het goed zal worden gevraagd. 29 April 1749.

1 stuk.

66. Request van ZEGEB EUSEBIUS VAN HAMBROICK, heer van Welvelde, aan den heer van Ruinen F. A. markies VAN EN TOT HONSBROEK, om vergunning tot het verbinden der havezate Welvelde voor eene leening van f 4000.—. (1753).

1 stuk.

NB. De vergunning werd verleend 5 Juni 1753, zie den index op 't leenprotocol vermeld onder N°. 50.

67. Volmacht van S. E. baron VAN HAMBROICK op ALB. STAVERMAN, predikant te Wapserveen, om van den heer van Ruinen te verzoeken beleening met de havezate Welvelde en vergunning tot den verkoop daarvan. 1764.

1 omslag.

NB. Zie regest N°. 49.

Hierbij eene missive dd. 24 Sept. 1764 van den baron VAN HAMBROICK aan den richtschrijver der heerlijkheid Ruinen H. W. CAMERLING, mededeelende de ontvangst der acte van beleening en beantwoordende eenige vragen betreffende de beleening met 't erf Haerink, 't huis ter Haar en 't erf Veldhuis.

68. Volmacht van O. TEN CATE op J. W. HARVIG, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met 't erf Hulschar in de marke van Senderen, in 't gericht van Borne. 24 Maart 1764.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 46.

Met dit goed was O. TEN CATE beleend op 24 April 1737.

69. Aanteekening, dat 't erf Storksel in gebruik was bij LAMB^t. LUX, doch bij verkoop voor schuld werd gekocht door JAN en LAMB^t. COSTER, die goedvonden, dat JAN'S ZOON EGB^t. COSTER ermede werd beleend. (2de helft 18de eeuw).

1 stuk.

70. Minuteele acte van beleening van G. TEN CATE te Almelo met 't erf Bekkingh in de marke van Senderen, in 't gericht van Borne. 24 April 1737.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 32.

Deze minute heeft tevens gediend voor de acte van beleening van OOTMAR TEN CATE met 't erf Hulschar (vgl. Inv. N°. 68).

71. Volmacht van G. TEN CATE op J. W. HARVIG, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met 't erf Bekkink in de marke van Senderen, in 't gericht van Borne. 24 Maart 1764.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 47.

Met dit goed was G. TEN CATE beleend op 24 April 1737.

72. Minuteele acte van beleening van HERMAN VAN WELVELDE met 't goed Bartolding in 't kerspel Borne en 't goed Aeldinge in 't kerspel Dalen. 1551.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 16.

73. Stukken betreffende de beleening van GERRET HUMMEL met 't erf De beide Bartelingen in 't gericht van Borne. 1756.

1 omslag.

NB. Zie de regesten N°. 38, 39, 40.

Met dit goed was de gravin VAN RECHTEREN—ALMELO beleend op 16 Sept. 1749.

74. Volmacht van G. J. HUMMELS op C. VERHOF, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met 't erf Bartolding te Hertman. 17 Mei 1764.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 48.

Met dit erf was te voren beleend GERRARD HUMMELS.

75. Stukken betreffende de beleening van A. J. H. baron VAN HEECKEREN, heer van Nettelhorst, Batingen en de Heest, met 't erf Veldhuis in de boerschap Hertman. 1756.

1 omslag.

NB. Zie regesten N°. 36 en 37.

Met dit goed was Z. E. VAN HAMBROICK, heer van Welvelde, beleend op 21 October 1750.

76. Afschrift eener acte, waarbij de stadhouder der leenen van de heerlijkheid Ruinen aan A. J. H. baron VAN HEECKEREN toestaat, 't erf Veldhuis in 't gericht van Borne gedurende 6 jaren te verbinden ten behoeve eener leening groot f 6500.—. 6 November 1756.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 41.

77. Volmacht van C. VAN WULFFTEN en H. F. ZEYGER op Mr. E. H. VAN DER POEL, secretaris van Vollenhove, om belevning te verzoeken resp bij de leenkamers van Overijsel en de heerlijkheid Ruinen met 't goed Grevink en 't erf Veldhuis. 8 December 1761.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 44.

Met deze goederen was te voren beleend A. J. H. baron VAN HEECKEREN.

78. Volmacht van G. J. ZEIGER op Mr. B. J. VAN HATTUM, om van den heer van Ruinen belevning te verzoeken met 't goed Veldhuis in 't gericht van Borne. 1 Februari 1764.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 46.

Met dit goed was te voren beleend HENRICUS FRANCISCUS ZEIGER.

Goederen in 't kerspel Staphorst.

79. Volmacht van J. E. VAN DOETINCHEM op P. IMBERT, om van den heer van Ruinen belevning te verzoeken met een boterpacht op 't Bullinger slag te Staphorst. 1 Maart 1743.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 33.

De boterpacht was groot 39 „landvierendeel" en werd blijkens den index op 't leenprotocol (vermeld onder N°. 50) sedert 't begin der 16de eeuw door KOKMAN's in leen bezeten.

80. Volmacht van J. E. VAN DOETINCHEM op J. JANSEN, om van den heer van Ruinen bekrachtiging te verzoeken van den verkoop van den botertiend op 't Bullinger slag te Staphorst en belevning daarmede van den koper A. ENGELBERTS. 25 October 1749.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 34.

d. Stukken betreffende de uitgifte in achterleen van goederen behorende tot de heerlijkheid, na den aankoop der heerlijkheid door de Staten van Drente.

In 't algemeen.

81. Brieven ingekomen bij Mr. J. VAN LIER, ontvanger-generaal van Drente, betreffende de beleening van bezitters van leengoederen behorende tot de heerlijkheid Ruinen. 1768/69.

1 omslag.

NB. Mr. J. VAN LIER trad op voor den drost, leendrager der heerlijkheid namens de Staten van Drente. Vergel. ook N°. 9.

82. Publicatie van den drost A. C. graaf VAN HEIDEN, namens Drente leendrager der heerlijkheid Ruinen, houdende oproeping van alle onder de leenkamer der heerlijkheid behorende vasallen, om zich in de eerste 14 dagen van Juni 1769 te doen beleenen met de door hen van de heerlijkheid in leen behouden goederen. 1769.

1 omslag.

NB. Aanwezig zijn: a. de minute; b. 1 ongeteekend exemplaar; c. 5 gezegelde en geteekende exemplaren, waarop aantekening dat ze zijn gepubliceerd resp. te Borne, Yhorst, Ruinerwold, Staphorst en Zuidlaren.

Goederen in 't kerspel Ruinen.

83. Volmacht van J. G. OOSTERHUIS c. s. op H. W. CAMERLINGH, schulte te Ruinen, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken van LEFFERT ROELOFS met $\frac{1}{5}$ in 2 veldgerechtigheden in 't veld achter Oldenhove. 7 Juni 1769.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 51.

Dit goed was door J. G. OOSTERHUIS c. s. aangekocht van KOUT WINKEL c. s., en door laatstgenoemden in openbaren verkoop op 16 Maart 1737 aangekocht van H. W. CAMERLINGH, schulte te Ruinen.

Goederen in 't kerspel Oosterhesselen.

84. Minuteele acte van beleening van Mr. C. W. ELLENTS, voor zijne echtgenoot G. OLDENHUIS, met een gedeelte van den

„trecktiende” te Gees, en van toestemming tot 't bezwaren daarvan met een lijftocht. 24 Augustus 1770.

1 omslag.

NB. Zie regest N°. 57.

Hierbij een concept voor dezelfde acte.

Met dit erf was wijlen L. OLDENHUIS 't laatst beleend op 4 Febr. 1763.

Goederen in 't kerspel Borne.

85. Volmacht van O. TEN CATE op J. F. HEIN, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met 't erf Holscher in de marke van Senderen. 7 Augustus 1769.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 53.

Met dit erf was O. TEN CATE beleend op 25 Maart 1764 (Inv. N°. 68).

86. Volmacht van G. KOSTER EGB.ZOON op J. F. HEIN, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met 't erf Storksel in 't gericht van Borne. 7 Augustus 1769.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 54.

Met dit erf was hij beleend op 24 December 1759.

87. Stukken betreffende de beleening van GABRIEL TEN CATE met 't erf Bekkink in de marke van Senderen. Augustus 1769.

1 omslag.

NB. Zie de regesten N°s. 55 en 56.

Met dit erf was wijlen GERBIT TEN CATE 't laatst beleend op 25 Maart 1764 (vergelijk ook Inv. N°. 70).

Goederen in 't kerspel Staphorst.

88. Volmacht van A. EGBRETS op H. W. CAMERLINGH, schulte te Ruinen, om van den heer van Ruinen beleening te verzoeken met een botertiend op Staphorst in 't Bullinger slag. 9 Juni 1769.

1 stuk

NB. Zie regest N°. 52.

Met deze boterpacht was hij beleend op 24 Maart 1764 door den markies VAN HOENSBROECK (vergelijk ook Inv. N°. 80).

2. Stukken betreffende 't beheer van goederen door den heer van Ruinen niet in achterleen uitgegeven.

89. „Tiende-register to Runen et alia Runensem dominum „et universitatem concernentia”. — „Memoriën van den jaerlicxen „tenden mijnen heeren van Ruinen thobehoirende”. c. 1510.

1 stuk.

90. Lijst van rogge en haver, (in 1508), 1509 en 1510 opgebracht ten behoeve van den heer van Ruinen; met aantekening van twee door dien heer in 1510 gedane beleeningen. (c. 1511).

1 stuk.

91. „Teendregister der van Dickninge, so die to Runen hebben.” „NB. Hierin is mede ahnwijsing van mijnen tijnden „toe Ruijnen ende Pesse”. — Lijsten der tienden behorende aan de abdij te Dikninge en aan JOHAN VAN RUENE. 1576.

1 stuk.

NB. Een der lijsten draagt tot titel (van de hand des landschrijvers HEYMEICH VAN ROSSUM?) „Dit sin die acker dar JOHAN „VAN RUENE den tenden aver hefft to Pesse”, waaruit — in verband met de omschrijving in den tekst aangehaald — kan volgen, dat 't stuk in 't bezit is geweest van genoemden J. v. R. Het stuk is dan ook blijkens eene aantekening van den rijksarchivaris Mr. S. GRATAMA afkomstig „uit O. I. Ruinen B. 2. Vroeger „vereenigd met I A 4b, IVa, 1578 en IVc.”

92. „Staat off overslag van de revenuen der goederen geleege „in de vrije heerlykheyte Ruynen en de landschap Drenthe, „hoorende alle aan den huysen te Ruynen; getrokken uyt het „origineele boek beginnende met den jaare 1653.” (na 7 Juni 1741).

1 stuk.

NB. Dit stuk is in dorso gemerkt achtereenvolgens 109, 205 en 56*.

93. Acte, waarbij ROELOFF VAN LAER die jonghe ten behoeve van GHEERT BARTOLTS eene jaarrente van 1 vierendeel pacht-

boter vestigt op 't door hem bewoond goed in Buddingwolde. 1480.

1 charter.

NB. Zie regest N°. 7.

94. Acte van verhuur door den heer van Ruinen **BHERENT VAN MONSTER** aan **ZELJNO WOLFFS** c. u. van de hofstede Gructeringe, in de Oesterstrate in de heerlijkheid gelegen. 1517.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 10.

95. Afschrift der huur-acte d.d. 1485, waarbij **ROLOFF VAN DEN CLOESTER** en **ROLOFF VAN LAER** die jonghe van **SYMON POLMAN** huren de hofstede Habeldinge in de heerlijkheid Ruinen. 1593.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 8.

Het doel van dit stuk is niet bekend, evenmin of de hofstede reeds in 1485 in achterleen werd uitgegeven. De oudst-bekende uitgifte is dd. 1518, daags na Invencio Crucis, door **BHERENT VAN MONSTER** op **HELMICH POLMAN** na overlijden van zijn vader **SYMON POLMAN** (vgl. N°s. 5 en 50 en Nieuwe Drentsche Volksalmanak voor 1889, blz. 230 noot 2). Vergelijk ook N°. 53.

96. Acte van aankoop door **WIJRIJCH VAN BERNSAW** van de rechten van **HILBERT ROLEFFS** op een door dezen van Drente gehuurden molenberg. 1642.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 20.

97. Overeenkomst tusschen **HENRICK MÖNSTER WILHELM VON BERNSAW**, heer van Ruinen, en **GEERDT HAFEMAN** omtrent de afbraak en den opbouw van 's heeren bouwhuis en turfschuur. 1645.

1 stuk.

NB. Zie regest N°. 21.

V. Stukken betreffende de bemoeiingen der heeren met het bestuur der heerlijkheid.

1. Landrechten, willekeuren en voorschriften uitgevaardigd door of met medewerking van de heeren.

98. Afschrift der willekeur d.d. c. 1407, vastgesteld door de ingezetenen van Ruinen met medewerking van JOHAN heer van Ruinen, EUERT GHYSYNGE, HARMEN POLMAN CROESKEN en broeder HELPRYCK hofmeester te Ruinen. (16de eeuw).

1 stuk.

NB. JOHAN was heer van Ruinen van 1402—1411. In dorso van 't stuk staat „allerhande breve, de hyr gellegen hebben op „den dys, die hebbe ick hyryn gedann”.

99. „Copia uth den lantbrieff van de Wolden, onder die heerlijkheit van Rhuynen geseten”. — „Copie die lantbrieff van die „rechten ind herlickheit Ruinen up Wolt”. — Afschrift van het landrecht voor Budding- en Haakswolde d.d. 1428. (laatst 16de eeuw).

1 stuk.

100. Proces-verbaal van de weigering der ingezetenen van 't schultambt Budding- en Haakswolde om den eed af te leggen aan HENDRIK MUNSTER WILHELM VAN BERNSAUW heer van Ruinen, aan wien zijn vader WJRIICH VON BERNSAUW de heerlijkheid had afgestaan, en om mede te werken aan de dringend-noodige herziening van 't landrecht. 1649.

1 stuk.

NB. Het stuk is blijkens 't onderschrift een door den schulte gewaarmerkt gelijktijdig uittreksel uit 't protocol. Waar 't in den tekst vermelde plaats vond op de goorspraak te Ruinen, zal daarmede zijn aangewezen 't (nu verloren) protocol van het verhandelde op de goorspraken te Ruinen.

101. „Die bouluiden tot Rhunen contra die coeters aldaer.” — Minuteele ordonnantie op 't gebruik der marke en meente te Ruinen, vastgesteld door „de gemene boulueden ende coters” en goedgekeurd door den heer van Ruinen. 19 Mei 1561.

1 stuk.

102. „Copie wt de buirsedell van Runen; den principaell bij „een geheel oude handt geschreven.” — „Willkeur tusschen de „heere en de gemeine bour van Rhunen. N°. 10”, vastgesteld door de ingezetenen en goedgekeurd door den heer van Ruinen. 1593. Met een afschrift daarvan.

1 omslag.

NB. 't Stuk is gewaarmerkt door den schulte te Ruinen C. KRISTE.

In het afschrift van 't afschrift is de voornaam van den schulte voluit geschreven; het dagteekent dus waarschijnlijk uit een tijd, toen de herinnering aan den schulte nog bestond, en dus uit het begin den 17de eeuw.

103. Minuteel voorschrift van den heer van Ruinen, bepallende dat geërfden of bureu ledige erven met gebruik der meente mogen verhuren, doch op voorwaarde, dat de meente slechts beweid worde met beesten van eigen stal. (c. 1600?).

1 stuk.

NB. De heer van Ruinen gaf dit voorschrift naar aanleiding van een geschil „vor langhen jharen” tusschen HERMAN VAN ISELMUIDEN en de bureu van Ruinen.

104. Afschrift eener publicatie d.d. 14 Augustus 1613 van den heer van Ruinen ter voorkoming van brandgevaar en op 't luiden van de brandklok. 1613.

1 stuk.

NB. Onder 't stuk is later aangeteekend, dat op 1 Sept. d. a. v. GHERT ARENTZ zonder noodzaak de brandklok trok, waarvoor hij beboet werd.

105. Request van „die vijf zwaren vandt schuldtaupt Ruinen” aan den heer van Ruinen HENDRICK VAN MONSTER THO TILL, om te beslissen, of het aan verschillende plaatsen in Ruinen verbonden weiderecht vatbaar is voor splitsing en op oorspronkelijk niet-gerechtigde plaatsen kan worden overgebracht. Met ongeteekende apostille d.d. 23 Februari 1630, waarbij den gezworenen wordt opgedragen, bewijs te leveren van een door hen geposeerde zaak, naar aanleiding waarvan de twistvraag werd geboren. 1630.

1 omslag.

NB. Hieraan is gehecht een ongedagteekende verklaring van BARTOLT LOELEFS, dat hij zijn „suager” ROELOF JANS en zijne dochter in het vorig jaar in plaats van een koe een jong paard heeft gegeven.

106. Minuteele resolutie van de geërfden te Ruinen betreffende het turfgraven, de beëdiging der „swaren”, de integriteit van de meente en de betaling van contributie. 24 Januari 1637.

1 stuk.

107. Minuteele ordonnantie van den heer van Ruinen op het „schwoerampt”. 2 Februari 1637.

1 stuk.

NB. 't Stuk is bestemd geweest om te worden gepubliceerd, en is ondertekend door WIRICH VAN BERNSAW. 't Heeft echter onderscheidene wijzigingen en aanvullingen.

Hierbij een concept van denzelfden datum van een kortere gelijksoortige ordonnantie.

108. Minuteele resolutie van de „edelen ende geërfden inge„sethene” van Ruinen, omtrent de bestemming van de in de meente aangemaakte landen, de bezoldiging van den schoolmeester en de beëdiging der „schwaren”. 31 October 1637.

1 stuk.

NB. Voor 't laatste punt wordt verwezen naar de resolutie d.d. 24 Januari 1637 (Inv. N°. 106).

109. Minuteele „Ordonnantie ende settinge voor die schwaren „tot Rhunen over stuck vant schutten ende lossen van die bes„tialen en anders”; vastgesteld door den heer van Ruinen (c. 1640?).

1 stuk.

NB. Oorspronkelijk was het stuk gedagteekend op 22 Mei 1633. Later zijn echter, blijkbaar ten tijde van WIRICH VAN BERNSAW, wijzigingen erin aangebracht en is de datum doorgehaald doch niet vervangen.

110. Minuteele ordonnantie van den heer van Ruinen ter aanvulling van de ordonnantie d.d. 19 Mei 1561 (Inv. N°. 101) en de oude willekeur (Inv. N°. 102). (c. 1640?).

1 stuk.

111. „Ordonnantie hoe het op Ruijner marcct, Sandtgage ge„noemt, op Victoris binnen Ruijnen gehouden wordende, sall „voorders gehouden worden”. — „Ordonnantie van heere WIRICH „VAN BERNSAW, heere to Rhunen, hoe het op Rhuner marcct,

„Santgang genaempt, voorders sal worden gehouden, de A°. 1644 ”
„N°. 22.” — „Condijttijen van Rhunder meerckt”. 19/29 Sep-
tember 1644.

1 stuk.

112. „Ruyner torffgraeven. A°. 1688.” — Minuteele willekeur
op het graven van turf, vastgesteld door de markegenooten van
Ruinen. 1688.

1 stuk.

NB. Deze willekeur werd voorloopig alleen voor het loopende
jaar (1688) vastgesteld, opdat men intusschen tot de scheiding
der venen zou zijn overgegaan. 't Stuk is van de hand van den
landschapssecretaris L. NIJSINGH.

113. Concept-bevelschrift van den drost A. C. graaf VAN HEIDEN,
als leendrager der heerlijkheid Ruinen, aan de schulten te
Ruinen en Ruinerwold tot het ijken der maten en gewichten;
met daarover van den schulte te Ruinerwold ontvangen missive.
April 1771.

1 omslag.

114. (Minuteele?) opdracht van den drost S. P. A. VAN HEIDEN,
als vertegenwoordigend heer van Ruinen en Ruinerwold, aan de
schulten te Meppel, Ruinen en Ruinerwold tot het nauwkeurig
toezien op overtredingen met betrekking tot het vervoer van
wild, met volmacht om zoo noodig elkander te vervangen
October 1777.

1 stuk.

NB. Het stuk is geteekend door den drost.

115. „Papiereu rakende de administratie der justitie etc. in
„de heerlijkheid Ruinen. A°. 1768.” „11*.” — Authentiek afschrift
van het besluit van Drost en Gedeputeerden d.d. 21 Maart 1768,
vaststellende een bestuursreglement voor de heerlijkheid Ruinen.
1768.

1 stuk.

NB. Volgens het reglement was aan den drost van Drente,
als vertegenwoordigend heer van Ruinen, opgedragen de zorg
en het toezicht op het bestuur, zoowel in het administratieve
als in het rechterlijke; in verband daarmede ontving hij dit
afschrift.

Vergel.: Inventaris oude Staten-archieven v. Drente, N°. 1214—1216.

2. Stukken betreffende de aanstelling en bezoldiging van ambtenaren in de heerlijkheid.

116. Afschriften der acten van aanstelling door WILLEM prins van ORANJE, als erfstadhouder, van Mr. C. KNIPHORST en Mr. W. H. ERKENSWIJK tot schulte resp. te Ruinerwold en te Ruinen, en van de processen-verbaal hunner eedsaflegging. 1770, 1771.

1 omslag.

NB. De acte van aanstelling van Mr. KNIPHORST is door hem zelf afgeschreven. Op de acte van aanstelling van Mr. ERKENSWIJK komt ook nog voor afschrift der opdracht door den erfstadhouder op den drost van Drente tot het beëedigen van den nieuwen schulte. Het proces-verbaal van diens eedsaflegging is door den drost A. C. VAN HEIDEN geschreven.

117. „Copie-resolutie van het college omtr. een vast tractement „toe te leggen aan de richtschrijver te Runen, 6 October 1778; „benevens missive daarover aan Sijn Hoogheid afgesonden 19 „Juni 1779, en copie antwoord van Sijn Hoogheid lecta 3 Aug. „1779.” 1779.

1 omslag.

NB. Op het afschrift van den brief aan den stadhouder is door den drost van Drente S. P. A. VAN HEIDEN, vertegenwoordigend heer der heerlijkheid, aangeteekend: „Dese per abuis in 't jaar 1778 „zijnde nagelaten te versenden, is de expeditie daarvan op den „19 Junij 1779 geschied.”

Vergelijk Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1219.
Deze afschriften zijn vervaardigd voor S. P. A. VAN HEIDEN.

3. Stukken betreffende belastingen.

118. Stukken betreffende het verrichte door den heer van Ruinen WIRICH VAN BERNSAW heer tot Bellinghoven ter oplossing van 't geschil tusschen de bouwlieden en de keuters te Ruinen over de verdeeling der op te brengen contributie. 1633—1637.

1 omslag.

NB. Alleen zijn aanwezig stukken d.d. 1633 en 1637.

Vergelijk in Inventaris oude Staten-archieven van Drente, N°. 1723.

119. „Ruyne grondschattinge, 1642. 1642, voor mijnheer van „Ruynen”.—„Angevinge ende annotatie van erven landen, huijzen „ende andere vaste goederen int carspel van Ruyne, sooals die „selve sijn geestimeert den 22 Martij 1642 ende die volgende „daegen.” 1642.

1 stuk

NB. 't Stuk is in dorso gemerkt N°. 35.

4. Stukken betreffende kerkelijke zaken.

a. Stukken betreffende 't onderhoud van de kerk of de pastorie te Ruinen.

120. Minuteel antwoord van den heer van Ruinen HENRICH VAN MONSTER TO TILL aan de vrouw van 't convent te Dikninge EUPHEMIA VAN LANGEN, dat hij verplicht is zoowel recht te verschaffen aan heer STEVEN als aan den predikant, dat hem de rechtspraak in dezen toekomt en door den recesbrief niet is ontnomen, dat 't in verband met 't geschil gelegd arrest wettig is, en dat hij het dus niet kan opheffen. 26 Maart 1601.

1 stuk.

121. Afschrift van het protest dd. 16 Sept. 1602, door de vrouw te Dikninge EUPHEMIA VAN LANGEN met hare jufferen ingediend bij den schulte te Ruinen, tegen het op verzoek der ingezetenen en kerspeliëden van Ruinen gelegd arrest op goederen van het convent, wegens 's convents weigering om bij te dragen in de herstellingskosten (van kerk of pastorie?). 1602.

1 stuk.

NB. Het afschrift werd door den schulte te Ruinen gewaarmerkt op 18 Sept. 1602.

122. „Die karken-goederen, en wat dieselve in den jaere „1683 rendieren”.

1 stuk.

NB. In dorso staat onder de opgave „Dit sijn geheel die „karken-opkomsten tot Ruynen”; in 't stuk worden genoemd opkomsten te Meppel enz.; daaruit volgt dus, dat het in den tekst genoemde stuk eene lijst is niet van de inkomsten uit Ruinen van een of andere kerk, maar van de inkomsten der kerk te Ruinen.

Staat deze lijst misschien in verband met de besprekingen

omtrent de bewaring der rechtstitels en den verkoop van kerken en pastorie-goederen, ter belegging in landschapsobligatiën, door de synode van Drente op 4 Juni 1683 gehouden?

b. Stukken betreffende de uitbetaling van het predikants-tractement te Ruinen en de emolumenten van dien predikant.

123. Verzoekschrift van ANTONIS POLMANN, als bezitter van Nijenhaven, aan den heer van Ruinen HINDRICH VAN MUNSTER, om hem tegenover ENGELBERT GERTZ te handhaven in 't bezit van eenig hooiland en mede te werken, opdat hij aan genoemden ENGELBERT, als beheerder der St. Catharina-vicarie te Ruinen, niet meer behoefte op te brengen dan in den stichtingsbrief d.d. 1375 wordt gevorderd. 1 Juli 1600.

1 stuk.

NB. Waarschijnlijk was het eerste punt in kwestie een gevolg van het geschil over 't tweede.

124. Antwoord van HINRICK VAN MUNSTER aan zijn „vetter” JOHANN QUINOK over de verhuring van zijne hooilanden te Ruinen en te Echten, de erven Wullueringe en Kinssinghe, Lanssinghe-maithe en 't „lijnlandth”; met verklaring, dat wat hem betreft de oude pastoor te Meppel de kerk te Ruinen nog een paar jaren mag behouden. 18 Maart (15)84 N. S.

1 stuk.

NB. Met ondergeschreven verklaring van den schulte te de Wijk, A. VAN ISSELMUDEN, dat jonker TOMAS QUINCK op 14 Maart 1622 dezen brief aan 't gerecht te Echten vertoonde en onder eede verklaarde, dat hij onderteekend was door zijn voorvader.

125. Vonnis van drost en 24 etten in zake den rentmeester van het stift Dikninge GERHARD STRUIJOK tegen den heer van Ruinen HENRICK VAN MONSTER, betreffende 't arrest op 50 mudden rogge en 4 mudden „moltsaet” van genoemd stift, — waarbij zij hunne uitspraak d.d. 3 Juni 1622 voor definitief verklaren. 12 Mei 1623.

1 stuk.

NB. 't Stuk is voor boven links gemerkt „F”.

126. „Verclaringe” van Drost en Gedeputeerden, in zake den

rentmeester van 't stift Dikninge GERHARD STRUUCK tegen den heer van Ruinen HENRICK VAN MONSTER, dat eerstgenoemde zijne vordering bij libel moet aanbrengen en verweerder binnen 3 weken antwoorden. 21 November 1623.

1 stuk.

127. „Recepisse ofte inventarium van de besegelde brieven „ende registern, der wehme ofte pastorie alhier tott Ruine com- „peterende”, aan den heer van Ruinen te zijner ontheffing afgegeven door den predikant aldaar JOHANNES RUSIUS. 18 November 1623.

1 stuk.

128. „Nomine classis in saken JOH. RUSIJ, den weledelen etc. „heren van Ruine ende den samptlicken edelluiden ende voll- „machten der gemeente ende des carspels van Ruine, omme „darin na behoren ende vermogen to remedieren, voorgesteld ende „overgegeven. 1625”. — Verbaal van het onderzoek door gecommitteerden uit de classis (Meppelana) naar de bezwaren, die JOHANNES RUSIUS predikant te Ruinen ontmoet, en de middelen waardoor zij kunnen worden opgeheven. 1625.

1 omslag.

NB. Hierbij eene „Anteickeninge, so van 't gene noch bij die „pastorie alhier tot Ruijne in de bōringe is, alsse oock van tgene „daervan vervremdet is”, gemerkt C, blijkbaar de „verschri- „vinge” in 't verbaal genoemd.

129. Missive van JOANNES RUSIUS, predikant te Ruinen, aan den heer van Ruinen HENRICK VAN MONSTER, verzoekende hem van de 3 mudden rogge, die hem nog uit Kinsinge-erve toekomen, reeds terstond 1 mudde te doen uitreiken. 18 October 1631.

1 stuk.

130. Request van JOHANNES RUSIUS, predikant te Ruinen, aan den heer van Ruinen WIRICH VAN BERNSAW, verzoekende opdracht aan de keuters, hem en zijn meier vrij te stellen van omslagen enz. en te doen genieten van 't medeweiden en turfgraven op de meente. 1638.

1 stuk.

NB. De bijlage(n) is (zijn) verloren.

Het stuk bevat 2 apostillen: *a.* bevel van den heer van Ruinen om 't stuk aan de keuters te beteekenen; en *b.* verklaring dier beteekening.

c. Stukken betreffende den bouw eener school te Ruinen.

131. Stukken betreffende den bouw eener nieuwe school te Ruinen op kosten van den heer van Ruinen **WIRICH VAN BERNSAW TOT BELLINGHAVEN EN MANTGEM.** 1645—1648.

1 omslag.

d. Stukken betreffende het schoolmeesters-tractement te Ruinen.

132. Stukken betreffende de vernietiging door den heer van Ruinen **WIJCH VAN BERNSOU** en door Drost en Gedeputeerden van de verhuring der pastoriegoederen van Ruinen door den predikant **JOHANNES RUSIUS** aan **AHRENT GEERS.** 1637.

1 omslag.

NB. **RUSIUS** had de goederen verhuurd tegen betaling van 500 gld. 's jaars aan den predikant en uitkeering aan den schoolmeester van diens tractement.

133. Stukken betreffende de medewerking van den heer van Ruinen **WIRICH VAN BERNSAW** ter oplossing van 't geschil tusschen den schoolmeester **ARENT WILMS** met de ingezetenen en den predikant **JOHANNES RUSIUS** over de weigering van den laatste, den schoolmeester diens tractement uit te keeren. 1637—1640.

1 omslag.

NB. Hierbij afschrift van een besluit van Drost en Gedeputeerden d.d. 11 Dec. 1630, waarbij zij het schoolmeestersambt te Ruinen confereeren aan **BERNARDUS BLANCKEBYLL**, misschien voor deze kwestie vervaardigd.

134. Stukken betreffende de medewerking van den heer van Ruinen **WIRICH VAN BERNSAW** ter oplossing van 't geschil tusschen den schoolmeester **ARENT WILMS** met de ingezetenen en den predikant **JOHANNES RUSIUS** over de weigering van den laatste,

den schoolmeester het hem in 1640 toegezegd tractement uit te keeren. 1643.

1 omslag.

135. Afschrift van den brief, waarbij de heer van Ruinen **WIRICH VAN BERNSAW** met den predikant en de ouderlingen tot schoolmeester en (hulpprediker) aldaar beroepen **DEODATUS CAROLUS NEANDER** s. theol. cand., onder belofte hem een behoorlijk tractement te zullen geven. 5/15 Mei 1646.

1 stuk.

136. Nadere overeenkomst betreffende de bezoldiging van den schoolmeester te Ruinen ter vervanging van de (in afschrift aanwezige) overeenkomst dd. 24 April 1643, met goedkeuring van den heer van Ruinen **WIRICH VAN BERNSAW** gesloten tusschen den predikant **JOANNES RUSIUS** en de ingezetenen van Ruinen. 1648.

1 omslag.

e. Stukken betreffende de vaststelling enz. van 't predikants-tractement te Blijdenstein.

137. Attestatij van per . . . . . predicaten to Blijdensteen „de anno 1602 den 23 Julij.” — Verklaring van den predikant te Blijdenstein **MELCHIOR ARNHEM** omtrent de bezwaren (van geldelijken aard), door hem sedert zijn beroep dd. 23 Juli 1602 ontmoet. (na Mei 1603).

1 stuk.

138. Overeenkomst tusschen de „gemeente vant Wolt” (op bevel van den heer van Ruinen) en den beroepen predikant aldaar **BARTOLDUS PAULI**, houdende vaststelling van diens bezoldiging. 29 April 1607.

1 stuk.

139. „Schrijvent van **BARTHOLDO PAULI** ahn die here van „Ruijnen” en den schulte en de twaalven, verzoekende uitreiking der hem beloofde registers van pastorie-goederen en herstel der pastorie en der kerk. 30 Augustus 1608.

1 stuk.

140. Afschrift der scheidsrechterlijke uitspraak dd. 19 Mei 1566 in 't geschil tusschen den pastoor **JOHAN VAN VOLLENHÖR** met de

collatoren der kerk te Blijdenstein en de gevolmachtigden van dat kerspel, over 't recht van den eerste tot het ontvangen van „clocksaet” en „hoersaem” voor 't klokluiden en tot het houden van duiven, mits hij de kerk onderhoude. 21 Januari 1637.

1 stuk.

NB. 't Stuk is „pro copia ex copia extracta” uitgegeven door W. OLFFEN „praetor” in Budding- en Haakswolde.

141. Brief van de classis (Meppelana) aan den heer van Ruinen HENDRICK VAN MUNSTER, vragende zijne voorziening, opdat 't kerspel van Buddingwolde betale de bijdrage voor 't predikants-weduwenfonds en deze betaling niet legge op de schouders van den predikant. 18 October 1624.

1 stuk.

5. Stukken betreffende de administratie der justitie.

a. Op de goorspraak.

142. Minuteele volmacht van den heer van Ruinen W. A. markies VAN HOENSBROECK op den gerichtschrijver B KIERS tot het houden eener goorspraak. 4 Februari 1704.

1 stuk.

143. Missive van den gerichtschrijver Mr. C. KNIPHORST aan den drost S. P. A. graaf VAN HEIDEN, verzoekende, onder toezending van (nu verloren) informatiën, machtiging tot het arresteren van ROELOF COOPS wegens geweldpleging tegen den pander. 9 April 1777.

1 stuk.

144. „Afrekening der Runer- en Runerwoldsche boetens, gesloten den 28 Oct. 1777.” — „Afrekening van de sch(ulte) KNIPHORST over Runen, 9 Oct. 1778.” — „Afrekening van de sch(ulte) KNIPHORST over de boetens in de heerlijkheid, 7 Octob. 1779.” — Rekeningen, met bijlagen, door den gerichtschrijver Mr. C. KNIPHORST afgelegd aan den drost S. P. A. graaf VAN HEIDEN, als qq. heer van Ruinen, wegens door hem ontvangen boeten van op de goorspraken behandelde zaken en door hem ter zake betaalde onkosten over 1776—1779. 1777/79.

1 omslag.

NB. Hierbij afschrift eener opgave van boeten, ontvangen op de goorspraken te Ruinen en Ruinerwold op 13 en 14 Nov. 1770.

Mr. C. KNIPHORST werd in 1782 schulte van Meppel c. a.; van ongeveer dien tijd dagteekenen dus de opschriften.

b. Buiten de goorspraak.

145. Concept-missive (van den heer van Ruinen) aan den Raad van State ter begeleiding der informatiën, te Meppel genomen in zake den doodslag aldaar van een ingezetene der heerlijkheid, vermoedelijk door militairen uit Steenwijk. 1671.

1 omslag.

NB. 't Concept is van de hand van den landschapssecretaris W. SICHTERMAN. Hij zond daarbij aan den heer van Ruinen (den drost VAN BRENSAW) tevens een net-exemplaar der missive, blijkens een inliggend briefje. Het net-exemplaar is echter hierbij nog ongeteekend aanwezig en dus niet verzonden.

146. Afschrift van het verhandelde bij A. C. graaf VAN HEIDEN, als qq. heer van Ruinen, in zake ROELOF LAMBERTS HARTMANS tegen BARTELT NOORTHUY, over het niet nakomen eener huur-overeenkomst. 1771.

1 stuk.

NB. 't Afschrift is niet gewaarmerkt.

Deze zaak is *niet* voor 't landrecht behandeld.

VI. Stukken van particulieren aard afkomstig van de heeren van Ruinen.

147. Acte van opdracht door JOHAN heer van Ruinen aan zijne vrouw ZWEDER van zijne roerende goederen en kleinoodiën (en zijn goed) te Oldenhove. 11 November 1375.

1 charter.

NB. Zie regest N°. 2.

148. Missive van HINRICK VAN MUNSTER aan zijne „schweegerin” ANNA VAN SPANIEN weduwe van HAFTTEN, vrouwe te Herwijnen, Haften en Hellauw, over het beheer zijner goederen te Herwijnen en te Ophemert. 18 Maart (15)78.

1 stuk.

149. Minuteele missive van HENDRIK VAN MUNSTER aan zijn broeder . . . . ., verzoekende diens meening omtrent het huwelijksaanzoek van DIETERICH QUAEDE VAN BULLISHEIM voor zijne dochter JOHANNA. (c. 1600?).

1 stuk.

150. Afschriften van den leenbrief d.d. 1605, waarbij JOHANN heer te Groesbeck en zijn vrouw ANNA VAN HILLEN beleend worden met het goed de Maasakker, 't goed te Appeltern, den kamp van „Ouermehr,” den „Moellenkamp” en de Tuut c.a., een en ander gelegen tusschen Maas en Waal. (c. 1605).

1 omslag.

NB. Zie regist N°. 19.

Aanwezig zijn: een gelijktijdig afschrift en een afschrift daarvan.

151. Missive van ROLOF VAN ECHTEN TOT ECHTEN aan HENDERICK VAN MONSTER TOT THIJL heer van Ruinen, dezen met zijn familie noodigend op het doopmaal voor zijn zoon. 30 Augustus 1618.

1 stuk

NB. Op dit stuk is aan de keerzijde der noodiging geschreven de repliek van HENDRIK VAN MUNSTER bij den Raad van State tegen den hopman JOEST POLMAN, die beweert van de Staten van Drente, als opvolgers van 't convent te Dikninge, gekocht te hebben het recht om een windmolen te bouwen te Ruinen, 18 Oct. 1619. Onder dit stuk schreef (H. VAN M.?) „Aengaende die „moele to Runen gesettet ende wat deswegen fur die heren Raden „van State is ingebracht hinc inde.”

152. Aanstelling en instructie van wege Drost en Gedeputeerden voor JOHANNES RUSIUS, predikant te Assen. tot visitator der classis Rolde 19 Oct. 1620.

1 stuk.

NB. J. RUSIUS was van 1623—1654 predikant te Ruinen (ROMEIN, De Hervormde predikanten in Drenthe, blz. 217). Aangezien hij in den beginne door den heer van Ruinen uit de kerk werd geweerd, kan het stuk aan den heer zijn vertoond en bij hem zijn verbleven.

153. Insinuatie van den publieken notaris WILBRANDUS OLFEN aan den landschapssecretaris J. STRUOCK, houdende aantekening van appel door den heer van Ruinen tegen 2 sententiën, door

Drost en Gedeputeerden i.d. 20 en 22 November 1633 te **zijn** nadeele geweest in zijn proces met JAN BOUSCHULTE. 18 December 1633.

1 stuk.

NB. Het proces handelde over het niet-aangeven van ontvangen bier door den heer van Ruinen.

B. ARCHIEF VAN HET LANDRECHT.

VII. Stukken afkomstig van het landrecht.

154. Minuteel verbaal van het verhandelde op het landrecht in de heerlijkheid Ruinen. 28 April—1 Mei 1645.

1 stuk.

NB. Achter het verbaal is nog geschreven:

a. het verbaal eener comparitie van crediteuren van JAN PETERS JANS en de toewijzing door den heer van Ruinen hunner vorderingen uit de opbrengst van het bij executie verkochte huis van den schuldenaar, 14 Mei 1645;

NB. 't Stuk is geteekend door W. OLFFENN, schulte van 't Woldt (Ruinerwold). Vergelijk 't in den tekst genoemd verbaal fol. 10.

b. eene kwijting voor den schulte van 't Woldt (Ruinerwold) door REGNERUS BARTHOLDY wegens zijn aandeel in den onder a genoemden executorialen verkoop, 14 Mei 1645;

c. eene uitspraak door 2 gecommiteerden uit de twaalven en den schulte van 't Woldt (Ruinerwold) in 't proces tusschen JAN STELLING en de weduwe van WOLTER JANS over 't niet-accepteeren van een koop, 24 Juli 1645;

NB. Deze uitspraak is geteekend door den schulte en de 2 gecommiteerden, en geschiedde ingevolge sententie van den heer en de twaalven van Ruinen dd. 1 Mei 1645 (vergelijk het in den tekst genoemde verbaal fol. 7).

Het laatste (halve) folio vermeldt de namen der twaalven kerspelsgewijs.

Het stuk is afkomstig uit verzameling N°. 26 (P. A. Derks, te Havelte) en is genoemd onder N°. 7 van het „Chronologisch register der voornaamste stukken en bescheiden over de drie-„honderdjarige waterkwestie in de gemeente Ruinerwold. . . . „door P. A. DERKS.”

155. „Acta op de landrechte van de vrije heerlijkheid Ruinen en Ruinerwold, 1719—1759, 1” en „... 1762—1787, 2.” — Protocol van 't verhandelde bij den heer en op het landrecht in de heerlijkheid Ruinen over 17 Nov. 1713—1787 Oct. 10; metalphabetische indices. 2 deelen.

NB. Het 1ste deel bevat afschrift van: *a.* de door den heer op (in uittreksel medegedeelde) requesten in bestuurs- en rechtszaken verleende apostillen en de van hem uitgegane publicatiën en vonnissen over 17 Nov. 1713—1726 Sept. 6, — *b.* een vonnis van gecommiteerde twaalven dd. 1 Dec. 1714, — *c.* door 't landrecht geapostilleerde requesten sedert 12 Dec. 1719; — en 't verhandelde op 't landrecht sedert 12 Dec. 1719. Ook een enkel advies van rechtsgeleerden wordt gevonden.

Het alphabetisch register in het 1ste deel is geschonden.

Het 2de deel is na den aankoop van de heerlijkheid door Drente vervolgd over 1771—1787. Wellicht ontbreekt een 3de deel over 1787—1795.

Voor in het 2de deel is afgeschreven de acte van aanstelling van Mr. H. W. CAMERLINGH tot gerichtschrijver d.d. 24 Nov. 1768.

156. Sententie, door den heer van Ruinen bij provisie gegeven, in het proces tusschen de Ooster- en Wester-geërfden van „Claes Jan Hilbers-landt” over den eigendom eener waterleiding (11 of 17 Juli 1651).

1 stuk.

NB. Vergelijk 't minuteel verbaal van 't landrecht, vermeld onder N°. 154. 't Stuk is geteekend door W. OLFFENN, schulte te Ruinerwold.

In dorso staat: „Dese sententie hebbe ick HENDRICK ANDRIES „selfs van onses schults huys gehaelt den 4 Augusti, anno 1651.”

't Stuk is afkomstig uit verzameling N°. 26 (P. A. Derks, te Havelte), en is vermeld onder N°. 11 van 't „Chronologisch register der voornaamste stukken en bescheiden over de driehonderdjarige waterkwestie in de gemeente Ruinerwold. . . . door „P. A. DERKS.” Deze vermeldt in genoemd werk als datum van 't stuk 17 Juli 1651; in het archief der marke van Ruinerwold (bewaard in 's rijks archiefdepôt in Drente) is een afschrift van 't stuk aanwezig volgens 't welk de sententie van 11 Juli 1651 zoude zijn.

Den heer van Ruinen was bij beschikking van het landrecht d.d. 17 Juni 1651 opgedragen eene voorloopige beslissing te geven.

157. Verklaringen van RYCHARDT KETEL en J. STRUUCK STEENBARGEN omtrent hunne bereidwilligheid, te geschikter tijd acten af te geven van een op verzoek van den heer van Ruinen gelegd arrest en van den termijn van betaling aan dien heer van kooppenningen spruitende uit een gerechtelijken verkoop. 1646.

1 stuk.

NB. R. KETEL was in 1646 schulte te Diever-Wapserveen, J. STRUUCK STEENBARGEN schulte te Havelte.

Wellicht betroffen beide verklaringen éénzelfde zaak.

Het blijkt niet, of de heer hier in kwaliteit of als particulier optrad.

158. Stukken betreffende processen, behandeld voor 't landrecht in de heerlijkheid Ruinen 1739, 1751.

2 dossiers.

NB. Aanwezig zijn:

a. processtukken in zake WILLEM VAN LEEEMEL te Meppel tegen DERK COCK te Ruinerwold, over schadevergoeding wegens verwonding, 1739;

NB. De stukken zijn resp. gemerkt: in dorso „n°. 1” en in margine „L.”; in margine „O”; en in margine „V”. Volgens aantekening van den rijksarchivaris Mr. Gratama zijn ze afkomstig van de arrondissements-rechtbank te Assen.

Vergelijk 't protocol van het landrecht (Inv. N°. 155) dl. 1. bladz. 185 en 239.

b. processtukken in zake JAN JACOBS tegen WILLEM GEERTS te Ruinerwold over opzegging der huur van een huis c. a. te Ruinerwold, 1751;

NB. Volgens aantekening van den rijksarchivaris Mr. Gratama zijn de stukken afkomstig uit verzameling N°. 7 (Mrs. J. W. en P. D. Kymmell, te Utrecht en te Leeuwarden). Zij behooren echter blijkens de aantekening van den richtschrijver op de stukken: „Geëxhibeert . . . . C. W. ELLENTS”, tot het archief der heerlijkheid.

Vergelijk 't protocol van het landrecht (Inv. N°. 155) dl. 1. bladz. 372.

159. Afschrift van informatiën, op 9 Augustus 1777 ingewonnen door den richtschrijver van Ruinen, omtrent het zich ophouden van LUMME JANS in de heerlijkheid. 1777.

1 stuk.

NB. LUMME JANS was op 23 Oct. 1773 voor den tijd van 10

jaren uit de heerlijkheid en uit Drente verbannen (Protocol van
't landrecht (Inv. N°. 155) dl. 1, bladz. 225).

Regestenlijst.

---

1. 1353, October 31.

JOHAN VAN WELEVELDE verklaart ontvangen te hebben van JOHAN VAN RVNE „in broder-scedinghe unde in denstmanne-stat” den hof te Welevelde, dat Luttike Hulscore, dat Storkeslo, 't huis tor Beke, 't huis tor Hare, 't goed to Bertoldinch en dat Velt-hus te Hertmen, alles in 't kerspel Borghvnden; te verheerge-waden met 3 ponden en door hem en zijne erfgenamen van J. v. R. en diens erfgenamen steeds volgens genoemd recht te houden.

Ghegeven int jar unses Heren dusent drehundert drie unde viftich up Alle Godes Hylighen avende.

Oorspr. (Inv. N°. 63). Het zegel is verloren.

2. 1375, November 11.

JOHAN heer van Rünen ridder draagt over aan zijne vrouw ZWEDER „alle onse levendighe roerende have, al unse cleynhede „ende goed, dat die scheere bygaen hevet, alle onse silverwerck „ende vate dat sy van golde ofte van silver, ende voert al „onse reedscap, hûesraed ende al onse goed alsoe als dat ghe- „legghen is ten Oeldenhoue.”

Met medebezegeling door ROELOF VAN STEENWIICH ambtman van Drenthe, JOHAN DIE VOS VAN STEENWIICH en GHEERT GUEDESING.

Ghegheven int jaer ons Heren dusent drehundert viif ende seventich op sente Martiins dach in den wiinter.

Oorspr. (Inv. N°. 147). Met 4 min of meer geschonden zegels in groene was.

3. 1465, Maart 10¹⁾.

ROLOFF VAN LAER heer te Ruynen en JOHANNA vrouwe van

---

¹⁾ WEIDENBACH en GROTEFEND vermelden l. v. „Sonntag” Invocavit als den eersten Zondag in de vasten; Reminiscere is dus naar analogie de tweede.

Ruynen verklaren, JOHAN VAN DEN CLOESTER te hebben beleend met de erven to den Wildenborge en de Bullinge, 1 hoeveland op Suytwolde in den Erlle, eene rente van 13 mudden rogge uit een erf op de Oeuerrieste, bewoond door JOHANN FFOCKEN, en voorts met alle goederen, die REYNOLT VAN DEN CLOESTER van hen in leen hield.

Met vermelding als leenmannen van JOHAN BOLMANS en OTTO WANYNGE.

Gegeven in den jaer onses Heren duysent vierhundert vyff-entsestich dess anderen Sondaichs in der vastenn.

Afschrift (c. 1540) (Inv. N°. 5), op papier.

4. 1465, Mei 27.

DAVID VAN BOURGOENDIEN bisschop te Utrecht verklaart, JOHANNA VAN RUNEN vrouw van ROELOF VAN LAER te hebben beleend met de door haren vader en haar zelf vroeger bezeten heerlijkheid Runen, aan hem vervallen omdat zijn neef JOHAN graaf TER HOYE te Runen door JOHAN VAN MUNSTER „boven unsen „ghevrede” gevangen was genomen; — en hulde te hebben ontvangen van ROELOF haren man.

Met vermelding als leenmannen van OTTO VAN RECHTEREN ridder, ROELOFF VAN BEUERUORDE, DIRCK VAN DER SCHULENBORCH en GERYT VAN ZUYLEN VAN BLICKENBORCH.

Gegeven in onser stat van Zwolle int jair onss Heren dusement vierhundert vyf ende tsestich opten soeven ende twintichsten dach in Meye.

Afschrift (c. 1600) (Inv. N°. 4), op papier.

5. 1465, Augustus 16.

ROLOFF VAN LAER heer te Ruynen en JOHANNA vrouwe van Ruynen verklaren, JOHAN VAN DEN CLOESTER te hebben beleend met een erf in het kerspel Norch in de buerschap Ede, onder de kerk van Venhuysen, behoorend tot de heerlijkheid Ruinen; welk erf door STRAELE was nagelaten aan REYNOLT VAN DEN CLOESTER; en geven hem kwijting voor het heergewaad.

Met vermelding als leenmannen van JOHAN BOELMANS en OTTO WANYNGE.

Geschreven in dem jaer onses Heren duysent vierhundert vyff-entsestich dess Fridaichs na Vnser Leuer Vrouwen Assumptionis.

Afschrift (c. 1540) (Inv. 5), op papier.

6. 1478, Juni 3.

DAUID VAN BOURGOENDIEN bisschop te Utrecht verklaart, na het overlijden van JOHAN VAN RUNEN, haar zoon HENRICK VAN MUNSTER te hebben beleend met „die heerlicheit ende gerichte „tot Runen, toe Buddinckwolde, Hakeswolde ende ter Bulinge” c. a.; den Oldenhoff, den Nyenhoff, de tienden te Runen en te Pette, de goederen Wuluerinck, Ludderinck, Hadeboldinck, Weste-brinck, Broecsinc en Olde-Laansinck alle in 't kerspel Runen; de gruit te Runen c. a.; 7 hoeven c. a. in 't kerspel Zuytwolde; 't goed toe Oeldinck c. a. in 't kerspel Dalen, de tienden te Ghies c. a. in 't kerspel Hesselen, de grove en smalle tienden over Roederinck en Ribberting in 't kerspel Deuer; de goederen geheeten Westersche Wildenberch c. a. in 't kerspel Ouerreysten; Remmering te Banloe in 't kerspel Rolde, Nydinck in 't kerspel Norch; de boterpacht c. a. op Buddinckwolde en opter Bullinge; — in Twenthte den hof te Weluelde, de Luttike Hulscher, Sterkesloe, 't huis ter Beke, 't huis ter Haer, 't goed toe Bartoldinck en dat Velthuys te Hertmen c. a. in 't kerspel Borgen.

Met vermelding als leenmannen van OTTO VAN RECHTEREN en WILLEM VAN BUCHORST ridders, GOERT VAN REEDE, HENRIC MULEBT, JOHAN BORRE, EUERT VAN LEIDEN.

Gegeven op onsen slote tot Vollenhoe int jair onss Heren dusent vierhondert acht ende tsoventich opten derden dach in Iunio.

Oorspr. (Inv. N°. 3). Het zegel is verloren.

7. 1480, Mei 4.

ROELOFF VAN LAER de jonghe verklaart voor erfburen in den Wolde te hebben verkocht aan GHEERT BARTOLTS eene rente van 1 vierendeel boter uit het door hem (G. B.) bewoond erf in Buddingwolde. Met vermelding der toestemming door ROELOFF's broeder en zwager HINRICK VAN MONSTER en ROELOFF VAN DEN CLOESTER, en bezegeling door H. v. M. (als) heer te Runen.

Ghegheven in den jaer ons Heren dusent vierhondert ende tachtentich des Donredaghes nae Meydach Philippi et Iacobi apostolorum.

Oorspr.? (Inv. N°. 93). — Doordat 't stuk onderaan is afgesneden, is het onzeker, of het bezegeld is geweest dan wel eene minute was.

8. 1485, Augustus 13 (of Mei 11 ¹).

ROLOFF VAN DEN CLOESTER en ROLOFF VAN LAER de jonghe verklaren te hebben gehuurd van hunnen neef SYMON POLMAN Habeldinge-hofstede c. a. in de heerlijkheid Ruynen in de Westerstrate, in gebruik bij hun vader ROLOFF VAN LAER den oude, tegen eene huur van 3 gouden Arnoldus-guldens. Met bezegeling door R. v. D. C.'s zwager en R. v. L.'s broeder HENRICK VAN MUNSTER, heer te Ruinen.

Ghegeven in den jaer onses Heeren duisent vierhondert ende vijf unde tachtentich op Onser Lieuer Vrouwen Hemeluaertz avent Ascencionis Domini.

Afschrift (d.d. 8 April 1593) (Inv. N°. 95), op papier, — naar een afschrift d.d. 5 April 1593, door Mr. SUGER TER STEGHE, — gewaarmerkt door C. KISTE, schulte te Ruinen.

Het oorspronkelijke stuk was voorzien van 't zegel van H. v. M. in groene was.

9. 1509, Mei 30.

ROLOFF VAN MUNSTER, „amptman to Couerde end slandss van „Drenthe”, oorkondt dat op het lotting „Gesworen Maendach to „Paesschen anno LXXXIII”, door drost en etten ten opzichte van de erfenis van JANN POLMAN uitspraak is gedaan, dat volgens leenrecht een man aan zijne vrouw geen „erfflick” goed mag verkoopen of geven zonder toestemming der erfgenamen.

In dem jaer XV^c ind negenn up Woensdach in den Pinxsteren

Afschrift (c. 1540) (Inv. N°. 5), op papier.

10 1517, Maart 24 of 1518, Maart 23 ²).

BHERENT VAN MONSTER heer te Rhunen erkent te hebben verhuurd aan ZEIJNO WOLFFS en LUITGART e. l. een hofstede in zijne heerlijkheid in de Oesterstrate geheeten Gructeringe tegen een tins van 40 oude Vlaamschen; met bepaling dat de hofstede aan B v. M. vervalt, wanneer 2 malen achtereen de tins niet is betaald.

---

¹) Assumptio Marie viel in 1485 op Maandag 15 Augustus, de vigilie ervoor dus op Zaterdag 13 Augustus; — Ascensio Domini viel op 12 Mei, de vigilie ervoor dus op 11 Mei. Wellicht echter is „Domini” eene verschrijving voor „Domine” en dus 13 Augustus bedoeld.

²) In 1517 viel St. Benedictus op Zaterdag voor Laetare, in 1518 op Judica.

Gegeven in de jhare unsses Heeren duisent vijffhundert ende soventijne des Dinxdags nae sancte Benedictus in der vasten.

Afschrift (Inv. N°. 94), op papier, gewaarmerkt door den schulte van Meppel P. H. SCHICKHART (1638—1675). Het oorspronkelijk was voorzien van 't zegel van B. v. M. in groene was.

11. 1518, Mei 4.

BERNT VAN MUNSTER heer te Ruynen knape verklaart HELMICH POLMANS, na doode zijns vaders SYMON POLMANS, te hebben beleend met de 3 erven c. a. in zijne heerlijkheid: den Nyenhoff, Ludderinge en Habeldinge c. a., en hulde van hem te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van REYNOLT DE VOSS VAN STEYNWICK, JOHAN [. . . . .] en EGBERT WANYNGE.

Gegeven in den jaer unses Heren duysent vyffhundert achtyene des erstenn daichs na Inuentionis Crucis.

Afschrift (c. 1540) (Inv. N°. 5), op papier.

12. 1548, October 21.

HENRICK VAN MUNSTER heer te Ruenen verklaart JOHAN OUINCK, als momber van den minderjarigen SYMON POLMAN, na doode van SYMON's vader ANTHONIUS POLMAN, tegen vol heergewaad te hebben beleend met de 3 erven in zijne heerlijkheid: den Nyenhof, Ludderinge en Habeldinge c. a., en hulde van hem te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van ROLOF VAN DEN CLOESTER REYNTSZ. en JOHAN KOLLE.

Gegeven in den jaren onss Heren XV^c ende XLVIII den XXI^{den} Octobris.

Minute (?) (Inv. N°. 53), op papier.

13. 1550, April 14 of Augustus 11.

HINRICK VAN MUNSTER heer te Ruenen verklaart CASPAR VAN SCHEELE, na doode zijner moeder juffer ANNA VAN WELUELDE anders genaamd VAN SCHEELE, te hebben beleend met de goederen, door hare voorvaderen van hem en de heerlijkheid Ruenen in leen gehouden: den hof te Weluelde, 't goed thor Beke, de Lutke Hulscher, Sterkesloe, 't huis thor Haer en dat Velthues.

Met vermelding als leenmannen van ROLOF VAN DEN CLOESTER en JOHAN OUINCK.

Gegeven in den jaren onss Heren XV^c ende vyftich up dach Tyburty.

Oorspr. (Inv. N°. 64). Het zegel is verloren.

14. 1550, April 14.

CASPAR VAN SCHEELE verklaart, na zijne beleening door HENRICK VAN MUNSTER heer te Ruenen met den hof te Weluelde, 't goed thor Beke, de Lutke Hulscher, Sterkesloe, 't huis tor Haer en dat Velthuys, vroeger door zijne voorvaderen van de heerlijkheid van Ruinen ter leen ontvangen, heergewaad betaald en den eed als leenman gedaan te hebben, dien hij thans herhaalt en op verzoek in eene bezegelde acte zal bevestigen.

Actum et datum thon Oldenhauē up dach Tiburty et Valeriani der hilligen marterer, anno XV^c ende vyftich.

Minute (?) (Inv. N°. 64), op papier.

15. 1550, September 25.

HENRICK VAN MUNSTER heer te Runen verklaart JOHAN VAN DEN CLOESTER, na doode zijns vaders REYNALT VAN DEN CLOESTER, te hebben beleend met de goederen en grove en smalle tienden c. a. te Ghees in 't kerspel Oesterhesselen, die wijlen REYNT DE Vos ¹⁾ in gebruik had; en hulde van hem te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van ROLOF VAN ECHTEN en ROLOF VAN DEN CLOESTER.

Gegeven in den jaeren onss Heren dusent vyfhundert ende vyftich den XXV^{ten} Septembris ²⁾.

Minute (?) (Inv. N°. 59), op papier.

---

¹⁾ In de geslachtslijst, gevoegd bij J. S. MAGNIN's Onderzoek naar den adel van het geslacht de Vos van STEENWIJK, komen voor 2 REINOLD's DE VOS VAN STEENWIJK: 1. REINOLD JOHAN's zoon, vermeld tusschen 1490 en 1504, en 2. REINOLD ROELF's zoon, gehuwd met LIJSBETH VAN DER EESE, BERTHOLD's dochter (overleden 1508), welke REINOLD overleed tusschen 1509 en 1519 volgens eene aantekening in 't exemplaar van genoemd werk op het rijksarchief in Drente.

²⁾ Later is boven „vyftich” geschreven „4”, achter Septembris „dem XXIX „Juny”, en onder 't stuk: „Item van datum deser zedelen an beth tho drie „jaren heft myn joncker JOHAN VAN DEN CLOESTER van de beleeninge syns „andeels des thienden tho Ghees eyn uthstellinge gegeven in bywesende „ROLOF VAN ECHTEN ende ROLOFS VAN DEN CLOESTER als leenmannen”.

16. 1551, Mei 23.

HENBICK VAN MUNSTER heer te Runen verklaart HERMAN VAN WELUELDE, na doode zijns vaders SEYNO VAN WELUELDE, te hebben beleend met 't erf c.a. Bertholdinge in het kerspel Borne, en 't goed Aeldinge in 't kerspel Daelen, door HERMAN's voorvaderen van hem en de heerlijkheid Runen in leen gehouden.

Met vermelding als leenmannen van HERMAN VAN MUNSTER en JOHAN OUINCK.

In den jaeren onss Heren dusedent vyfhundert ende eyn ende vyftich den XXIII^{ten} in den Meye.

Minute (?) (Inv. N°. 72), op papier.

17. 1557, Augustus 3.

HENRYCK VAN MUNSTER heer te Ruenen verklaart SIJMON POLMAN HELMYCHSS., na doode zijns „hulders" ROLOFF VAN WTERWYCH, te hebben beleend met de goederen en grove en smalle tienden c.a. te Ghyes, in het kerspel Oosterhesselen, die wijlen JOHAN POLMAN gebruikte, — en hulde van hem te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van ROLOOFF VAN DEN CLOESTER en JOHAN OULJNCK.

Ghegheven in den jaere uns Heren 1557 den 3 Augusti.

Minute (?) (Inv. N°. 60), op perkament.

18. 1603, December 5,

Ridderschap en Steden van Oueryssel verklaren EUERT VANN DONSELER, als gevolmachtigde van HENRICK VAN MUNSTER, na 't overlijden van diens vader HENRICK VAN MUNSTER, te hebben beleend met de heerlijkheid en 't gerecht te Ruynen enz. (zie reg. N°. 6), — en dat hij aan hunne gecommitteerden hulde heeft gedaan.

Met vermelding als leenmannen van Vnico van den Ruitenberch en JOHANN KOCKMAN.

Gedaen bynnen Swolle, den vyftten Decemb: 1603.

Oorspr. (Inv. N°. 6), op papier, geteekend „my present, ROELINCK."

Afschrift (17de eeuw) (Inv. N°. 6), op papier.

„ („) („), „ „

19. 1605, Mei 6.

JOHAN WILHELM hertog te Cleue, Gulich en Berg beleent JOHANN heer te Groesbeck en ANNA VAN HILLEN, dochter van den graaf VAN TAUER, met 't goed die Massacker, 't goed te Appeltorn, den kamp van Ouermehr, den Moellenkamp en die

Tuit c.a.; een en ander gelegen tusschen Maess en Waell en haar geschonken door wijlen MARIA VON BRIMEU hertogin van Croij en Arschott, prinses van Chimaij, gravin van Megen.

Geben im Jahr unsers Herren dausend sechshundert und funff am sechsten Maij.

Afschrift (17de eeuw) (Inv. N°. 150), op papier, gewaarmerkt door JOHAN STEINBURGER „Cleuischer Lehnsecretarius.”

Afschrift (17de eeuw) (Inv. N°. 150), op papier, naar genoemd afschrift.

20. 1642, Augustus 2.

HILBERT ROLEFFS verklaart te hebben overgedragen aan WIJRICH VON BERNSAW, heer tot Bellinckhauen en Rhunen, zijn recht op een molenberg met een kampje, genaamd de Monneke-mohlenbergh, door hem verkregen van ANTONY POLMAN kapitein en BOUWE TIDDENS executeur, en door dezen in erfpacht ontvangen van het landschap Drente. Met bepaling omtrent het verschaffen van een bezegelde acte van overdracht.

Actum Ruijnen den 2 Augusti 1642.

Oorspr. (Inv. N°. 96). Onderteekend namens den kooper en door den verkooper en de getuigen.

21. 1645, Mei 9.

HENRICH MÖNSTER WILHELM VON BERNSAW heer te Runnen en GEERDT HAFFEMAN komen overeen, dat GEERDT 's heeren bouwhuis en turfschuur („bawhauss sämbt dem törffschöppen”) zal afbreken en herbouwen, waarbij hij de goede afbraak mag gebruiken, voor 210 guldens en vrij bier en voeding.

Actum auf dem Hausse Oldenhoefe den 9 Meij anno 1645.

Oorspr. (Inv. N°. 97). Onderteekend door partijen.

22. 1681, Februari 23.

WILHELM HENRIK prins van ORANGE en NASSAU etc., erfstadhouder, verklaart JOHAN ALBRICHT, graaf TOE SCHELLARDT, heer van Dorewaard etc., kolonel, gouverneur der stad Steenwijck, — als gevolmachtigde van FRANS KASPAR graaf van SCHELLARDT TOE OBBENDORP, heer van Muggenhuisen, Grinten etc., generaal-wachtmeester van den keizer en veldmaarschalk van den hertog van NIEUBURG, en MARGARETA VAN BERNSAUW TOE RUIJNEN, e.l. — namens de Staten van Overijsel te hebben beleend met de heerlijkheid en 't gerecht te Ruijnen enz. enz. (zie regest N°. 6);

— en dat hij (F. K. v. S.) aan den „lieutenant van de leenen” Mr. JACOBUS VRIESEN hulde heeft gedaan.

Met vermelding als leenmannen van ALBERT ANTONI baron VAN PALLANT en THEODORUS HUETE j. u. d.

Gegeven binnen Zwolle in den jare sestijnhundert een en tagentigh den drie en twintigsten Februarij.

Afschrift (d.d. 1704?) (Inv. N°. 8), op papier, geteekend door CONRAD ENGELHARDT „gerechtschriver” in Haffen und Mehr. Het oorspronkelijke stuk was geteekend: „mij present H. VAN BREDA” en gezegeld met het „zegel van de leenen.”

23. 1681, Juli 28.

WILHELM HENDRICK prins van ORANGE en NASSAU etc., erfstadhouder, verklaart BERNARD SASSENRAAT bijgenaamd LUUNINK — als gevolmachtigde van FRANS KASPAR ADRIAAN graaf VAN SCHELLARDT, heer van Muggenhuijsen, Gremptin en Hestorff, en MARGARETA GERTRUIT MARIA VAN BERNSAUW e.l., na het overlijden van haren vader HENDRICK MUNSTER WILHELM VAN BERNSAUW heer te Ruijnen, Bellinghaven, Haffen en Mehr, namens de Staten van Overijssel te hebben beleend met de heerlijkheid en het gerecht te Ruijnen enz. enz. (zie regest N°. 6); en dat hij (B. S.) aan den „lieutenant van de leenen” Mr. JACOBUS VRIESEN hulde heeft gedaan.

Met vermelding als leenmannen van THEODORUS HUETE j. u. d. en HENRICK QUEISEN.

Gedaan binnen Zwolle, in den jaere sesstijnhondert een en tagentig den acht en twintighsten Julij.

Afschrift (d.d. 1704?) (Inv. N°. 8) op papier, geteekend door CONRAD ENGELHARDT „gerechtschriver” in Haffen et Mehr. Het oorspronkelijke stuk was geteekend: „mij present H. VAN BRÉDA” en gezegeld met het „zegel van de leenen.”

24. 1687, November 5.

FRANS CASPAR rijksgraaf VAN SCHELLART, heer te Muggenhuisen, Ruinen, Bellinckhaven en Grimptin, enz. enz. oorkondt, dat MANASSE VAN WELVELDE heer van Woltersum voor hem en mannen van leen, naar aanleiding eener resolutie van Ridderschap en Steden, Staten van Over-Issel, verzocht 't leenverband van 't erf

Aeldinge in 't kerspel Dalen af te mogen koopen en hij daarom 't erf en den gebruiker uit 't leenverband ontslaat.

Actum Oldenhave, den 5 November 1687.

Minute (Inv. N°. 57), op papier.

25. 1697, October 2.

JAN KISTEMAN en LUCAS EGBERTS leenmannen oorkonden, dat FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLARD TOT OBBENDORF, heer van Runen, Bellinckhaven en Grimptin, enz. enz. enz. en MARGRIETA GEERTRUIT MARIA VAN BERNSAUW, erfdochter der heerlijkheid Runen en Bellinckhaven, e.l. machtigden PHILIP EERNST MEIJSTERS, om namens hen van juffer TENGNAGEL te Campen naar leenrecht bekrachtiging te verzoeken hunner testamentaire beschikking over 't erf te Exeloe in 't kerspel Odoren. Met bezegeling door FRENS LUICHJENS voor L. E., medebezegeling door den heer en de vrouw van Ruinen en haren moeder, en onderteekening door leenmannen en deze 3 personen,

Actum op den huise Oldenhave, den tweden October 1697.

Oorspr. (Inv. N°. 58) op papier; met 5 opgedrukte zegels in rood lak naast 5 handteekeningen.

26. 1697, October 11.

WILLIAM de derde, koning van Groot-Britanien, Vranckrijck en Irland etc., erfstadhouder, bekrachtigt de testamentaire beschikking van FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLART TOT OBBENDORFF, heer van Ruijnen, Bellinghaeven etc., en MARGARETA GERTRUID MARIA VAN BERNZAUW e.l. ten opzichte van de heerlijkheid en 't gerecht Ruinen, Budinge-, Haackswolt, het huis te Oldenhaven en andere aan genoemde provincie leenroerige goederen.

Met vermelding als leenmannen van HERMAN OTTO RIPPERDA en ERNST BRANDT.

Actum Stuvelaer, den elfden Octob. 1697.

Afschrift (d.d. 1704?) (Inv. N°. 8) op papier, gewaarmerkt door CONRAD ENGELHARDT „gerechtschriver" in Haffen und Mehr. Het oorspronkelijk stuk was geteekend: „mij present G. NILANT sec." en bezegeld met „het segel van de leenen deser provintie."

27. 1697, October 19.

HERMEN OTTO GANSNET (*sic*) genaamd TENGNAGEL TOT DEN BON-

KENHAVEN, mede als momber en verwalter-leenheer zijner echtgenooten ELISABETH GERTRUIJDT GANSNEB genaamd TENGNAGEL,

1° bekrachtigt den aankoop van 't erf c.a. Ovinge te Cralo in de marke van Pesse door FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLARDT TOT OLDENDORFF, (*sic*), heer van Ruijnen, Bellinghoven en Grimtin etc., en MARGARETHA GERTRUIJDT MARIA VAN BERNSAW e.l. van Dr. WILLEM FRENS en ANNA SMIJDT e.l. en de minderjarige kinderen van wijlen den advocaat BERNART SASSENRAET genaamd LUIJNINK;

2° beleent FRENS LUITEKENS als gevolmachtigde van den graaf en de gravin VAN SCHELLARDT met het genoemde erf c.a. en ontvangt van hem hulde;

en 3° bekrachtigt de testamentaire beschikking door den graaf en de gravin VAN SCHELLARDT ten opzichte van het aan hem leenroerig erf c.a. te Exeloe in 't kerspel van Odoren.

Met vermelding als leenmannen van BARTOLT MAURITS SLOOT TOT EKKELSHUIJSEN en HENDRICK VAN LIEWAERDEN.

Gedaen op den huijse Bonkenhaven, den 19 Oct. 1697.

Afschrift (c. 1704?) (Inv. N°. 8) op papier, gewaarmerkt door CONRAD ENGELHARDT „gerechtschriver” in Haffen et Mehr. Het oorspronkelijk stuk was geteekend door H. O. G. g. TENGNAGEL.

28. 1704, Januari 4.

GODEFRID DE RODE en JOHAN AWAETER leenmannen oorkonden, dat WILLEM ADRIAEN markies VAN EN TOT HOENSBROECK, heer van 't Hoog- en Nederambt Gelder, erfmaarschalk van Zutphen, en ELIZABETH HENRIETTE gravin VAN SCHELLARDT e.l. BERNHARDT KIERS, raad en landschrijver van Drenthe, machtigden om namens hen bij den luitenant-stadhouder van Overijsel beleening te verzoeken met de heerlijkheid en 't gerecht Ruijnen, Buddinge- en Haexwolt, 't huis te Oldenhauen c.a., door de gravin als oudste dochter geërfd van FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLARDT TOT OBBENDORFF heer van Ruijnen, Bellinghoven, Gremptin en MARGARETHA GERTRUIJDT MARIA VAN BERNSAW e.l.; welke goederen nader zijn beschreven in de leenbrieven d.d. 23 Februari en 28 Juli 1681 (zie regesten N°. 22 en 23); — en daarvoor hulde te doen.

Actum op den huijse Bellinghoven, den vierden Jan^{ri} 1704.

Minute (Inv. N°. 8) op papier, en
 Concept (Inv. N°. 8) op papier, met opmerkingen omtrent der-
 gelijke acten ten behoeve van erven te Exlo en te Kralo (onder
 Pesse).

29. 1704, Juni 7.

HENDERICK KELLEN genaamd SANDR en JOHAN AWAETER leen-
 mannen oorkonden, dat WILLEM ADRIAEN markies VAN EN TOT
 HOENSBROECK, heer van Ruijnen, PHILIP ERNERST MELJSTERS mach-
 tigde om de bezitters van leengoederen der heerlijkheid Ruijnen
 namens hem met die goederen te beleenen. Met medebezegeling
 door den heer van Ruinen.

Actum op den huijse Bellinghousen, den 7en Junij 1704.

Oorspr. (Inv. N°. 52) op papier; met 3 opgedrukte zegels in rood
 lak naast 3 handteekeningen.

30. 1704, Augustus 1.

De secretaris P. E. MELJSTERS roept —, als gevolmachtigde van
 WILHELM ADRIAEN markies VAN EN TOT HOENSBROECK als heer van
 Rhunen, — alle leenmannen der heerlijkheid Rhunen op, om, in
 verband met het overlijden van den graaf VAN SCHELLARDT heer
 van Rhunen, van genoemden markies op 27 Aug. d. a. v. ver-
 nieuwing der beleening te vragen.

Actum Rhunen, den 1en Augusti 1704.

Minute (?) (Inv. N°. 52), op papier.

31. 1704, Augustus 20.

WILHELM ADRIAEN, markies VAN EN TOT HOENSBROECK vrijheer
 tot Ertbruggen, Rhunen enz. enz., verklaart EGBERT CUSTERS
 te Almelo te hebben beleend met 't erf c. a. Storcksell in 't gericht
 van Borne, door zijn vader en oom JAN en LAMBERT COSTER
 gekocht van LAMBERT LUIJX; — en hulde te hebben ontvangen

Met vermelding als leenmannen van JAN KISTEMAN en LUCAS
 EGBERTS.

Actum Oldenhaue, den 20en Augusti 1704.

Minute (?) (Inv. N°. 52), op papier.

32. 1737, April 24.

JOHAN CARSTEN j. u. d., stadhouder der leenen van 't huis
 Ruijnen, verklaart GERIT TEN CATE te Almelo te hebben beleend
 met 't erf Bekkingh in de marke van Senderen onder 't gericht

van Borne, waarmede zijn vader HARMEN TEN CATE op 2 September 1716 beleend werd; hulde te hebben ontvangen, en hem te hebben toegestaan, over dat erf voor den dagelijken rechter te testeren.

Met vermelding als leenmannen van WOLTER KYMMEL en LAMBERT TABINGH.

Actum Assen, den 24 April 1737.

Minute (?) (Inv. N°. 70), op papier.

33. 1743, Maart 1.

JOHAN WERNER vrijheer van IMBSEN enz. en MAURITZ CARL vrijheer van DER HORST enz. leenmannen oorkonden, dat JAN ENGELBERT VAN DOETINCHEM, majoor-commandant van Ritberg, MR. PIETER IMBERT te Meppel machtigde om namens hem van den stadhouder der leenen van de heerlijkheid Ruynen beleving te verzoeken met de pacht van 39 „landvierendeel” boter op 't Bullinger slag te Staphorst, waarmede wijlen EVERHARDT KOCKMAN als echtgenoot van wijlen MARIA JUDITH JOSINA GLAUWE op 27 Augustus 1704 werd beleend, en daarvoor hulde te doen. Met medebezegeling door J. E. v. D.

Actum Paterborn, den 1 Meert 1743.

Oorspr. (Inv. N°. 79) op papier, met 3 opgedrukte zegels in rood (v. d. Horst) en zwart (de 2 andere) lak naast 3 handteekeningen.

34. 1749, October 25.

PHILIP SUDEICK en MAXMILIAN AUSTERLIZ leenmannen oorkonden, dat JAN ENGELBERT VAN DOETINCHEM, majoor-commandant van Rittberg, JAN JANSEN in 't kerspel Heijne machtigde om namens hem van den stadhouder van de leenen der heerlijkheid Runen te verzoeken: 1. bekrachtiging van den verkoop van den botertiend uit 't Bullinger slag te Staphorst, en 2. beleving van den koper ALBERT ENGBERTS met dien tiend. Met medebezegeling door J. E. v. D.

Actum Rittberg, den 25 8bris 1749.

Oorspr. (Inv. N°. 80) op papier, met 3 opgedrukte zegels in rood lak naast 3 handteekeningen.

35. 1754, Juni 4.

JOHANN LUDWIG JOACHIM EVERS, rentmeester van den markies VAN EN TOT HONDSBROECK als heer van Ruijnen en stadhouder

van de leenen dier heerlijkheid, verklaart te bekrachtigen den verkoop door (A.) CAMERLING, predikant te Coeverden, van 't gedeelte „trecktijnde”, waarmede hij beleend is geweest; den kooper (J.) OLDENHUIJS schulte van Sweelo daarmede te beleenen; en van dezen hulde te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van H. J. CAMERLING, j. u. d. en schulte van Ruijnen, en EGBERT LUCAS.

In Ruijnen, den 4en Junij 1754.

Minute (?) (Inv. N°. 61), op papier.

86. 1756, Maart 16.

L. J. VAN HAMBROICK verklaart, als gevolmachtigde van zijn broeder den heer van Welevelt, dat 't erf c. a. Velthuijs in de boerschap Hertmen en 't richterampt van Borne, waarmede hij op 21 October 1750 is beleend, in eigendom behoort aan baron van HEECKEREN, heer van Nettelhorst, Batingen en de Heest, en hij daarom de beleening van dezen met genoemd erf „kan lijden”.

Op den huijze Welevelt, den 16 Maart 1700 ses en vijfzig.

Oorspr. (Inv. N°. 75) op papier, met onderteekening door L. J. v. H.

87. (1756, Maart of April? ¹⁾).

JOH. L. EVERS, rentmeester van den markies van EN TOT HONDSBROECK als heer van Ruijnen, en stadhouder van de leenen dier heerlijkheid, verklaart te bekrachtigen den verkoop door baron van HAMBROICK heer van Welevelde van 't erf Velthuijs in 't gericht van Borne, boerschap Hartmann, waarmede hij den 21 October 1750 werd beleend; den kooper baron van HEECKEREN heer van Nettelhorst, Batingen etc. daarmede te beleenen; en van dezen hulde te hebben ontvangen.

Op . . . . .

Concept (?) (Inv. N° 75) op papier. Op 't zelfde stuk een minuteele brief van den rentmeester EVERS aan baron van HEECKEREN.

88. 1756, November 4.

ADOLPH PHILIP ZEGER graaf van RECHTEREN vrijheer van Almelo en Vriesenveen enz. en JOAN LODEWYK graaf van RECHTEREN heer tot Laar enz. — leenmannen der provincie Overijssel „bij gebreck van vasallen des huijses en heerlijkhey Rhuinen, —

¹⁾ Vgl. Regest N°. 86.

oorkonden, dat ALBRECHT AUGUST graaf VAN IJSENBORG en BUDINGEN, generaal-majoor, en SOPHIA DORETHEA WILHELMINA gravin VAN RECHTEREN-ALMELO e.l. machtigden NICOLAAS HARWIG, secretaris en procureur te Vriesenveen, om namens hen van den stadhouder van de leenen der heerlijkheid Rhuinen te verzoeken: 1. bekrachtiging van hunnen verkoop van 't erf De beide Bartelingen, in 't gericht van Borne, boerschap Harthmen, aan GERRIT HUMMEL te Oldenzaal; — en 2. beleening van GERRIT HUMMEL met dat erf, waarmede de gravin VAN RECHTEREN-ALMELO den 16 September 1749 beleend werd. Met medebezegeling door den graaf en de gravin VAN YSENBORG.

Op den huijse Almelo, den 4^{en} November 1756.

Oospr. (Inv. N°. 73) op papier; met 4 opgedrukte zegels in zwart lak naast 4 handteekeningen.

39. 1756, November 4.

CLAAS KOEK en CHRISTIAEN NIJEUWENHUIS leenmannen oorkonden, dat GERRIT HOMMELS den procureur NICOLAAS HARWICH machtigde om namens hem van den heer van Runen beleening te verzoeken met 't erf Bertelink in Hartme in 't gericht van Borne door hem aangekocht van SOPHIA DOROTHEA WILHELMINA VAN RECHTEREN, met machtiging van haren man ALBREGT AUGUST graaf VAN ISENBORG-BUDINGEN; en voor hem hulde te doen.

Aldus gedaen Oldenzael, den 4 November 1756.

Oospr. (Inv. N°. 73) op papier; met 2 opgedrukte zegels in rood lak naast 2 handteekeningen.

40. 1756, November 6.

JOHANN LUDWIG EVERS, rentmeester van den markies VAN EN TOT HONDSBROECK vrijheer van Ruijnen en Ruijnerwold enz. en stadhouder van de leenen dier heerlijkheid, verklaart: 1. te bekrachtigen den verkoop door ALBRECHT AUGUST graaf VAN IJSENBORG en BUDINGEN en SOPHIA DOROTHEA WILHELMINA gravin van RECHTEREN-ALMELO e.l. van 't erf De beijde Bartelingen, in 't gericht van Borne, boerschap Hartmann, waarmede de gravin 16 September 1749 werd beleend; — 2. NICOLAAS HARWICH als gevolmachtigde van den kooper GERRIT HUMMEL te Oldenzaal daarmede te beleenen; — en 3. van hem hulde te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van **EGBERT LUCAS** en **HILBERT WOERDINGE**.

Op den huijse Ruijnen, den 6^{en} November 1756.

Minute (?) (Inv. N°. 73), op papier.

41. 1756, November 6.

JOH. L. EVERS, rentmeester van den markies **VAN EN TOT HONDSBROECK** en stadhouder van de leenen der heerlijkheid Ruijnen, verklaart, aan **A. J. H. baron VAN HEEKEREN**, heer van Nettelhorst, Batingen en Heest toestemming te hebben verleend om 't erf Velthuijs in 't gericht van Borne, boerschap Hartmen, gedurende 6 jaren te verbinden tot een bedrag van 6500 gl., door hem opgenomen van **JAN TEN CATE JANSOON** te Almelo en **JUDITH COSTER** e.l.

Actum op den huijse Ruijnen, den 6^{en} November 1756.

Gelijktijdig afschrift (Inv. N°. 76), op papier.

42. (1757, ... ?) ¹⁾.

JOHANN LUDWIG EVERS, stadhouder der leenen van **FRANS ARNOLDT** markies **VAN EN TOT HONDSBROECK** enz. als vrijheer van Ruijnen en Ruijnerwold, verklaart: 1. **HENRICK WILHELM CAMERLING**, schulte van Ruijnen, te beleenen met den Nijenhoff c. a. in de marke van Ruijnen, waarmede zijn vader wijlen **Mr. H. J. CAMERLING** den 9 Juni 1745 werd beleend; — 2. hem toe te staan deze goederen te vervreemden; — en 3. van hem hulde te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van **EGBERT LUCAS** en **HILBERT WOERDING**.

Op den huijse Oldenhave, den. . . . .

Minute (?) (Inv. N°. 54) op papier.

43. 1757. Maart 3.

JOHANN LUDWIG EVERS, rentmeester van **FRANS ARNOLDT** markies **VAN EN TOT HONDSBROECK** als vrijheer van Ruijnen en Ruijnerwold, stadhouder der leenen van „den huijse Oldenhave”, verklaart, **LUCAS HOMANN** schulte van Rolde en Rolder dingspel te hebben beleend met een deel der grove en smalle tienden te Gees, in 't kerspel Oosterhesselte, waarmede wijlen zijne moeder **ANNA HIDDINCK** op 9 December 1750 is beleend geweest; en van hem hulde te hebben ontvangen.

¹⁾ Zie de noot bij N°. 54 van den inventaris, hiervoor op bladz. 25.

Met vermelding als leenmannen van **EGBERT LUCAS** en **HILBERT WOERDINGE**.

Op den huijse Oldenhove, den 3^{den} Martij 1757.

Minute (P) (Inv. N°. 62) op papier.

44. 1761, December 8.

JAN LAURENS SOLNER j. u. d. en **LAURENTIUS TEODOOR NILANDT** leenmannen oorkonden, dat **CASPARUS VAN WULFTEN** en **HENRICUS FRANCISCUS ZEYGER**, Mr. **EVERWYN HENDRIK VAN DEN POEL**, secretaris der stad Vollenhooven, machtigden om: 1 beleening te verzoeken voor C. v. W. bij de leenkamer van Overijsel met 't erf c.a. Grevink en voor H. F. Z. bij de leenkamer van 't huis Ruinen met 't erf c.a. Velthuis, met welke goederen **A. J. H. baron VAN HEECKEREN** namens zijne vrouw te voren was beleend geweest; — en 2. voor hen hulde te doen.

Den 8 December 1761.

Oorspr. (Inv. N°. 77) op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de 2 leenmannen en de 2 lastgevers.

45. 1764, Februari 1.

NICOLAAS VAN HATTUM j. u. d. en **WILLEM REINDER LIPPERUS** j. u. d. leenmannen oorkonden, dat **GERARD JOAN ZEIGER** Mr. **BURCHARD JAN VAN HATTUM** machtigde om: 1. namens hem bij de leenkamer der heerlijkheid Ruijnen en Ruijnderwolt beleening te verzoeken met het erf c.a. Velthuijs, in 't gericht van Borne, boerschap Hartmen, waarmede wijlen zijn broeder **HENRICUS FRANCISCUS ZEIGER** op 11 Aug. 1762 beleend werd; — en 2. voor hem hulde te doen.

Gedaan binnen Zwol, den 1 Februari 1764.

Oorspr. (Inv. N°. 78) op papier; met opgedrukte zegels in rood lak en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

46. 1764, Maart 24.

GEORG HENRIK HEIN en **ANTONI WARDERS** leenmannen oorkonden, dat **OOTMAR TEN CATE** te Almeloo **JAN WILLEM HARWIG** machtigde om: 1. namens hem bij de leenkamer der heerlijkheid Ruijnen beleening te verzoeken met het erf Hulscher, in de marke van Sendern, in 't gericht van Borne, waarmede hij op 24 April 1737 beleend werd; — en 2 voor hem hulde te doen.

Actum binnen dese stad van Almeloo, den 24sten Mert 1764.

Oorspr. (Inv. N°. 68), op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

47. 1764, Maart 24.

GEORG HENRIK HEIN en ANTONI WARDERS leenmannen oorkonden, dat GERRIT TEN CATE te Almeloo JAN WILLEM HARWIG machtigde om: 1. namens hem bij de leenkamer der heerlijkheid Ruijnen beleening te verzoeken met het erf Bekkink in de marke van Sendern, in 't gericht van Borne, waarmede hij op 24 April 1737 beleend werd; — en 2. voor hem hulde te doen.

Actum binnen dese stad Almeloo, den 24sten Mert 1764.

Oorspr. (Inv. N°. 71), op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

48. 1764, Mei 7.

TONNIS HULSHOFF en ADAM JANSEN TEN CATE leenmannen oorkonden, dat GERRARD JOAN: HUMMELS CHRISTIAEN VERHOF machtigde om: 1. namens hem van den heer van Ruinen te verzoeken a. beleening met het erf Bartelink in Hartme, in 't gericht van Borne, in plaats van wijlen zijn op 14 December 1757 overleden vader GERRIT HUMMELS, en b. vergunning om daarover te beschikken; — en 2. voor hem hulde te doen.

Actum Borne, den 7 Maj 1764.

Oorspr. (Inv. N°. 74) op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de leenmannen.

49. 1764, Juli 22.

A. J. TEN CATE en T. HULSHOFF, leenmannen, oorkonden, dat SEGER EUSEBIUS baron VAN HAMBROICK, heer van Weleveld, ALB. STAVERMAN predikant te Wapsterveen machtigde om: 1. namens hem van den heer van Rhunen beleening te verzoeken met de havezate Weleveld; — 2. daarvoor hulde te doen; — en 3. vergunning te vragen tot den verkoop der havezate.

Op den huise Weleveld, den 22 Julij 1700 vier en zestig.

Oorspr. (Inv. N°. 67), op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

50. 1768, Juli 27.

WILLEM prins van ORANGE en NASSAU erfstadhouder verklaart H. J. VAN DER WYCK — als gevolmachtigde van den drost van

Coeverden en Drenthe ALEXANDER CAREL graaf VAN HEIDEN TOT LAARWOUD, als leendrager van wege Ridderſchap en Eigenerfden van Drenthe, — namens de Staten van Overijſſel te hebben beleend met de heerlijkheid Ruinen, gelijk COERT WINKEL op 6 Juni a. c. beleend is geworden; — en dat hij (H. J. v. d. W.) hulde heeft gedaan.

Met vermelding als leenmannen van D. BENTINCK TOT DIEPENHEIM en HARM: ASSINCK.

Den 27 Julij 1700 agt en ſestig.

Oorspr. (Inv. N°. 9); het „zeegel der lheenē” is verloren. — Op de plicque „de onderteekeninge van onsen lheengriffier” (J. JORDENS).

NB. In dorso staat: „Fiat registratie. Actum in collegio te Assen „den 23 August. 1768, J. B. DE CONINCK v^t. 1768. Ter ordonnantie „van de heeren Drost en Gedeputeerden, C. W. ELLENTS, 1768”. — „Geregistreert in het register der besegelde en lheenbrieven „f. 163. C. W. ELLENTS”.

51. 1769, Juni 7.

EGBERT LUKAS WESTBRINK en HILBERT JANS WOERDINGE van Ruinen, leenmannen, oorkonden, dat JAN GEERTS OOSTERHUIS, REMMELT ALBERTS van 't Laer (beiden wonende te Oldenhavē bij Ruinen), HENDRIK LUGIES en REINDER ROELOFS (van Ruinerwolt) en LEFFERT ROELOFS (van Ruinen) benoemden tot leenvazal van 't huis Ruinen LEFFERT ROELOFS; — machtigden H. W. CAMERLINGH schulte van Ruinen om namens hen van den drost van Drenthe A. C. rijksgraaf VAN HEIDEN heer van Laerwout, als namens Drente leendrager der heerlijkheid Ruinen, beleening te verzoeken van LEFFERT ROELOFS met de hun gezamenlijk in eigendom behoorende $\frac{1}{2}$ in 2 veldgerechtigheden, bestaande in $\frac{1}{2}$; in 't veld achter Oldenhavē, door hen aangekocht van KOERT WINKEL en consorten en door dezen op 16 Maart 1767 in openbaren verkoop aangekocht van H. W. CAMERLINGH, schulte van Ruinen; — en daarvoor aan den leenheer hulde te doen.

In Ruinen, den 7den Junij 1700 negen en ſestig.

Oorspr. (Inv. N°. 83) op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van de leenmannen en onderteekeningen door dezen en de lastgevers.

52. 1769, Juni 9.

EGBERT LUKAS WESTBRINK en HILBERT JANS WOERDINGE leenmannen oorkonden, dat ALBERT EGBERTS te Staphorst H. W.

CAMERLINGH schulte van Ruinen machtigde om: 1. namens hem van den drost van Coevorden en van Drenthe A. C. rijksgraaf VAN HEIDEN heer van Laarwout, als namens Drente leendragr van de heerlijkheid Ruinen, beleening te verzoeken met een botertiend van 39 „land-vierendeel” boter op Staphorst en (in 't) Bullinger slag, waarmede hij op 24 Maart 1764 werd beleend; — en 2. daarvoor hulde te doen.

In Ruinen, den 9den Junij 1700 negen en zestig.

Oorspr. (Inv. N°. 88) op papier; met opgedrukte zegels in rood lak van en onderteekening door de leenmannen.

53. 1769, Augustus 7.

JAN TEN CATE JANSOON en THOMAS TEN CATE leenmannen oorkonden, dat OORTMAR TEN (CATE) te Almelo JAN FREDERIK HEIN richter der heerlijkheid Almelo machtigde om: 1. namens hem van den landdrost van Drenthe graaf VAN HEIJDEN, als namens Drente leendragr der heerlijkheid Ruinen, beleening te verzoeken met het erf Holscher in de marke van Senderen, onder 't gericht van Borne, waarmede hij op 25 Maart 1764 werd beleend; — en 2. daarvoor hulde te doen.

Actum Almelo, den 7den Augusti 1769.

Oorspr. (Inv. N°. 85) op papier; met opgedrukte zegels in rood (Th.t. C.) en zwart lak van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

54. 1769, Augustus 7.

JAN TEN CATE JANSOON en THOMAS TEN CATE leenmannen oorkonden, dat GERRIT KOSTER EGB.zoon te Almelo JAN FREDERIK HEIN, richter der heerlijkheid Almelo, machtigde om namens hem van den landdrost van Drenthe graaf VAN HEIJDEN, als namens Drente leendragr der heerlijkheid Ruinen, beleening te verzoeken met het erf 't Storksels in 't gericht van Borne, waarmede hij op den 24 December 1759 werd beleend; — en 2. om daarvoor hulde te doen.

Actum Almelo, den 7den Augusti 1769.

Oorspr. (Inv. N°. 86) op papier; met opgedrukte zegels (als N°. 53) van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

55. 1769, Augustus 7.

JAN TEN CATE JANSOON en THOMAS TEN CATE leenmannen oorkonden, dat GABRIEL TEN CATE te Almelo JAN FREDERIK HEIN,

richter der heerlijkheid Almelo, machtigde om: 1 namens hem van den drost van Drenthe graaf VAN HEIJDEN, als namens Drente leen-drager der heerlijkheid Ruinen, beleening te verzoeken met het erf Bekkink in de marke van Senderen, onder 't gericht van Borne, waarmede wijlen zijn vader GERRIT TEN CATE op 25 Maart 1764 't laatst beleend werd; — en 2. namens hem hulde te doen.

Actum Almelo, den 7den Augusti 1769.

Oorspr. (Inv. N°. 87), op papier; met opgedrukte zegels (als N°. 53) van en onderteekening door de leenmannen en den lastgever.

56. 1769, Augustus 11.

ALEXANDER CAREL graaf VAN HEIDEN, heer van Laarwout, drost van Coevorden en Drenthe, namens Drente heer van Ruinen en Ruinerwold, verklaart: 1. JAN FREDRIK HEIN, richter der heerlijkheid Almelo, als gevolmachtigde van GABRIEL TEN CATE te Almelo te hebben beleend met het erf Bekking in de marke van Senderen, onder 't gericht van Borne, waarmede wijlen zijn vader GERRIT TEN CATE op 25 Maart 1764 het laatst beleend werd; — 2. de hulde van J. F. H. te hebben ontvangen.

Met vermelding als leenmannen van SIGISMUND PIERRE ALEXANDER graaf VAN HEIDEN heer van Reinenstein en LUCAS HOMAN schulde te Rolden.

Actum Laarwout, den 11 Augustus 1769.

Minute (?) (Inv. N°. 87), op papier.

57. 1770, Augustus 24.

ALEXANDER CAREL graaf VAN HEIDEN heer van Laarwout, drost van Coevorden en Drenthe en namens Drente heer van Ruinen en Ruinerwold, verklaart: 1. MR. COENRAAD WOLTHER ELLENTS, raad-secretaris en ette van Drenthe, namens zijne vrouw GESINA OLDENHUIS te hebben beleend met het deel trektiend onder Gees, waarmede wijlen haar vader L. OLDENHUIS op 4 Februari 1763 't laatst werd beleend; — 2. de hulde van hem te hebben ontvangen; — 3. ten opzichte van dit leen te hebben bekrachtigd de huwelijksvoorwaarde tusschen Mr. C. W. ELLENTS en diens vrouw gesloten tot het elkander verstreken van den lijftocht der hun in leen toebehoorende goederen; — en voorts 4. hun te hebben vergund, over dit leen te beschikken.

Met vermelding als leenmannen van R. baron VAN ECHTEN heer van Echten en Echtens-Hogeveen en Mr. J. KIMMEL.

Actum Assen, den 24sten Augustus 1770.

Concept (Inv. N°. 84), op papier.

Minute (?) (t. z. pl.), op papier.

58. 1776, October 19.

WILLEM prins van ORANGE en NASSAU erfstadhouder verklaart:
1. J. DE BLÉCOURT „commis van 's lands magazyn en secretaris „te Coevorden” — als gevolmachtigde van SIGISMUND PIERRE ALEXANDER graaf VAN HEYDEN etc., drost van Coevorden en Drenthe, als leendrager van Ridderschap en Eigenerfden van Drenthe, — namens de Staten van Overijsel te hebben beleend met de heerlijkheid Ruinen, waarmede S. P. A. v. H.'s vader op 27 Juli 1768 't laatst beleend was geworden; — en 2. dat hij (J. d. B.) hulde heeft gedaan.

Met vermelding als leenmannen van H. J. KROP en H. HABERS.
Den 19 October 1700 ses en seeventig.

Oorspr. (Inv. N°. 10); met onderteekening op de plicque door den „lheengriffier” J. JORDENS. Het „seegel der lheen” is verloren.

Aanhangsel.

Stukken berustende in het provinciaal museum van oudheden te Assen, doch behoorende tot het archief der heerlijkheid Ruinen.

NB. Zie het hierover medegedeelde op bladz. 7 en 8 der Inleiding.

4*. Acte van aankoop door den heer van Ruinen BERNT VAN MUNSTER van ROELOFF VAN LAER van de helft in de erven Oldelansynge en Kynsynge in 't kerspel Ruinen, diens aandeel in 't hofstedengeld te Ruinen, Blijdenstein en Tweelo en een pacht van 4 vierendeel boter uit den Oldenhoff, tegen o.a. eene lijfrente van 31 Zwolsche mudden rogge en 4 vierendeel boter uit zijn erf Bennynge in de marke van Echten. 5 Januari 1520.
1 charter.

NB. Dit charter is door den secretaris der heerlijkheid P. E. MELSTERS in dorso getiteld: „Vercoopbrieff van ROELOFF VAN LAER aan H. BERNT VAN MÜNSTER van het halve erve Oldelansing, 't halve ervē gen^d. Kijnsinge, item alle aandeel van alle „hofstedengeldt tot Rhunen, Blijdenstein ende ten Tweele belegen „de a°. 1520, N°. 64.” Eene andere hand merkte 't charter „R”. Bovendien schreef eene 16de eeuwse hand, die ook op andere Ruinensche stukken voorkomt, op 't charter: „ROLOF VAN LAER „van Kinsinge, Oldelansinge unde meer guderen.”

7*. Acte, waarbij ELISABET GEERTRUYT GANSNEB gen^d. TENG-NAGEL, als leenvrouwe van 't erf Ovinge te Cralo in de marke van Pesse, bekrachtigt den aankoop van dat erf door FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLARDT TOT OBBENDORF heer te Ruinen enz. en MARGRETA GEERTRUIJT MARIA VAN BERNSAU e.l., hen

daarmede beleent en bekrachtigt hunne testamentaire beschikking over hun leengoed te Exlo. 19 October 1697.

1 charter.

NB. Dit stuk draagt in dorso 't opschrift van de hand van den secretaris der heerlijkheid P. E. MEIJSTERS: „1. Consensus „alienandi ofte consent van den aencoop van 't erve Craele; alsmede „2. belehninge van 't selve erve Craele; oock: „3. approbatie van de testamentaire dispositie van 't erve tot „Exeloo in de landtschapp Drenthe, in 't carspel Odoren; „alles leenroerig bij den heere TINGNAGEL; „sub dato den 19 Octob. 1697.”

Bij 8. Acte van beleening van WILLEM ADRIAEN markies VAN EN TOT HOENSBROEK enz. en ELISABET HENRIETTE gravin VAN SCHELLART e.l. door ELISABET GANSNEB gen^d. TENGNAGEL met de erven (te) Exlo en Ouvinge te Cralo in de marke van Pesse. 1704.

1 charter.

NB. Dit stuk draagt in dorso 't opschrift van de hand van den secretaris der heerlijkheid P. E. MEIJSTERS: „Leenbrief „van Craele en Exloo de dato den 9 Meert 1704.”

Bij 58. Acte waarbij ELISABETH GEERTRUIT GANSNEB gen^d. TENGNAGEL als leenvrouwe vergunning schenkt aan FRANS CASPAR ADRIAEN graaf VAN SCHELLART enz. en MARGARETA GEERTRUIJT MARIA VAN BERNSAW, dochter van HENRICK MUNSTER WILHELM VAN BERNSAW heer te Ruinen enz., bij testament over hun leengoed te Exlo te beschikken. 29 Juli 1681.

1 charter.

NB. Dit charter is in dorso getiteld: „Octroij omme te mogen „disponeeren van 't erve tot Exloe, de dato den 29 Julij 1681.”

88* (*op blz. 33*). Boek bevattende aanteekening der pachten verschuldigd aan den heer van Ruinen, der goederen behoorende tot de heerlijkheid en der leenmannen van den heer. c. 1375 (met aanteekeningen tot c. 1550).

1 deel.

NB. Een der pachtchuldigen is VOLKMER die sculte, die c. 1375 leefde (vgl. Oorkbk. voor Groningen en Drente, N°. 638, d.d. 1375). Bovendien wordt bij eene pacht 't jaar „LXXIX” (naar 't schrift 14de eeuwsch) genoemd.

Latere inschrijvingen vermelden 't jaar 1416. Enkele nog latere

komen voor uit de 15de eeuw, doch ook eene geschreven door de hand, die N°. 53 en 64 schreef en dus dagteekent van c. 1550.

92*. „Staat van revenues tot den huijse Ruijnen gehorende, „verschenen Maart en Meij 1700; nota de coornvruchten sijn „besonder”. 1700.

1 stuk.

NB. Dit stuk is voorop gemerkt „H”.

94*. Acte van aankoop door den heer van Ruinen BERND VAN MUNSTER van MEYNE JACOBS en THYMAN ALBERTZ. van eene pacht van 1 $\frac{1}{2}$ gouden Rijnsgulden 1 oort en 1 Brab. stuiver, uit de door hen bewoonde erven te Weerwille. 6 October 1522.

1 charter.

NB. Dit charter is door den secretaris der heerlijkheid P. E. MEIJSTERS is dorso getiteld: „HEND. ALBERTS en ARNDT JANS ver- „copen aen H. BERNDT VAN MÜNSTER anderthalven en eenen ort „golden Rhynschen gulden jaerlix, uijt hun goet tot Weerwillen. „A°. 1520. N°. 31”. — Bovendien schreef eene 16de eeuwse hand, die ook op andere Ruinensche stukken voorkomt, op 't charter: „MEYNE JACOBS ende TYMEN ALBERS op Weerwyllen 1 $\frac{1}{2}$ golden g. „een oert”.

94**. Acte van aankoop door den heer van Ruinen BERNDT VAN MUNSTER van THYMAN JACOBS en JOHAN TYMANS van eene rente groot 1 $\frac{1}{2}$ gouden Rijnsgulden en 1 oort, uit 't door hen bewoond erf te Weerwille. 6 October 1522.

1 charter.

NB. Eene 16de eeuwse hand, die ook op andere Ruinensche stukken voorkomt, schreef op dit charter: „TYMEN JAKOPS ende „JOHAN TYMENS op Weerwyllen 1 $\frac{1}{2}$ golden g. een oert”.

94***. Acte van aankoop door HINRICK VAN MUNSTER heer te Ruinen en ELSEBE RIPPERDA e. l. van HENRICK en WIGBOELT VAN ISSELMUEDEN van boterpachten uit goederen te Weerwille en de Weide. 14 October 1573.

1 charter.

NB. Dit charter is door den secretaris der heerlijkheid P. E. MEIJSTERS in dorso getiteld: „Brieff over aencoop van boeterpacht „op Weerwille de A°. 1573. N°. 57”.

94****. Acte van overdracht door HINRICH, WESSEL en JOST VAN MUNSTER THO NYENHUISS aan HINRICH VANN MUNSTER heer te Ruinen en ELSSEBE RIPPERDA e.l. van eene rente groot 6 Philips-guldens uit 't erf van CLAESS JOHANN BARTOLS op 't Woldt in 't kerspel Blijdenstein, 25 October 1576. Met acten, waarbij (de vader?) der transportanten de rente in 2 gedeelten verkrijgt van CLAES' ouders. 1524, 1540.

3 charters.

NB. De jongere charters zijn door de oudere getransfigeerd. Het oudste charter is door den secretaris der heerlijkheid P. E. MELSTERS in dorso getiteld: „HENRICH, WESSEL und Joost ,VAN MUNSTER to NIJENHULS, gebroederen, vercoopen aen H. „HENRICH VAN MÜNSTER heere to Runen ses enckelde Phls. gulden „jaerlicken renthen, A°. 1576, N°. 11.”

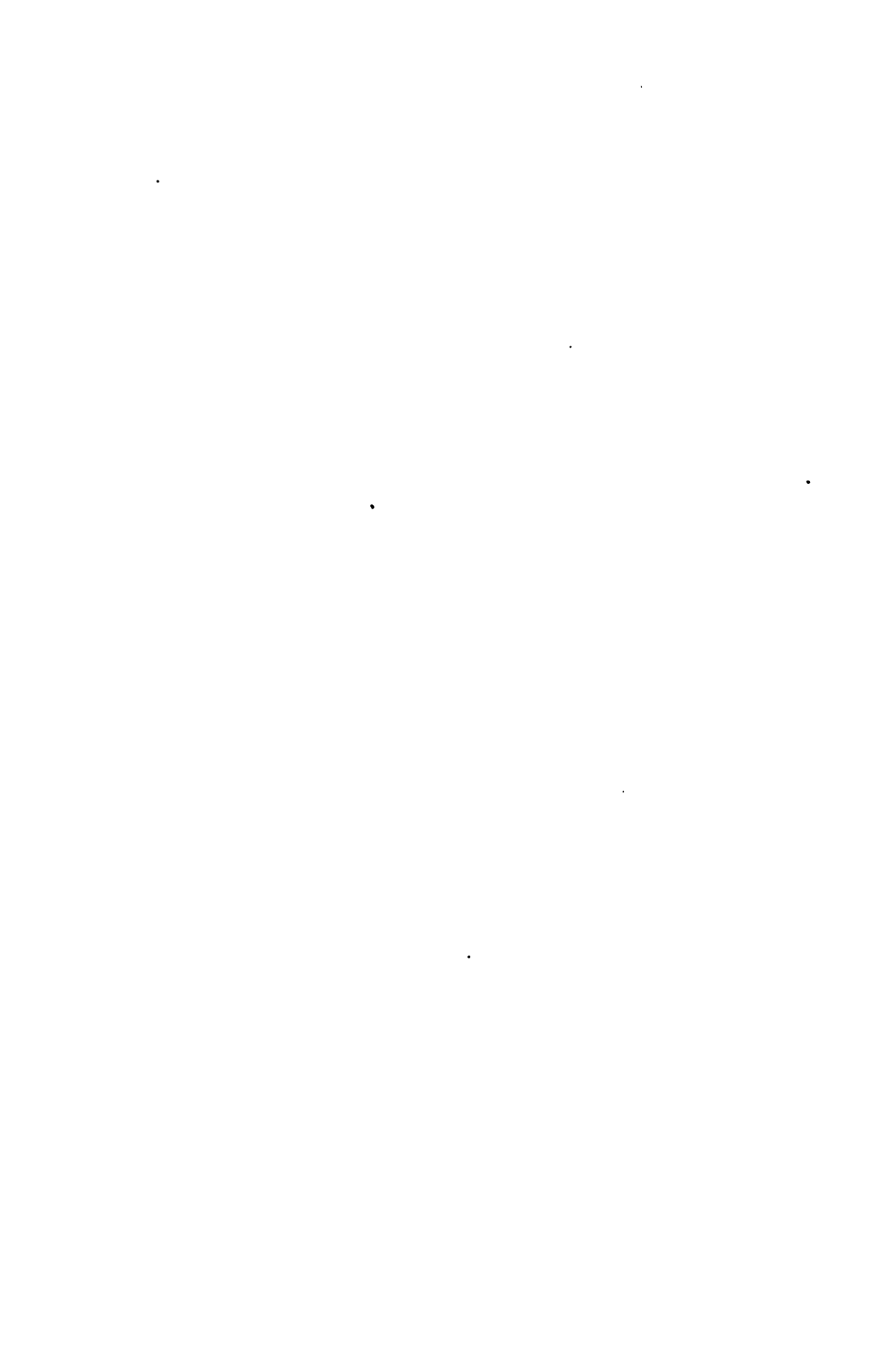
97* (*op blz. 34*). Acte van verkoop door HENDRIK JANS CRAMER aan JAN PARTELS SMIT van een huis o.a. in de Ruige Kluf, belast o.a. met eene pacht van 8 pond boter 's jaars aan 't huis te Ruinen. 28 Mei 1752.

1 charter.

INDICES.

INDICES ¹⁾.

1. Index van persoonsnamen, gerangschikt naar de voornamen.

A. Engberts (Egberts), <i>zie</i> Albert Engberts. — van Isselmuden, <i>schulte te de Wijk</i>, 1622 (I. 124 noot). — Camerling, <i>predikant te Coevorden</i>, 1754 (I. 61, R. 35). A. C. <i>graaf</i> van Heiden, <i>zie</i> Alexander Carel. — J. ten Cate, <i>zie</i> Adam Jansen ten Cate. — J. H. <i>baron</i> van Heeckeren, (<i>heer van Nettelhorst, Batinge en de Heest</i>), 1756 (I. 75, 76; R. 41), voór 1761 (I. 77 noot), 1761 (R. 44). Adam Jansen ten Cate, 1764 (R. 48, 49). Adolfus (Aleff, Adolph) — (van) Besten, <i>predikant te Ruinen</i>, 1599 (I. 22), 1600 (I. 23). — Philip Zeger <i>graaf</i> van Rechteren, <i>vrijheer van Almelo en Vriesenceen</i>, 1756 (R. 38). Aernt (Arndt, Ahrent, Arent) — Geers, 1637 (I. 132).	— Huys, <i>heer van Ruinen</i>, 15de eeuw (I. 4). — Jans, 1522 (Aanh. 94* noot). — Wilms, <i>schoolmeester te Ruinen</i>, 1637—1640 (I. 133), 1643 (I. 134). = Arentz, Ghert —, 1613 (I. 104 noot). Albert (Albrecht, Albregt) — Engberts (Egberts), 1749 (I. 80, R. 34), 1769 (I. 88, R. 52). — Staverman, <i>predikant te Wapserveen</i>, 1764 (I. 67, R. 49). — Antoni <i>baron</i> van Pallant, 1681 (R. 22). — August <i>graaf</i> van IJsenborg en (Isenborg-)Budingén, (<i>generaal-majoor</i>), 1756 (R. 38—40). = Alberts (Albertz., Albers) —, Hend. —, 1522 (Aanh. 94* noot). —, Coort — Winkel, 1778 (I. 20). —, Remmelt —, <i>van 't Laer</i>, 1769 (R. 51). —, Thyman (Tymen) —, 1522 (Aanh. 94*).

¹⁾ Deze indices zijn ingericht overeenkomstig die op de inventarissen van 't archief der abdij te Dikninge en de archieven van de schultengerechten in Drente.

Aleff, *zie* Adolfus.

Alexander Carel (*rijks*)graaf van Heiden tot Laarwoud (*heer van Laerwout, Laarwout*), (*drost van Coevorden en Drente*) en *q.q.* heer van Ruinen, 1768 (I. 9, R. 50), 1769 (I. 82, R. 51, 52, 56), 1770 (R. 57), 1771 (I. 113, 116 noot, 146).

Andries, Hendrick —, 1651 (I. 156 noot).

Anna Hiddinck, 1750 (R. 43), *overleden* 1757 (I. 62, R. 43).

— van Hillen, *dochter van den graaf van Tauer, en vrouw van Johann heer te Groesbeek*, 1605 (I. 150, R. 19).

— Smijdt, *vrouw van Dr. Willem Frens*, 1697 (R. 27).

— van Spanien, *weduwe van Haftten, vrouw te Hervojnen, Haaften en Hellowa*, 1578 (I. 148).

— van Weluelde, *wijlen juffer — genaamd van Scheele*, 1550 (R. 13).

Antonius (Antonis, Antoni, Antony, Tonnis)

— Hulshoff, 1764 (R. 48, 49).

— Camerling(h), *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1710 (I. 50 noot), 1710—'25 (I. 50 noot).

— Polman(n), *wijlen —*, 1548 (R. 12);—1600 (I. 123), *overleden* 17de eeuw (I. 47 noot); — 17de eeuw (I. 47 noot), *kapitein* 1642 (R. 20).

— Warders, 1764 (R. 46, 47).

Arent,

Arentz,

Arndt,

} *zie* Aernt.

B. Kiers, *zie* Bernhardt.

B. J. van Hattum, *zie* Burchard Jan. Bartoldus (Bartholdus, Bartolt, Bartelt)

— Loelefs, 1630 (I. 105 noot).

— Noorthuys, 1771 (I. 146).

— Pauli, *predikant te Blijdenstein (op 't Wolt)*, 1607 (I. 35, 138), 1608 (I. 139), *overleden* 1648 (I. 36 noot).

— Maurits Sloot tot Ekkelshuijsen, 1697 (R. 27).

= Bartolts (Berthold's *dochter*, Bartols, Bartholdy, Bartholdi, Bartels)

—, Gheert —, 1480 (I. 93, R. 7).

—, Joannes —, 1648 (I. 36 noot).

—, Jan — Smit, 1752 (Aanh. 97*).

—, Claess Johann —, 1576 (Aanh. 94****).

—, Lijsbeth van der Eese —, 1508 (bladz. 58 noot 1).

—, Regnerus —, 1645 (I. 154 noot).

Berant (Bherent, Bernt, Bernd, Berndt, Berendt, Bernardus, Bernard, Bernart, Bernhard, Bernhardt)

— Blanckebyll, *schoolmeester te Ruinen*, 1630 (I. 133 noot).

— Kiers, (*raad en*) *landschrijver van Drente*, 1703—'04 (I. 1), 1704 (I. 8 noot, R. 28), vòdr 1710 (I. 50 noot); *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1704 (I. 142), 1708—'10 (I. 50 noot).

— van Munster (Monster, Münster), 15de eeuw (I. 4); *heer van Ruinen*, 1517 (I. 94), 1517 òf '18 (R. 10), 1518 (I. 95 noot, R. 11), 1520 (Aanh. 4*), 1522 (Aanh. 94*, 94**).

- Pigge, 1594 (I. 12).
  - Sassenraat (Sassenraet), *genaamd* Luunink (Luijnink), *advocaat*, 1681 (R. 23), *overleden* 1697 (R. 27).
  - Berthold's *dochter*, *zie* Bartoldus.
  - Bherent, *zie* Berent.
  - Bouwe Tiddens, 1642 (R. 20).
  - Burchard Jan van Hattum, *Mr.* —, 1764 (I. 78, R. 45).
- C, *zie op* K.
- D. Bentinck tot Diepenheim, 1768 (R. 50).
  - David van Bourgoendiën, *bisschop van Utrecht*, 1465 (R. 4), 1478 (R. 6).
  - Deodatus Carolus Neander, *s. theol. cand., schoolmeester (en hulpprediker) te Ruinen*, 1646 (I. 135).
  - Dirck (Dieterich, Derk)
    - Cock, 1739 (I. 158 noot).
    - Quaeade van Bullisheim, c. 1600? (I. 149).
    - van der Schulenborch, 1465 (R. 4).
  - E. H. van der Poel, *Mr.* —, *zie* Everwyn Hendrik.
  - E. H. *gravin* van Schellardt, *zie* Elizabeth Henriette.
  - Egbert (Engelbert)
    - Gertz., 1600 (I. 123).
    - Coster (Custers), 1704 (R. 31), 2de helft 18de eeuw (I. 69).
    - Lucas (— Lukas Westbrink), 1754 (R. 35), 1756 (R. 40), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43), 1769 (R. 51, 52).
    - Roeloffs, c. 1700 (I. 55 noot).
    - Wanynge, 1518 (R. 11).

- = Egberts (Engberts, Egb.2000),
    - , A(lbert) —, 1749 (I. 80, R. 34), 1769 (I. 88, R. 52).
    - , G(errit) Koster —, 1769 (I. 86, R. 54).
    - , Joannes —, c. 1700 (I. 55 noot).
    - , Lucas —, 1697 (R. 25), c. 1700 (I. 55), 1700 (I. 56), 1704 (R. 31).
  - Elsbe (Elssebe, Elisabeth, Elisabeth, Elizabeth)
    - Gansneb, *zie* Elsbe Geertruit.
    - Ripperda, 1573 (Aanh. 94***), 1576 (Aanh. 94****).
    - (Geertruit (Gertruijdt, Geertruyt)), Gansneb *genaamd* Tengenel (Tengnagel), 1681 (Aanh. bij 58), 1697 (R. 27, Aanh. 7*), 1704 (Aanh. bij 8).
    - Henriette *gravin* van Schellar(d)t, 1704 (I. 8, R. 28, Aanh. bij 8).
  - Engberts, } *zie* Egbert.
  - Engelbert, }
  - Ernst Brandt, 1697 (R. 26).
  - Euert (Everhardt)
    - van Donseler, 1603 (R. 18).
    - Ghysynge, c. 1407 (I. 98).
    - Kockman —, 1704 (R. 33), *overleden* 1743 (R. 33).
    - van Leiden, 1478 (R. 6).
  - = Evers, Johann Ludwig Joachim
    - , *rentmeester van den heer en stadhouder der leenen van Ruinen*, 1753 (I. 50 noot), 1754 (R. 35), c. 1756 (I. 54 noot 1), 1756 (R. 37, 40, 41), 1757? (R. 42 1), 1757 (R. 43).
  - Euphemia (Eufemia) van Langen,
-
- 1) Hier alleen stadhouder der leenen.

- vrouw te Dikninge*, 1601 (I. 120), 1602 (I. 121).
- Everhardt, } *zie* Euert.
Evers, }
- Everwyn Hendrik van den Poel, *Mr.* —, *secretaris der stad Vollehove*, 1761 (I. 77, R. 44).
- F. A. *markies* van en tot Honsbroek, *zie* Frans Arnoldt.
- F. C. of K. (A.) *graaf* van Schellar(d)t (Schellart), *zie* Frans Kaspar.
- Feico van Fritema, 's *konings rentmeester van Drente enz.*, 1567 (I. 27).
- François (Frans, Frens, Frants)
— Luichjens (Luitekens), 1697 (R. 25, 27).
—, *graaf* van Schellardt, *zie* Frans Kaspar.
— de Verdugo, *stadhouder van Drente*, 1591 (I. 11).
— Arnoldt *markies* van en tot Hon(d)sbroe(c)k, *heer van Ruinen*, 1753 (I. 66), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43).
— (F. C. A., Frans Kaspar, Frans Caspar Adriaen of Frants), (*rijksgraaf* van Schellardt (Schellart, Schellard) *enz.*, *heer van Ruinen*, 1681 (I. 8 noot, R. 22, 23, Aanh. bij 58), 1687 (I. 57, R. 24), 1697 (I. 8 noot, 58; R. 25—27, Aanh. 7*), c. 1700 (I. 55), 1700 (I. 56), 1704 (R. 28).
= Frens, Dr. Willem —, 1697 (R. 27).
- G. ten Cate, *zie* Gerrit.
G. Koster Egb.zoon, *zie* Gerrit.
- G. Nilant, 1697 (R. 26).
G. Oldenhuis, *vrouw van Mr. C. W. Ellents*, 1770 (I. 84).
G. J. Hummels, *zie* Gerrard Hummel.
G. J. Zeiger, *zie* Gerard Zeiger.
Gabriël ten Cate, 1769 (I. 87, R. 55, 56).
Geerd, }
Geers, } *zie* Ghert.
Geerts(s), }
- Georg Henrik Hein, 1764 (R. 46, 47).
Gerard, }
Gerhard(t), } *zie* Ghert.
Geryt, }
Gerrard, }
- Gesina Oldenhuis, 1770 (R. 57).
Ghert (Geryt, Gheert, Gerhardt, Gerhard, Geerd, Gerrit, Gerard, Gerrard)
— Arentz, 1613 (I. 104 noot).
— Bartolts, 1480 (I. 93, R. 7).
— Guedesing, 1375 (R. 2).
— Haffemän, 1645 (I. 97, R. 21).
— Hummel (Hommels, Hummels), 1756 (I. 73, R. 38—40), *overleden* 1764 (I. 74 noot, R. 48).
— Joan: Hummels, 1764 (I. 74, R. 48).
— ten Cate, 1737 (I. 70, R. 32), 1764 (I. 71, 87 noot; R. 47, 55); *overleden* 1769 (I. 87, R. 55, 56).
— Koster Egb.zoon, 1769 (I. 86, R. 54).
— Struick (Struijck, Struuck), *rentmeester van Dikninge*, 1623 (I. 26 noot, 125, 126).
— Joan: Zeiger, 1764 (I. 78, R. 45).
— van Zuylen van Blickenborch, 1465 (R. 4).

- = Geertss. (Gertz, Geers, Geerts)
 —, Ahrent —, 1637 (I. 132).
 —, Engelbert —, 1600 (I. 123).
 — Herman —, *ontvanger van Drente*,
 1585 (I. 31 noot); *en burgemeester*
van Hasselt, c. 1593 (I. 31).
 —, Jan Oosterhuis, 1769 (R. 51).
 —, Willem —, 1751 (I. 158 noot).
 Goert (Godefrid)
 — van Reede, 1478 (R. 6).
 — de Rode, 1704 (R. 28).
- H.** van Breda, 1681 (R. 22, 23).
 — van Dyemen, 1563 (I. 49).
 — Golinck, 1646 (I. 7 noot).
 — de Groot, 1645 (I. 7 noot).
 — Habers, 1776 (R. 58).
 — Olfen, *schulte van Ruinen*, 1703
 —1704 (I. 1).
 — dVos van Steenwyck, 1594
 (I. 13).
 — F. Zeyger, *zie* Henricus Fran-
 ciscus.
 — J. Camerling, *Mr.* —, 1745
 (R. 42), *wijlen* —, 1757? (R.
 42); *schulte te Ruinen*, 1754 (I.
 54 noot, R. 35).
 — J. Krop, 1776 (R. 58).
 — J. van der Wyck, 1768 (R.
 50).
 — W. Camerling(h), *Mr.* —, *zie*
 Henrick Wilhelm.
- Harmen** (Herman, Hermen, Harm)
 — Assinck, 1768 (R. 50).
 — Geertss, *ontvanger van Drente*,
 1585 (I. 31 noot); *en burge-*
meester van Hasselt, c. 1593 (I.
 31).
 — van Iselmuiden, vòòr 1600 (I.
 103 noot).
 — ten Cate, 1716 en 1737 (R. 32).
- van Munster, 1551 (R. 16).
 — Polman Croesken, c. 1407 (I.98).
 — Scherff, (*Dr.*) —, c. 1593 (I.
 31); *burgemeester van Deventer*,
 c. 1593 (I. 31 noot).
 — van Weluelde (Welvelde), 1551
 (I. 72, R. 16).
 — Otto Gansnet (*sic*) *genaamd*
Tengnagel tot den Bonkenhaven,
 1697 (R. 27).
 — Otto Ripperda, 1697 (R. 26).
 Heymrich van Rossum, *landschrij-*
ver van Drente, 1576 (I. 91 noot).
 Heinrich, *zie* Henric.
 Helmich Polman(s), 1518 (I. 95
 noot, R. 11).
 = Helmychssoen, Symon Polman
 —, 1557 (I. 60, R. 17).
 Helpryck, *broeder* —, *hofmeester te*
Dikninge, c. 1407 (I. 98).
 Henric (Henrick, Hinrick, Henryck,
 Hinrich, Henrich, Heinrich, Hin-
 drick, Henricus, Henderick, Hen-
 drick, Hendrik)
 — Alberts, 1522 (Aanh. 94* noot).
 — Andries, 1651 (I. 156 noot).
 — Bokelman, *predikant te Ruinen*,
 1600 (I. 22 noot, 23 en noot).
 — van Isselmueden, 1573 (Aanh.
 94***).
 — Jans, 1776—1778 (I. 16).
 — Kellen, *genaamd Sande*, 1704
 (R. 29).
 — Jans Cramer, 1752 (Aanh. 97*).
 — van Liewaerden, 1697 (R. 27).
 — Luigies, 1769 (R. 51).
 — Mulert, 1478 (R. 6).
 — van (von, vonn) Munster (Mon-
 ter, Münster), *heer van Ruinen*,
 1478 (I. 3, R. 6), 1480 (R. 7),
 1485 (R. 8), 1548 (R. 12), 1550

- (R. 13—15), 1551 (R. 16), 1557 (R. 17), 1568 (I. 28), 1573 (Aanh. 94***), 1575 (I. 30), 1576 (Aanh. 94****), 1578 (I. 148), 1584 (I. 124), 1591 (I. 11), 1594 (I. 12¹), 13), 1599 (I. 21, 22), c. 1600 (I. 149), 1600 (I. 23, 123), 1601 (I. 120¹), 1603 (I. 6); *overleden* 1603 (R. 18); — van (vonn, von) Munster (Monster) (Henrickszoon), *heer van Ruinen*, 1603 (R. 18), 1604—'16 (I. 34), 1608 (I. 25), 1611—'21 (I. 14¹), 1614 (I. 38), 1615 (I. 15¹), 1616—'20 (I. 18), 1618 (I. 151¹), 1618—'21 (I. 32), 1619 (I. 151 noot), 1623 (I. 26 noot, 125, 126), 1624 (I. 43, 141), 1627 (I. 44), 1628 (I. 40), 1630 (I. 48, 105¹), 1631 (I. 129).
- Munster tho (to) Nyenhuis (Nijenhuijs), 1576 (Aanh. 94****).
- Queisen, 1681 (R. 23).
- Franciscus Zeyger (Zeiger), vòòr 1764 (I. 78 noot), 1761 (I. 77, R. 44), 1764 (R. 45).
- Mönster (Munster) Wilhelm von (van) Bernsaw (Bernsauw), *heer van Ruinen enz.*, 1645 (I. 97, R. 21), 1649 (I. 100), 1656 (I. 51), 1681 (R. 23, Aanh. bij 58).
- Wilhelm Camerling(h), (*Mr.*) —, *schulte te Ruinen*, 1757? (I. 54, R. 42), 1767 (I. 83 noot, R. 51), 1767—1770 (I. 2), 1769 (I. 83, 88; R. 51, 52); — *en stadhouder der leenen van Ruinen*, 1757 (I. 54 noot); *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1764 (I. 67 noot), 1768 (I. 155 noot).
- Herman, }
Hermen, } *zie Harmen.*
- Hijlbert (Hilbert)
— Roleffs, 1642 (I. 96, R. 20).
— (Jans) Woerding(e), 1756 (R. 40), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43), 1769 (R. 51, 52).
= Hilbers, Claes Jan —, 1651 (I. 155).
- Hindrick, }
Hinrich, } *zie Henric.*
Hinrick, }
- J. de Blécourt, „*commis van 's lands „magasyn” en secretaris te Coevorden*, 1776 (R. 58).
— Jansen, *zie* Jan Jansen.
— Jordens, *leengriffier van Overijssel*, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1776 (R. 58).
— Kymmel (Kimmel), *Mr.* —, *landschrijver van Drente*, 1767—1770 (I. 2), *zonder titel* 1770 (R. 57).
— van Lier, *Mr.* —, *ontvanger-generaal van Drente*, 1768 (I. 9 noot), 1768/9 (I. 81).
— Nijlant, 1645 (I. 7 noot).
— Oldenhuis, *schulte te Zweelo*, 1754 (I. 61, R. 35).
- J. Rusius, *zie* Johannes Rusius.
— Struuck, *landschapssecretaris van Drente*, 1633 (I. 153).
— Struuck Steenbargen, *schulte te Havelte*, 1646 (I. 157).
— van Tongeren, *Mr.* —, *agent van Drente in 's Gravenhage*, 1611—1621 (I. 14 noot).
— Visnich, 1683 (I. 51 noot).

¹) v. M. zu (to, tot, tho) Till, v. M. to Tyll, v. M. tot Thijt.

INDICES ¹⁾.

I. Index van persoonsnamen, gerangschikt naar de voornamen.

A. Engberts (Egberts), <i>zie</i> Albert Engberts. — van Isselmuden, <i>schulde te de Wijk</i>, 1622 (I. 124 noot). — Camerling, <i>predikant te Coevorden</i>, 1754 (I. 61, R. 35). A. C. <i>graaf</i> van Heiden, <i>zie</i> Alexander Carel. — J. ten Cate, <i>zie</i> Adam Jansen ten Cate. — J. H. <i>baron</i> van Heeckeren, (<i>heer van Nettelhorst, Batinge en de Heest</i>), 1756 (I. 75, 76; R. 41), voór 1761 (I. 77 noot), 1761 (R. 44). Adam Jansen ten Cate, 1764 (R. 48, 49). Adolfus (Aleff, Adolph) — (van) Besten, <i>predikant te Ruinen</i>, 1599 (I. 22), 1600 (I. 23). — Philip Zeger <i>graaf</i> van Rechteren, <i>vrijheer van Almelo en Vriesenveen</i>, 1756 (R. 38). Aernt (Arndt, Ahrent, Arent) — Geers, 1637 (I. 132).	— Huys, <i>heer van Ruinen</i>, 15de eeuw (I. 4). — Jans, 1522 (Aanh. 94* noot). — Wilms, <i>schoolmeester te Ruinen</i>, 1637—1640 (I. 133), 1643 (I. 134). = Arentz, Ghert —, 1613 (I. 104 noot). Albert (Albrecht, Albregt) — Engberts (Egberts), 1749 (I. 80, R. 34), 1769 (I. 88, R. 52). — Staverman, <i>predikant te Wapserveen</i>, 1764 (I. 67, R. 49). — Antoni <i>baron</i> van Pallant, 1681 (R. 22). — August <i>graaf</i> van IJsenborg en (Isenberg-)Budingingen, (<i>generaal-majoor</i>), 1756 (R. 38—40). = Alberts (Albertz., Albers) —, Hend. —, 1522 (Aanh. 94* noot). —, Coort — Winkel, 1778 (I. 20). —, R Emmelt —, <i>van 't Laer</i>, 1769 (R. 51). —, Thyman (Tymen) —, 1522 (Aanh. 94*).

---

¹⁾ Deze indices zijn ingericht overeenkomstig die op de inventarissen van 't archief der abdij te Dikninge en de archieven van de schultengerechten in Drente.

- Geerts Oosterhuis, 1769 (I. 83, R. 51).
- Ouinck (Ouijnck), 1548 (I. 53, R. 12), 1550 (R. 13), 1551 (R. 16), 1557 (R. 17), 1584 (I. 124); — 17de eeuw (I. 47 noot).
- Peters Jans, 1645 (I. 154 noot).
- Polman, *overleden* 1509 (R. 9); — c. 1540 (I. 5), 1557 (I. 60, R. 17).
- van (*heer van*) Rvne (Runen, Ruene, Ruinen), 1353 (I. 63, R. 1), 1375 (I. 147, R. 2); — 1402—'11 (I. 98 noot), c. 1407 (I. 98); — 1576 (I. 91).
- Rusius, *predikant te Assen*, 1620 (I. 152); *predikant te Ruinen*, 1623 (I. 26, 127), 1623—'54 (I. 152 noot), 1625 (I. 128), 1631 (I. 129), 1638 (I. 130), 1637 (I. 132), 1637—'40 (I. 133), 1643 (I. 134), 1648 (I. 136).
- Partels Smit, 1752 (Aanh. 97*).
- Steinburger, „*cleuischer Lehnsecretarius*”, 1605 (R. 19).
- Stellinck, 1645 (I. 154 noot).
- Tymans (Tymens), 1522 (Aanh. 94**).
- van Vollenhoe, *pastoor te Blijdenstein*, 1566 (I. 140).
- die Vos van Steenwiich, 1375 (R. 2).
- van Wevelde, 1353 (I. 63, R. 1).
- Albricht *graaf* toe Schellardt, *heer van Doorwerth enz., kolonel en gouverneur der stad Steenwijk*, 1681 (R. 22).
- Engelbert van Doetinchem, *majoer-commandant van Rielberg*, 1743 (I. 79, R. 33), 1749 (I. 80, R. 34).
- Fredrik Hein, *richter der heerlijkheid Almelo*, 1769 (I. 85, 86; R. 53—56).
- Laurens Solner, *Mr.* —, 1761 (R. 44).
- Lodewijk *graaf* van Rechteren, *heer tot Laar*, 1756 (R. 38).
- Ludwig (Lodewijk) *of* J. L. Joachim Evers, *rentmeester van den heer en stadhouder der leenen van Ruinen*, 1753 (I. 50 noot), 1754 (R. 35), c. 1756 (I. 54 noot¹⁾), 1756 (R. 37, 40, 41), 1757? (R. 42¹⁾), 1757 (R. 43).
- Werner *vrijheer* van Imbsen, 1743 (R. 33).
- Willem Harwig *of* Harvig²⁾, 1764 (I. 68, 71; R. 46, 47).
- = Johan'szoon (Jans, Johann; Jan'szoon, Jansen, Janssoon, Joan:)
- Adam — ten Cate, 1764 (R. 48).
- , Arndt —, 1522 (Aanh. 94* noot).
- , Gerrard — Hummels, 1764 (R. 48).
- , Hend. —, 1777—1778 (I. 16).
- , Hendrik — Cramer, 1752 (Aanh. 97*).
- , Hilbert — Woerdinge, 1769 (R. 51, 52).
- , J(an) —, 1749 (I. 80, R. 34).
- , Jan ten Cate —, 1756 (R. 41), 1769 (R. 53—55).
- , Claess — Bartola, 1576 (Aanh. 94****).

¹⁾ Hier alleen stadhouder der leenen.

²⁾ De vierde letter van den naam is niet duidelijk. Terwijl in regest 46 Harwig schijnt te moeten worden gelezen, kan dit ook 't geval zijn in regest 47, waar echter meer nog dan in regest 46 een „v” schijnt te staan.

- , Claes — Hilbers, 1651 (I. 155).
 —, Lumme —, 1773 (I. 159 noot),
 1777 (I. 159).
 —, Jan Peters —, 1645 (I. 154
 noot).
 —, Reinold de Vos van Steenwijk,
 —, 1490—1504 (bladz. 58 noot 1).
 —, Roelof —, 1630 (I. 105 noot).
 —, *wijlen* Wolter —, 1645 (I. 154
 noot).
 Johanna (Johan)
 — van (*vrouw van*) Runen (Ruy-
 nen, Ruinen), 15de eeuw (I. 4),
 vòòr c. 1540 (I. 5), 1465 (R. 4,
 5), *overleden* 1478 (R. 6).
 —, *dochter* van Dieterich Quaede
 van Bullisheim, c. 1600? (I. 149).
 Johannes, *zie* Johan.
 Joost, } *zie* Joest.
 Jost, }
 Judith Kockmans, 17de eeuw (I.
 47 noot).
 — Coster, 1756 (R. 41).
 C. Kiste, *schulte te Ruinen*, 1593
 (I. 102 noot, R. 8), 1616—1619
 (I. 19).
 — Kniphorst, *Mr.* —, *schulte te Rui-
 nerwold*, 1770/1, (I. 116), 1776/9
 (I. 144); *gerichtschrijver der heer-
 lijkhed Ruinen*, 1776/9 (I. 144),
 1777 (I. 143); *schulte te Meppel*,
 1782 (I. 144 noot).
 — Verhof, *zie* Christiaan Verhof.
 — van Wulfften, *zie* Casparus van
 Wulfften.
 — H. A. A. Engelenberg, *oud-
 gedeputeerde van Overijsel*, 1904
 (bladz. 7).
 — W. Ellents, *Mr.* —, *zie* Coen-
 raad Wolther Ellents.
- Caspar (Casperus, Casparus)
 — Robless, *heer van Billy, stad-
 houder en kapitein-generaal over
 Drente enz.*, 1575 (I. 30).
 — van Scheele, 1550 (I. 64, R.
 13, 14).
 — van Wulf(f)ten, 1761 (I. 77,
 R. 44).
 Christiaan (Christiaan)
 — Nieuwenhuis, 1756 (R. 39).
 — Verhof, 1764 (I. 74, R. 48).
 = Christianus, Johannes —, *be-
 roepen predikant van Blijdenstein
 en Coecange*, 1599 (I. 21).
 Claess (Claes, Claas, Nicolaas)
 — Harwig (Harwich), *secretaris en
 procureur te Vriesenveen*, 1756
 R. 38—40).
 — van Hattum, *Mr.* —, 1764
 (R. 45).
 — Johann Bartols, 1576 (Aanh.
 94***).
 — Jan Hilbers, 1651 (I. 156).
 — Koek, 1756 (R. 39).
 Conrad (Kourt, Coert, Coenraad,
 Coort)
 — Engelhardt, „*gerechtschrijver*” *in
 Haffen en Mehr*, 1704? (I. 8 noot,
 R. 22, 23, 26, 27).
 — (Alberts) Winkel, 1767 (R. 51),
 1767 vlg. (I. 83 noot), 1768
 (R. 50), 1778 (I. 20).
 — Wolther Ellents, *Mr.* —, 1768
 (R. 50 noot), 1770 (I. 84); *ge-
 richtschrijver der heerlijkheid
 Ruinen*, 1750 (I. 50 noot), 1751
 (I. 158 noot); *raad-secretaris en
 ette van Drente*, 1770 (R. 57).
 Coops, *zie* Jacobus.
 Coort, } *zie* Conrad.
 Kourt, }

- L. Nijssingh, *landschapssecretaris van Drente*, 1688 (I. 112 noot).
 — Oldenhuis, 1763 (I. 84 noot, R. 57).
 — J. van Hambroick, 1756 (I. 65, R. 36).
 Lambert Coster, 1704 (R. 31), 2de helft 18de eeuw (I. 69).
 — Lucx, 1704 (R. 31), 2de helft 18de eeuw (I. 69).
 — Tabingh, 1737 (R. 32).
 = Lamberts, Roelof — Hartmans, 1771 (I. 146).
 Laurentius Teodoor Nilandt, 1761 (R. 44).
 Leffert Roelofs, 1769 (I. 83, R. 51).
 = Lefferts, J. P. —, 1778 (I. 20).
 Lijsbeth van der Eese Bertold's *dochter*, 1508 (bladz. 58 noot 1).
 Loelefs, Bartolt —, 1630 (I. 105 noot).
 Luichjens (Luitekens), Frens —, 1697 (R. 25, 27).
 Luigies, Hendrik —, 1769 (R. 51).
 Luitekens, *zie* Luichjens.
 Luitgart, *vrouw van Zeijno Wolffs*, 1517 of 1518 (R. 10).
 Lucas Egberts, 1697 (R. 25), c. 1700 (I. 55), 1700 (I. 56), 1704 (R. 31).
 — Homan(n), *schulte van Rolde (en Rolder dingspel)*, 1757 (I. 62, R. 43), 1769 (R. 56).
 = Lucas (Lukas), Egbert — (Westbrink), 1754 (R. 35), 1756 (R. 40), 1757^p (R. 42), 1757 (R. 43), 1769 (R. 51, 52).
 Lumme Jans, 1773 (I. 159 noot), 1777 (I. 159).
- M. van Bernsauw toe Ruijnen, *zie* Margareta Gertruit Maria van Bernsauw.
- M. Paets, 1645 (I. 7 noot).
 M. G. M. van Bernsauw, *zie* Margareta Gertruit Maria van Bernsauw.
 Manasse van Welvelde, *heer van Woltersum*, 1687 (I. 57, R. 24).
 Margareta (Margrieta, Margaretha, Margreta)
 — van Bernsauw toe Ruijnen, *zie* Margareta Gertruit Maria van Bernsauw.
 — van Munster, *overleden*, 1646 (I. 7).
 — (Gertruit (Geertruijt, Geertruit, Gertruid, Gertruijdt, Gertruidt) Maria) van Bernsauw (Bernsaw, Bernsauw, Bernsau), 1681 (I. 8 noot ¹); R. 22 ¹), 23; *Aanh. bij* 58), 1697 (I. 8 noot; R. 25 ²), 26, 27, *Aanh. 7**), 1704 (R. 28).
 Maria von Brimeu, *hertogin van Croij en Aarschot, prinses van Chimaj, gravin van Megen, overleden*, 1605 (R. 19).
 — Judith Josina Glauwe, 1704 (R. 33), *overleden* 1743 (R. 33).
 Mauritz Carl *vrijheer* van der Horst, 1743 (R. 33).
 Maxmilian Austerlitz, 1749 (R. 34).
 Meyne Jacobs (Jacobs), 1522 (*Aanh. 94** en noot).
 Melchior Arnhem, *predikant te Blijdenstein*, 1602 (I. 33), *nà* Mei 1603 (I. 137).
- Nicolaas, *zie* Claess.
- O. ten Cate, *en*
 Oo(r)tmar ten Cate, 1764 (I. 68,

¹) van Bernsauw toe Ruijnen.

²) Erfdochter van Ruinen.

- 70 noot; R. 46), 1764/9 (I. 85), 1769 (R. 53).
- Otto van Rechteren, *ridder*, 1465 (R. 4), 1478 (R. 6).
- van Ruinen, 1ste helft 12de eeuw (bladz. 4).
- Wanynge, 1465 (R. 3, 5).
- P. Imbert, *zie* Pieter Imbert.
- P(h). E. Meijsters, *zie* Philip Eernst Meijsters.
- P. H. Schickhart, *schulte te Meppel*, 1638—1675 (R. 10).
- Patroclus N. of
- Romeligh (Rommelinck, Romeling), *predikant te Ruinen (in de heerlijkheid Ruinen)*, 1603/4 (I. 24 noot), 1608 (I. 25), 1614 (I. 37).
- Pauli, Bart(h)oldus —, *predikant te Blijdenstein (op 't Wolt)*, 1607 (I. 34, 138), 1608 (I. 139), *overleden* 1648 (I. 36 noot).
- Peters, *zie* Pieter.
- Philips (Philip)
- , *koning* — II, bladz. 4.
- Sudeick, 1749 (R. 34).
- Eernst (Ernerst) Meijsters 1697 (I. 58, R. 25), 1704 (I. 52, R. 29); *secretaris van den heer (der heerlijkheid) Ruinen*, Aanh. 4* noot, 7* noot, *bij* 8 noot, 94* noot, 94*** noot, 94**** noot; vòòr 1710 (I. 50 noot), 1704 (R. 30).
- Pieter Imbert, *Mr.* —, 1743 (I. 79, R. 33).
- == Peters, Jan — Jans, 1645 (I. 154 noot).
- R. baron van Echten, *heer van Echten en Echtens-Hogeveen*, 1770 (R. 57).
- Regnerus Bartholdy, 1645 (I. 154 noot).
- Reynolt (Reinold, Reynalt, Reynt, Reint)
- van den Cloester, *overleden*, 1465 (R. 3, 5); — 1550 (R. 15).
- de Vos (Voss) (van Steenwijk (van Steynwick)), 1490—1504 (bladz. 58 noot 1¹⁾), c. 1509 (bladz. 58 noot 1²⁾), 1518 (R. 11); *overleden* 1550 (I. 59, R. 15)³⁾.
- == Reyntsz, Rolof van den Cloester —, 1548 (R. 12).
- Reinder Roelofs, 1769 (R. 51).
- Reinold, }
Reint, } *zie* Reynolt.
- Remmelt Alberts, *van 't Laer*, 1769 (R. 51).
- Rychardt Ketel, *schulte te Diever-Wapserveen*, 1646 (I. 157).
- Roelof (Rolloff, Roeloff, Rolof, Rolooff)
- van Beueruoerde, 1465 (R. 4).
- van Echten, 1550 (R. 15), 1554 (bladz. 58 noot 2); — v. E. tot Echten, 1618 (I. 151).
- Lamberts Hartmans, 1771 (I. 146).
- Jans, 1630 (I. 105 noot).
- van den Cloester (van Cloister), 1480 (R. 7), 1485 (I. 95, R. 8); — 1548 (R. 12⁴⁾), 1550 (R. 13, 15), 1554 (bladz. 58 noot 2), 1557 (R. 17); 1567 (I. 27 noot⁵⁾).

¹⁾ Johan'szoon.

²⁾ Roelf'szoon.

³⁾ Zonder de toevoeging van Steenwijk.

⁴⁾ Reyntsz.

⁵⁾ van Cloister tho Rhebruggen

- Coops, 1777 (I. 143).
- van Laer, *heer van Ruinen*, 15de eeuw (I. 4), vòor c. 1540 (I. 5), 1465 (R. 3—5); — R. v. L. *de oude*, 1485 (R. 8); — R. v. L. *de jonge*, 1480 (I. 93, R. 7), 1485 (I. 95, R. 8); — R. v. L. *zonder titel*, 1520 (Aanh. 4*).
- van Munster, *ambtman te Coevorden en van Drente*, 1509 (R. 9).
- van Steenwiich, *ambtman van Drente*, 1375 (R. 2).
- van Wterwyck, 1557 (R. 17).
- = Roelf'szoon (Roleffs, Roeloffs, Roelofs)
- , Egbert —, c. 1700 (I. 55 noot).
- , Hijlbert —, 1642 (I. 96, R. 20).
- , Leffert —, 1769 (I. 83, R. 51).
- , Reinder —, 1769 (R. 51).
- , Reinold de Vos van Steenwijk —, c. 1509 (bladz. 58 noot 1).

- S. Ch. Scheele, *heer te Welevelt*, 17de eeuw (I. 47 noot).
- S. E. *baron van Hambroick, zie op Sijger*.
- S. P. A. *graaf van Heiden* (Heyden), *zie op Sigismund*.
- Seger, *zie Sijger*.
- Seyno, *zie Zeijno*.
- Sigismund Pierre Alexander *graaf van Heiden* (Heyden), *heer van Reinenstein*, 1769 (R. 56); *drost van Coevorden en Drente en qq. heer van Ruinen*, 1776 (I. 10, R. 58), 1776—'79 (I. 144), 1777 (I. 114, 143), 1778 (I. 17 noot, 20), 1778/9 (I. 117 noot).
- Sijger (Zeger, Seger)
- , *Mr.* — ter Steghe, 1593 (R. 8).
- Eusebius (*baron*) van Hambroick, *heer van Welvelde*, 1750 (I. 75 noot), 1753 (I. 66), 1764 (I. 67, R. 49).
- Symon (Sijmon)
- Glawe, 17de eeuw (I. 47 noot).
- Polman(s), 1485 (I. 95, R. 8), *overleden* 1518 (I. 95 noot, R. 11); — 1548 (I. 53, R. 12); — Helmychssoen, 1557 (I. 60, R. 17).
- Sophia Dorethea (Dorothea) Wilhelmina *gravin van Rechteren* (-Almelo), 1756 (R. 38—40).
- Stephen (Steven)
- , *heer* — òf
- Sasse, *pastoor te Ruinen*, 1599 (I. 22 noot), 1601 (I. 120).

- T. Hulshoff, *zie Anthonius*.
- Theodorus Huete, *Mr.* —, 1681 (R. 22, 23).
- Thyman (Tymen)
- Albertz (Albers), 1522 (Aanh. 94* en noot).
- Jacobs, 1522 (Aanh. 94** en noot).
- = Tymans (Tymens), Johan —, 1522 (Aanh. 94** en noot).
- Tomas (Thomas)
- ten Cate, 1769 (R. 53—55).
- Ouinck, 17de eeuw (I. 47 noot); *jonker* —, 1622 (I. 124 noot).
- Tonnis, *zie Anthonius*.

- Vnico van den Ruitenberch, 1603 (R. 18).
- Volkier *die sculte*, c. 1375 (Aanh. 88* noot).

- W. Olfen(n), *zie Wilbrandus*.
- Sichterman, *landschapsecretaris van Drente*, 1671 (I. 145 noot).

- A. markies van Honsbroeck, zie Willem Adriaen.
- H. Erkenswijk, *Mr.* —, *schulte te Ruinen*, 1770/1 (I. 116).
- H. Hofstede, *Mr.* —, *griffier der staten van Drenthe, overleden*, bladz. 7.
- Wessel van Munster t(h)o Nyenhuis (Nijenhuis), 1576 (Aanh. 94**** en noot).
- Wigboelt van Isselmueden, 1573 (Aanh. 94****).
- Wijrich, }
Wyrich, } zie Wirich.
- Wilbrandus Olfen(n), 1617 (I. 19 noot); *publiek notaris*, 1633 (I. 153); „*praetor*” (*schulte te Budding- en Haakswolde 't Woldt, Ruinerwold*), 1637 (I. 140 noot), 1645 (I. 154 noot), 1651 (I. 156 noot).
- Willem (Wilhelm, William)
- III, *koning van Groot-Britannië enz., erfstadhouder van Overijsel, zie Wilhelm Henrik.*
- van Buchorst, *ridder*, 1478 (R. 6).
- , *Dr.* — Frens, 1697 (R. 27).
- Geerts, 1751 (I. 158 noot).
- van Leemel, 1739 (I. 158 noot).
- , *prins van Oranje en Nassau, erfstadhouder van Overijsel*, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1770 (I. 116), 1776 (I. 10 noot, R. 58).
- Adriaen markies van (en tot) Honsbroeck (Hoensbroeck), *heer van Ruinen*, 1703—1704 (I. 1), 1704 (I. 8, 142; R. 28—31; Aanh. bij 8).
- Henrik (Hendrick), *prins van Oranje en Nassau*, 1681 (R. 22, 23); William III, *koning van Groot-Britannië, Frankrijk en Ierland, erfstadhouder van Overijsel*, 1697 (R. 26).
- Ludwig, *graaf te Nassau, stadhouder van Drenthe*, 1599 (I. 21, 22), 1600 (I. 23).
- Reinder Lipperus, *Mr.* —, 1764 (R. 45).
- == Wilms, Arent —, *schoolmeester te Ruinen*, 1637—1640 (I. 133), 1643 (I. 134).
- Wirich (Wijrich, Wyrich) van (von) Bernsaw (Bernsou, Berenzauw, Bernsauw), *heer van Ruinen*, 1633—'37 (I. 118), 1637 (I. 107 noot, 132), 1637—'40 (I. 133), 1638 (I. 130), c. 1640? (I. 109 noot); *zonder titel* 1642 (I. 196); *heer van Bellinkhof en Ruinen*, 1642 (R. 20), 1642—'45 (I. 42); *heer van Ruinen*, 1643 (I. 134), 1644 (I. 111), 1645—'48 (I. 131¹⁾); *zonder titel*, 1646 (I. 7); *heer v. Ruinen* 1646 (I. 135), 1648 (I. 136); *afgetreden als heer van Ruinen*, 1649 (I. 100).
- Wolter Jans, *overleden*, 1645 (I. 154 noot).
- Kymmel, 1737 (R. 32).
- Z. E. van Hambroick, *zie op Sijger.*
- Zeger, *zie Sijger.*
- Zeijno (Seyno)
- van Weluelde, *overleden*, 1551 (R. 16).
- Wolffs, 1517 (I. 94), 1517 of '18 (R. 10).
- Zweder, *vrouw van Johan heer van Ruinen*, 1375 (I. 147, R. 2).

¹⁾ tot Bellinghaven en Mantgem.

2. Index van persoonsnamen, gerangschikt naar de achternamen.

- Almelo, (Sophia Dorethea (Dorothea) Wilhelmina) *gravin* van Rechteren —, 1749 (I. 73 noot), 1756 (R. 38, 40).
- Arnhem, Melchior —, *predikant te Blijdenstein*, 1602 (I. 33), nà Mei 1603 (I. 137).
- Assinck, Harm —, 1768 (R. 50).
- Austerliz, Maxmilian —, 1749 (R. 34).
- Awaeter, Johan —, 1704 (R. 28, 29).
- Bellinchave (Bellinghaven), Wyrich (Wirich) van Berenzauw (Bernsaw) tot — (en Mantgem), *heer van Ruinen*, 1642—'45 (I. 42), 1645—'48 (I. 131).
- Bentinck, D. — tot Diepenheim, 1768 (R. 50).
- Bernsaw (Bernsou, Bernsauw, Berenzauw, Bernzauw, Bernsau) —, Henrick (Henrich, Hendrick) Mönster (Munster) Wilhelm von (van) —, *heer van Ruinen*, 1645 (I. 97, R. 21), 1649 (I. 100), 1656 (I. 51), 1671 (I. 145 noot ¹), 1681 (R. 23, Aanh. bij 58).
- , M. (Margareta; M. G. M.; Margareta (Margrieta, Margaretha, Margreta) Gertruit (Geerttruijt, Geertruit, Gertruid, Gertruijdt, Gertruidt) Maria) van — (toe Ruijnen), 1661 (I. 8 noot; R. 22, 23; Aanh. bij 58), 1697 (I. 8 noot, R. 25 ¹), 26, 27, Aanh. 7*), 1704 (R. 28).
- , Wirich (Wijrich, Wyrich) van (von) —, *heer van Ruinen*, 1633—'37 (I. 118), 1637 (I. 107 noot, 132), 1637—'40 (I. 133), 1638 (I. 130), c. 1640? (I. 109 noot), 1642 (I. 96 ²), R. 20), 1642—'45 (I. 42 ³), 1643 (I. 134, 136), 1644 (I. 111), 1645—'48 (I. 131 ⁴), 1646 (I. 7, 135); *afgetreden als heer van Ruinen*, 1649 (I. 100).
- Besten, Adolfus (Aleff van) —, *predikant te Ruinen*, 1599 (I. 22 en noot), 1600 (I. 23).
- Beueruoerde, Roeloff van —, 1465 (R. 4).

¹) Hier is alleen sprake van „drost van Bernsaw”, zonder voornamen.

¹) Erfdochter van Ruinen.

²) Zonder titel.

³) v. B. tot Bellinchave.

⁴) v. B. tot Bellinghaven en Mantgem.

- Blankebyll, Bernardus —, *schoolmeester te Ruinen*, 1630 (I. 133 noot).
- Blécourt, J. de —, „*commis van 's lands magazyn' en secretaris te Coevorden*, 1776 (R. 58).
- Blickenborch, Geryt van Zuylen van —, 1465 (R. 4).
- Boelmans, *zie* Bolmans.
- Bokelman (Bokelmannus, Bockelmannus), Henricus —, *predikant te Ruinen*, 1600 (I. 22 noot, 23 en noot).
- Bolmans(Boelmans), Johan —, 1465 (R. 3, 5).
- Bonkenhaven, Hermen Otto Gansnet (*sic*) *genaamd* Tengnagel tot den —, 1697 (R. 27).
- Borre, Johan —, 1478 (R. 6).
- Bourgoendiën, Daudid van —, *bisshop van Utrecht*, 1465 (R. 4), 1478 (R. 6).
- Bouschulte, Jan —, 1633 (I. 153).
- Brandt, Ernst —, 1697 (R. 26).
- Breda, H. van —, 1681 (R. 22, 23).
- Brimeu, Maria von —, *hertogin van Croij en Aarschot, prinses van Chimatj, gravin van Megen, overleden*, 1605 (R. 19).
- Budingen, Albrecht (Albregt) August *graaf* van IJsenborg en — (Isenborg—Budingen), *generaal-majoor*, 1756 (R. 38—40).
- Buchorst, Willem van —, *ridder*, 1478 (R. 6).
- Bullisheim, Dieterich Quaede van —, c. 1600? (I. 149).
- Diepenheim, D. Bentinck tot —, 1768 (R. 50).
- Dyemen, H. van —, 1563 (I. 49).
- Doetinchem, Jan Engelbert van —, (*majoor-commandant van Rietberg*), 1743 (I. 79, R. 33), 1749 (I. 80, R. 34).
- Donseler, Euert vann —, 1603 (R. 18).
- Echten, R. *baron* van —, *heer van Echten en Echtens-Hogeveen*, 1770 (R. 57).
- , Rolof van —, 1550 (R. 15), 1554 (bladz. 58 noot 2); — 1618 (I. 151¹⁾).
- , Rolof van Echten tot —, 1618 (I. 151).
- Eese, Lijsbeth van der — *Berthold'sdochter*, 1508 (bladz. 58 noot 1).
- Ekkelshuijsen, Bartolt Maurits Sloot tot —, 1697 (R. 27).
- Ellents, Mr. Coenraad Wolther —, *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1750 (I. 50 noot), 1751 (I. 158 noot); *zonder titel* 1768 (R. 50 noot), 1770 (I. 84); *raadsecretaris en ette van Drente*, 1770 (R. 57).
- Engelenberg, *assessor van Drente*, bladz. 8.
- , C. H. A. A. —^e, *oud-gedeputeerde van Overijsel*, 1904 (bladz. 7).
- Engelhardt, Conrad —, „*gerecht-schriver*” in *Haffen en Mehr*, 1704? (I. 8 noot; R. 22, 23, 26, 27).
- Erkenswijk, Mr. W. H. —, *schulte te Ruinen*, 1770/1 (I. 116).
- Ffocken, Johann —, 1465 (R. 3).

¹⁾ v. E. tot Echten.

- Fritema, Feico van —, *'s konings rentmeester van Drente enz.*, 1567 (I. 27).
- Gansneb (Gansnet), Elisabet(h) (Geertruit, Gertruijdt of Geertruyt) — *genaamd* Tengnegel (Tengnagel), 1681 (Aanh. bij 58), 1697 (R. 27, Aanh. 7*), 1704 (Aanh. bij 8).
—, Hermen Otto — *genaamd* Tengnagel tot den Bonkenhaven, 1697 (R. 27).
Ghysynge, zie Guedesing.
Glawe (Glawe), Maria Judith Josina —, 1704 (R. 33), *overleden* 1743 (R. 33).
—, Symon —, 17de eeuw (I. 47 noot).
Golinck, H. —, 1645 (I. 7 noot).
Groot, H. de —, 1645 (I. 7 noot).
Guedesing (Ghysynge)
—, Euert —, c. 1407 (I. 98).
—, Ghert —, 1375 (R. 2).
- Habers, H. —, 1776 (R. 58).
Haffemän, Geerd —, 1645 (I. 97, R. 21).
Haftten, Anna van Spaniën *weduwe* van —, *vrouwe te Herwijnen, Haaften en Hellouw*, 1578 (I. 148).
Hambroick, L. J. van —, 1749 (I. 65), 1756 (R. 36).
—, Zeger (Seger) Eusebius (*baron*) van —, *heer van Welvelde*, 1750 (I. 75 noot, R. 37), 1753 (I. 66), 1756 (R. 37), 1764 (I. 67, R. 49).
Hartmans, Roelof Lamberts —, 1771 (I. 146).
Harwig (Harwich, Harvig), Jan Willem —, 1764 (I. 68, 71; R. 46, 47).
—, Nicolaas —, *secretaris en procureur te Vriesenveen*, 1756 (R. 38); *zonder titel* 1756 (R. 39, 40).
Hattum, Mr. Burchard Jan van —, 1764 (I. 78, R. 45).
—, Mr. Nicolaas van —, 1764 (R. 45).
Hee(c)keren, A. J. H. *baron* van —, (*heer van Nettelhorst, Batinge en de Heest*, 1756 (I. 75, 76; R. 36, 37, 41), vóór 1761 (I. 77 noot, R. 44).
Heiden (Heijden, Heyden), Alexander Carel (*rijksgraaf*) van — tot (*heer van*) Laarwoud, *drost van Coevorden en Drente en q.q. heer van Ruinen*, 1768 (I. 9, R. 50), 1769 (I. 82, R. 51¹⁾—56), 1770 (R. 57), 1771 (I. 113, 116 noot, 146).
—, Sigismund Pierre Alexander *graaf* van —, *heer van Reinenstein, drost van Coevorden en Drente*, 1769 (R. 56); *en q.q. heer van Ruinen*, 1776 (I. 10, R. 58), 1776—'79 (I. 144), 1777 (I. 114, 143), 1778 (I. 17 noot, 20), 1778/9 (I. 117 noot).
Hein, Georg Henrik —, 1764 (R. 46, 47).
—, Jan Fredrik —, (*richter der heerlijkheid Almelo*), 1769 (I. 85, 86; R. 53—56).
Hiddinck, Anna —, 1750 (R. 43), *overleden?* 1757 (I. 62).
Hillen, Anna van —, *dochter van*

¹⁾ In R. 51 en 52 rijksgraaf.

- den graaf van Tauer, 1605 (I. 150, R. 19).
- Hoensbroe(c)k, zie Honsbroeck.
- Hofstede, Mr. W. H. —, *griffier der staten van Drente, overleden*, bladz. 7.
- Hoye, Johan graaf ter —, 1465 (R. 4).
- Homan(n), Lucas —, *schulte van Rolde en Rolder dingspel*, 1757? (I. 62, R. 43), 1769 (R. 56).
- Hommels, zie Hummel.
- Honsbroeck (Hoensbroe(c)k, Honsbroek, Hondsbroeck)
- (Frans Arnoldt) *markies van* (en tot) —, 1749 (I. 65); *heer van Ruinen*, 1753 (I. 66), 1754 (R. 35), 1756 (R. 37, 41), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43), 1764 (I. 88 noot).
- , Willem (Wilhelm) Adriaen, *markies van* (en tot) —, *heer van 't Hoog- en Nederambt van Gelder (vrijheer van Ertbruggen), heer van Ruinen*, 1703—'04 (I. 1), c. 1704 (bladz. 7), 1704 (I. 8, 142; R. 28—31; Aanh. bij 8).
- Horst, Mauritz Carl *vrijheer van* der — 1743 (R. 33).
- Huete, Mr. Theodorus —, 1681 (R. 22, 23).
- Huys, Aernt —, *heer van Ruinen*, 15de eeuw (I. 4).
- Hulshoff, Tonnis —, 1764 (R. 48, 49).
- Hummel (Hommels, Hummels)
- , Gerrit (Gerrard) —, 1756 (I. 73, R. 38—40), *overleden* 1764 (I. 74 noot, R. 48).
- , Gerrard Joan: —, 1764 (I. 74, R. 48).
- IJsenborg (Isenberg), Albrecht (Albregt) August *graaf van* — en (-) Budingen, 1756 (R. 38—40).
- Imbert, Mr. Pieter —, 1743 (I. 79, R. 33).
- Imbsen, Johan Werner *vrijheer van* —, 1743 (R. 33).
- Iselmuden, zie Isselmueden.
- Isenberg, zie IJsenborg.
- Isselmueden (Iselmuden, Isselmuden)
- , A. van —, *schulte te de Wijk*, 1622 (I. 124 noot).
- , Henrick van —, 1573 (Aanh. 94***).
- , Herman van —, voòr 1600 (I. 103 noot).
- , Wigboelt van —, 1573 (Aanh. 94***).
- Jordens, J. —, *leengriffier van Overijssel*, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1776 (R. 58).
- Camerling (Camerlingh), A. —, *predikant te Coevorden*, 1754 (I. 61, R. 35).
- , Antoni —, *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1710—1725 (I. 50 noot).
- , Mr. H. J. —, 1745 (R. 42); *schulte te Ruinen*, 1754 (I. 54 noot, R. 35); *overleden* 1757? (R. 42).
- , Mr. Henrick Wilhelm —, *schulte te Ruinen*, 1757? (I. 54, R. 42), 1767 (I. 83 noot, R. 51), 1767—'70 (I. 2), 1769 (I. 83, 88; R. 51, 52); — *en stadhouder der leenen van Ruinen*, 1757 (I.

- 54 noot); *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1764 (I. 67 noot), 1768 (I. 155 noot).
- Carsten, Mr. Johan —, *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1733 (I. 50 noot); *stadhouder der leenen van Ruinen*, 1737 (R. 32).
- Cate, Adam Jansen ten —, 1764 (R. 48, 49).
- , Gabriel ten —, 1769 (I. 87, R. 55, 56).
- , Gerrit ten —, 1737 (I. 70, R. 32), 1764 (I. 71, 87 noot; R. 47, 55); *overleden* 1769 (I. 87, R. 55, 56).
- , Harmen ten —, 1716 en 1737 (R. 32).
- , Jan ten — Janssoon, 1756 (R. 41), 1769 (R. 53—55).
- , Oo(r)tmars ten —, 1764 (I. 68, 70 noot; R. 46), 1764/9 (I. 85), 1769 (R. 53).
- , Thomas ten —, 1769 (R. 53—55).
- Kellen, Henderick — *genaamd Sande*, 1704 (R. 29).
- Kesselman, Joannes —, 1616—1619 (I. 19).
- Ketel, Rycharde —, *schulte te Diever-Wapserveen*, 1646 (I. 157).
- Kiers, Bernhard (Bernhardt) —, (*raad en*) *landschrijver van Drente*, 1703—1704 (I. 1), 1704 (I. 8 noot, R. 28), vóór 1710 (I. 50 noot); *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1704 (I. 142), 1708—'10 (I. 50 noot).
- Kymmel (Kimmel), Mr. J. —, *landschrijver van Drente*, 1767—1770 (I. 2); *zonder titel* 1770 (R. 57).
- , Wolter —, 1737 (R. 32).
- Kiste, C. —, *schulte te Ruinen*, 1593 (I. 102 noot, R. 8), 1616—'19 (I. 19).
- Kisteman, Jan —, 1697 (R. 25), 1704 (R. 31).
- Cloester (Cloister), Johan van den —, 1465 (R. 3, 5), 1550 (I. 59, R. 15), 1554 (bladz. 58 noot 2).
- , Reynolt van den —, *overleden* (?) 1465 (R. 3, 5); — 1550 (R. 15).
- , Roeloff (Roloff, Rolof, Rolooff, Roloiff) van den —, 1480 (R. 7), 1485 (I. 95, R. 8); — 1548 (R. 12¹⁾), 1550 (R. 13, 15), 1554 (bladz. 58 noot 2), 1557 (R. 17); 1567 (I. 27 noot²⁾).
- Kniphorst, Mr. C. —, *schulte te Ruinerwold*, 1770/1 (I. 116), 1776/9 (I. 144); *gerichtschrijver der heerlijkheid Ruinen*, 1776/9 (I. 144), 1777 (I. 143); *schulte te Meppel*, 1782 (I. 144 noot).
- Koek, Claas —, 1756 (R. 39).
- Cock, Derk —, 1739 (I. 158 noot).
- Kokman (Kockman, Kockmans), *geslacht* —, vóór 1743 (I. 79 noot).
- , Everhardt —, 1704 (R. 33), *overleden* 1743 (R. 33).
- , Johann —, 1603 (R. 18).
- , Judith —, 17de eeuw (I. 47 noot).
- Kolle, Johan —, 1548 (R. 12).
- Coninck, J. B. de —, 1768 (R. 50 noot).
- Coster (Custers, Koster)

¹⁾ Reyntsz.

²⁾ R. v. C. tho Rhebruggen.

- , Egbert —, 1704 (R. 31), 2de helft 18de eeuw (I. 69).
- , Gerrit — Egb.zoon, 1769 (I. 86, R. 54).
- , Jan —, 18de eeuw (I. 69), 1704 (R. 31).
- , Judith —, 1756 (R. 41).
- , Lambert —, 18de eeuw (I. 69), 1704 (R. 31).
- Cramer, Hendrik Jans —, 1752 (Aanh. 97*).
- Croesken, Harmen Polman —, c. 1407 (I. 98).
- Krop, H. J. —, 1776 (R. 58).
- Kuijlenborch, Johan van —, 1550 (I. 64 noot).
- Laar, *zie* Laer.
- Laarwoud, Alexander Carel *graaf* van Heiden tot —, *drost van Coevorden en Drente, en q.q. heer van Ruinen*, 1768 (R. 50).
- Laer (Laar), Roloff (Roelof, Roeloff, Rolof) van —, *heer van Ruinen*, 15de eeuw (I. 4), vòòr c. 1540 (I. 5), 1465 (R. 3–5); — *de oude*, 1485 (R. 8); — *de jonge*, 1480 (I. 93, R. 7), 1485 (I. 95, R. 8); — *zonder titel*, 1520 (Aanh. 4* en noot).
- Langen, Euphemia (Eufemia) van —, *vrouw te Dikninge*, 1601 (I. 120), 1602 (I. 121).
- Leemel, Willem van —, 1739 (I. 158 noot).
- Leiden, Euert van —, 1478 (R. 6).
- Lewe, Joest —, 1567 (I. 27).
- Lier, *Mr. J. van* —, *ontvanger-generaal van Drente*, 1768 (I. 9 noot), 1768/9 (I. 81).
- Liewaerden, Hendrick van —, 1697 (R. 27).
- Lipperus, *Mr. Willem Reinder* —, 1764 (R. 45).
- Luijnink, *zie* Luunink.
- Lucx, Lambt. —, 2de helft 18de eeuw (I. 74).
- Luunink (Luijnink), Bernard (Bernart) Sassenraat (Sassenraet) *genaamd* —, *advocaat*, 1681 (R. 23), *overleden* 1697 (R. 27).
- Mantgem, Wirich van Bernsaw tot Bellinghaven en —, *heer van Ruinen*, 1645–1648 (I. 131).
- Meijsters (Meysters), Philip Earnst (Ernerst) —, 1697 (I. 58, R. 25), c. 1704 (I. 15), 1704 (bladz. 8 noot 2; I. 52; R. 29); *secretaris van den heer van (der heerlijkheid) Ruinen*, Aanh. 4* noot, 7* noot, bij 8 noot, 94* noot, 94*** noot, 94**** noot; vòòr 1710 (I. 50 noot), 1704 (R. 30).
- Melingius, Jacobus —, 17de eeuw (I. 47 noot).
- Monster, *zie* Munster.
- Mulert, Henric —, 1478 (R. 6).
- Munster (Monster, Münster)
- , Bherent (Bernt, Berent, Bernd, Berndt) van — (*heer van Ruinen*), 15de eeuw (I. 4), 1517 (I. 94), 1517 òf '18 (R. 10), 1518 (I. 95 noot, R. 11), 1520 (Aanh. 4* en noot), 1522 (Aanh. 94* en noot, 94**).
- , Henrick (Hinrick, Henryck, Hinrich, Henrich, Heinrich, Hindrick, Henderick, Hendrick, Hendrik) van (vonn, von) —, (*heer van Ruinen*), 1478 (I. 3, R. 6), 1480 (R. 7), 1485 (R. 8); — 1548 (R. 12), 1550 (R. 13—

- 15), 1551 (R. 16), 1557 (R. 17), 1568 (I. 28), 1573 (Aanh. 94***), 1575 (I. 30), 1576 (Aanh. 94**** en noot), 1578 (I. 148), 1584 (I. 124), 1591 (I. 11), 1594 (I. 12¹), 13), 1599 (I. 21, 22), c. 1600? (I. 149), 1600 (I. 23, 123), 1601 (I. 120²), *overleden* 1603 (R. 18); -- (Henrick'szoon), 1603 (I. 6, R. 18), 1604-'16 (I. 34), 1608 (I. 25), 1611-'21 (I. 14¹), 1614 (I. 38), 1615 (I. 15¹), 1616 --'20 (I. 18), 1618 (I. 151¹), 1618 --'21? (I. 32), 1619 (I. 151 noot), 1623 (I. 26 noot, 125, 126), 1624 (I. 43, 141), 1627 (I. 44), 1628 (I. 40), 1630 (I. 48, 105¹), 1631 (I. 129).
- , Herman van —, 1551 (R. 16).
- , Johan van —, voór 1465 (R. 4).
- , Margareta van —, *overleden* 1646 (I. 7).
- , Roloff van —, *ambtman te Coevorden en van Drente*, 1509 (R. 9).
- tho Nyenhuiss (to Nijenhuijs),
- —, Hinrich (Henrich) van —, 1576 (Aanh. 94**** en noot).
- —, Jost (Joost) van —, 1576 (t. z. pl.).
- —, Wessel van —, 1576 (t. z. pl.).
- Nassau, Willem prins van Oranje en —, erfstadhouder van Overijsel**, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1776 (I. 10 noot, R. 58).
- , Wilhelm Henrik (Hendrick
- prins van Oranje en —, erfstadhouder van Overijsel*, 1681 (R. 22, 23).
- , Wilhelm Ludwig *graaf te —, stadhouder van Drente*, 1599 (I. 21, 22), 1600 (I. 23).
- Neander, Deodatus Carolus —, *s. theol. cand., schoolmeester (en hulp-prediker) te Ruinen*, 1646 (I. 135).
- Nieuburg ¹⁾, *hertog van —*, 1681 (R. 22).
- Nyenhuiss (Nijenhuijs), Hinrich (Henrich) van Munster t(h)o —, 1576 (Aanh. 94**** en noot).
- , Jost (Joost) van Munster t(h)o —, 1576 (Aanh. 94**** en noot).
- , Wessel van Munster t(h)o —, 1576 (Aanh. 94**** en noot).
- Nieuwenhuis, Christijaen —, 1756 (R. 39).
- Nijlant, 1645 (I. 7 noot).
- Nijsingh, L. —, *landschapssecretaris van Drente*, 1688 (I. 112 noot).
- Nilandt, Laurentius Teodoor —, 1761 (R. 44).
- Nilant, G. —, *secretaris van . . .*, 1697 (R. 26).
- Noorthuys, Bartelt —, 1771 (I. 146).
- Obbendorff (Obbendorp, Obbendorff, Oldendorff), Frants (Frans Kaspar, Frans Caspar Adriaen) graaf van Schellardt toe (tot) —, heer van Ruinen, enz.**, 1681 (R. 22²⁾), 1697 (I. 58; R. 25, 26,

¹⁾ Wellicht wordt bedoeld de hertog van Pfalz-Neuburg.

²⁾ Generaal-wachtmeester van den kerker en veldmaarschalk van den hertog van Nieuburg.

¹⁾ v. M. zu Till.

²⁾ v. M. to Till, v. M. to Tyll, tot Till, tot Thijl, tho Till.

- 27; Aanh. 7*), c. 1700 (I. 55), 1704 (R. 28).
- Oldenhuijs (Oldenhuis)
- , Gesina —, 1770 (I. 84, R. 57).
  - , J. —, *schulte te Zweelo*, 1754 (I. 61, R. 35).
  - , L. —, 1763 (I. 84 noot, R. 57).
- Oloffenn (Olfen), H. —, *schulte te Ruinen*, 1703—'04 (I. 1).
- , W(ilbrandus) —, 1617 (I. 19 noot); *publiek notaris*, 1633 (I. 153); „*praetor*” in *Budding- en Haakswolde (schulte van 't Woldt, Ruinerwold)*, 1637 (I. 140 noot), 1645 (I. 154 noot), 1651 (I. 156 noot).
- Oosterhuis, Jan Geerts —, 1769 (I. 83, R. 51).
- Oranje (Orange), Willem prins van — en Nassau, *erfstadhouder van Overijsel*, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1770 (I. 116), 1776 (I. 10 noot, R. 58).
- , Wilhelm Henrik (Hendrick) prins van — en Nassau, *erfstadhouder van Overijsel*, 1681 (R. 22, 23).
- Ouinck (Ouijnck), Johan(n) —, 1548 (I. 53, R. 12), 1550 (R. 13), 1551 (R. 16), 1557 (R. 17), 1584 (I. 124), 17de eeuw (I. 47 noot).
- , Thomas (*jonker Tomas*) —, 17de eeuw (I. 47 noot), 1622 (I. 124 noot).
- Paets, M. —, 1645 (I. 7 noot).
- Pallant, Albert Antoni *baron* van —, 1681 (R. 22).
- Pigge, Berendt —, 1594 (I. 12).
- Poel, Mr. Everwyn Hendrik van den —, *secretaris van Vollenhove*, 1761 (I. 77, R. 44).
- Polman (Polmans, Polmann)
- , Anthonius (Antonis, Antoni, Antony) —, *overleden* 1548 (R. 12); — 1600 (I. 123), *overleden* 17de eeuw (I. 47 noot); — 17de eeuw (I. 47 noot), *kapitein* 1642 (R. 20).
  - , Harmen — Croesken, c. 1407 (I. 98).
  - , Helmich —, 1518 (I. 95 noot, R. 11).
  - , Jan (Johann) —, *overleden*, 1509 (R. 9); — c. 1540 (I. 5), 1557 (I. 60, R. 17).
  - , Joost (Joest) —, 1615 (I. 15), *hopman* 1619 (I. 151 noot).
  - , Symon (Sijmon) —, 1485 (I. 95, R. 8), *overleden* 1518 (I. 95 noot, R. 11); — 1548 (I. 53, R. 12), — Helmychssoen 1557 (I. 60, R. 17).
- Quaede, Dieterich — van Bullisheim, c. 1600? (I. 149).
- Queisen, Henrick —, 1681 (R. 23).
- Rechteren, Adolph Philip Zeger *graaf* van —, *vrijheer van Almelo en Vriesenveen*, 1756 (R. 38).
- , Johan Lodewijk *graaf* van —, *heer tot Laar*, 1756 (R. 38).
  - , Otto van —, *ridder*, 1465 (R. 4), 1478 (R. 6).
  - (-Almelo), Sophia Dorethea (Dorothea) Wilhelmina *gravin* van —, 1749 (I. 73 noot), 1756 (R. 38—40).
- Reede, Goert van —, 1478 (R. 6).
- Reuterus, *predikant te Meppel*, 1649 (I. 36 noot).

- Rhebruggen, Roloiff van Cloisther
tho —, 1567 (I. 27 noot).
- Ripperda, Els(s)ebe —, 1573 (Aanh.
94***), 1576 (t. z. pl).
- , Herman Otto —, 1697 (R. 26).
- Robless, Caspers —, *heer van Billy
enz., stadhouder en kapitein-gene-
raal van Drente enz.*, 1575 (I. 30).
- Rode, Godefrid de —, 1704 (R. 28).
- Roelincq, *griffier der staten van
Overijsel*, 1569 (I. 29 noot), 1603
(I. 6 noot), *zonder titel* 1603
(R. 18).
- Romelingh (Rommelinck, Rome-
ling), Patroclus —, *predikant te
Ruinen (in de heerlijkheid Ruinen)*,
1603—'04 (I. 24 en noot), 1608
(I. 25), 1614 (I. 37).
- Rossum, Heymrich van —, *land-
schrijver van Drente*, nà 1576
(I. 91 noot).
- Ruene, }
Ruijnen, }
Ruynen, } *zie Rvne.*
Ruinen, }
- Ruitenberch, Vnico van den —,
1603 (R. 18).
- Rvne (Rünen, Ruynen, Runen,
Ruene, Ruijnen, Ruinen)
- , Johan van (*heer van*) —, 1353
(I. 63, R. 1), 1375 (R. 2); — 1576
(I. 91)
- , Johan(na) van (*vrouw van*) —,
15de eeuw (I. 4), vòdr c. 1540
(I. 5), 1465 (R. 3—5), *overleden*
1478 (R. 6).
- , Margareta van Bernsa(u)w toe
—, 1681 (I. 8 noot c., R. 22).
- , Otto van —, *ministerialis*, 1ste
helft 12de eeuw (bladz. 4).
- Rusius, Johannes (Joannes, J.) —,
predikant te Assen, 1620 (I. 152);
predikant te Ruinen, 1623 (I. 26,
127), 1623—'54 (I. 152 noot),
1625 (I. 128), 1631 (I. 129), 1637
(I. 132), 1637—'40 (I. 133), 1638
(I. 130), 1643 (I. 134), 1648
(I. 136).
- Sande, Henderick Kellen, *genaamd*
—, 1704 (R. 29).
- Sasse, Stephen —, *pastoor te
Ruinen*, 1599 (I. 22 noot), 1601
(I. 120¹⁾).
- Sassenraat (Sassenraet), Bernard
(Bernart) —, *genaamd Luunnink*
(Luijnink), *advocaat*, 1681 (R.
23), *overleden* 1697 (R. 27).
- Scharff, *zie* Scherff.
- Scheele, *juffer* Anna van Weluelde
genaamd van —, *overleden* 1550
(R. 13).
- , Caspar van —, 1550 (I. 64,
R. 13, 14).
- , S. Ch. —, *heer te Welevolt*,
17de eeuw (I. 47 noot).
- Schellardt (Schellart, Schellard)
- , Elizabeth (Elisabet) Henriette
gravin van —, 1704 (I. 8, R. 28,
Aanh. *bij* 8).
- , Frans Kaspar (Frans Caspar
Adriaen, Frants) (*rijksgraaf* van
(toe) — (toe (tot) Obbendorp
(Obbendorf, Obbendorff of Olden-
dorff)), *heer van Ruinen enz.*, 1681
(I. 8 noot, R. 22²⁾), 23, Aanh.
bij 58), 1683 (I. 51 noot), 1687
(I. 57, R. 24), 1697 (I. 8 noot,

¹⁾ Zonder achternaam.

²⁾ Generaal-wachtmeester van den
keizer en veldmaarschalk van den hertog
van Nieburg.

- 58; R. 25, 26, 27; Aanh. 7*),
c 1700 (I. 55), 1700 (I. 56),
1704 (R. 28), *overleden* 1704
(R. 30).
- , Johan Albricht *graaf* toe —,
*heer van Doorwerth, kolonel-gou-
verneur van Steenwijk*, 1681
(R. 22).
- Scherff (Scharff), (*Dr.*) (Herman,
Hermen) —, c. 1593 (I. 31 en
noot), *burgemeester van Deventer*,
c. 1593 (I. 31 noot).
- Schickhart, P. H. —, *schulte te
Meppel*, 1638—1675 (R. 10).
- Schulenborch, Dirck van der —,
1465 (R. 4).
- Sichterman, W. —, *landschaps-
secretaris van Drente*, 1671 (I.
145 noot).
- Sloot, Bartolt Maurits — tot Ek-
kelshuijsen, 1697 (R. 27).
- Smijdt, Anna —, *vrouw van Dr.
Willem Frens*, 1697 (R. 27).
- Smit, Jan Partels —, 1752 (Aanh.
97*).
- Solner, *Mr.* Jan Laurens —, 1761
(R. 44).
- Spanien, Anna van —, *weduwe van
Haftlen, vrouw te Herwijnen,
Haften en Hellow*, 1578 (I.
148).
- Staverman, Alb. —, *predikant te
Wapserveen*, 1764 (I. 67, R. 49).
- Steenbargen, J. Struuck —, *schulte
te Havelte*, 1646 (I. 157).
- Steenwiich (Steynwick, Steenwyck,
Steenwijk)
—, H. dVos van —, 1594 (I. 13).
—, Johan die Vos van —, 1375
(R. 2).
—, Reynolt (Reinold) de Vos(s)
van —, 1518 (R. 11); — Jo-
han'szoon 1490—1504 (blad. 58
noot 1); — Roelf'szoon, c. 1509
(t. z. pl.).
—, Roelof van —, *ambtman van
Drente*, 1375 (R. 2).
- Steghe, *Mr.* Sijger ter —, 1593
(R. 8).
- Steynwick, *zie* Steenwiich.
- Steinburger, Johan —, „*cleuischer
„Lehnsecretarius”*”, 1605 (R. 19).
- Stellinck, Jan —, 1645 (I. 154
noot).
- Straele, 1465 (R. 5).
- Struuck (Struick, Struijck)
—, Gerhard(t) —, *rentmeester van
Dikninge*, 1623 (I. 26 noot, 125
126).
- , J. — *landschapssecretaris van
Drente*, 1633 (I. 153).
— Steenbargen, J. —, *schulte te
Havelte*, 1646 (I. 157).
- Sudeick, Philip —, 1749 (R. 34).
- Tabingh, Lambert —, 1737 (R. 32).
- Tauer, *graaf* van —, 1605 (R. 19).
- Tengnagel (Tengnegel, Tingnagel),
—, *heer* —, *zie* H. O. Tengnagel
tot den Bonkenhaven.
—, *juffer* —, en
—, Elisabet(h) (Geertruit (Ger-
truijdt, Geertruyt)) Gansneb *ge-
naamd* —, 1681 (Aanh. *bij* 58),
1697 (I. 58, R. 25, 27; Aanh.
7*), 1704 (Aanh. *bij* 8).
— tot den Bonkenhaven, Herman
Otto Gansnet (*sic*) *genaamd* —,
1697 (R. 27, Aanh. 7* noot).
- Thijl, *zie* Till.
- Tiddens, Bouwe —, 1642 (R. 20).
- Till (Tyll, Thijl), Heinrich (Hen-

- rich, Henrick, Hend(e)rick) vonn (van, von) Munster (Monster) zu (to, tot, tho) —, *heer van Ruinen*, 1594 (I. 12), 1601 (I. 120), 1611—'21 (I. 14), 1615 (I. 15), 1618 (I. 151), 1630 (I. 105).
- Tingnagel, *zie* Tengnagel.
- Tongeren, (Mr. J.) van —, *agent van Drente in 's Gravenhage*, begin 17de eeuw (I. 28 noot), 1611—'21 (I. 14 noot).
- Verdugo, François de —, *stadhouder van Drente*, 1591 (I. 11).
- Verhof, Christiaan —, 1764 (I. 74, R. 48).
- Visnich, J. —, 1683 (I. 51 noot).
- Vollenhoe, Johan van —, *pastoor te Blijdenstein*, 1566 (I. 140).
- Vos (Voss)
- , H. d— van Steenwyck, 1594 (I. 13).
- , Johan die — van Steenwiich, 1375 (R. 2).
- , Reynolt (Reint, Reynt, Reinold) de —, *overleden* 1550 (I. 59, R. 15); R. d. V. van Steynwick (Steenwijk). 1518 (R. 11); — Johan'szoon, 1490—1504 (bladz. 58 noot 1); — Roelf'szoon, c. 1509 (t. z. pl.).
- Vries(s)en, Mr. Jacobus —, *luitenant der leenen van Overijsel*, 1681 (R. 22, 23).
- Wanynge, Egbert —, 1518 (R. 11).
- , Otto —, 1465 (R. 3, 5).
- Warders, Antoni —, 1764 (R. 46, 47).
- Wevelde (Weleulde, Welvelde)
- , *juffer Anna van — genaamd van Scheele, overleden* 1550 (R. 13).
- , Herman van —, 1551 (I. 72, R. 16).
- , Johan van —, 1353 (I. 63, R. 1).
- , Manasse van —, *heer van Woltersum*, 1687 (I. 57, R. 24).
- , Seyno van —, *overleden*, 1551 (R. 16).
- Westbrink, Egbert Lukas —, 1769 (R. 51, 52).
- NB. *Zie ook op* Egbert Lucas.
- Wetering, J. van de —, 1778 (I. 20).
- Wyck, H. J. van der —, 1768 (R. 50).
- Winkel, Kourt (Coert, Coort Alberts) —, 1767 (R. 51), 1767 vlg. (I. 83 noot), 1768 (R. 50), 1778 (I. 20).
- Woerding(e), Hilbert (Jans) —, 1756 (R. 40), 1757? R. 42), 1757 (R. 43), 1769 (R. 51, 52).
- Wolffs, Zeijno —, 1517 (I. 94), 1517 of '18 (R. 10).
- Wterwych, Roloff van —, 1557 (R. 17).
- Wulf(f)ten, Casparus van —, 1761 (I. 77, R. 44).
- Zeyger (Zeiger)
- , Gerard Joan: —, 1764 (I. 78, R. 45).
- , Henricus Franciscus —, 1761 (I. 77, R. 44), 1764 (I. 78 noot, R. 45).
- Zuylen van Blikenborch, Geryt van —, 1465 (R. 4).

3. Index van titularissen.

ABDISSEN.

1. *Dikninge*:

1601, 1602, Euphemia van Langen (I. 120, 121).

ADVOCATEN.

1697, *wijley* Bernard Sassenraet, genaamd Luijnink (R. 27).

AGENTEN VAN DRENTE TE 'S GRAVENHAGE.

1611—1621, Mr. J. van Tongeren (I. 14 noot).

AMBTMANNEN ¹⁾.

1. (*Coevorden en*) *Drente*:

1375, Roelof van Steenwiich (R. 2).

1509, Roloff van Munster (R. 9²⁾).

ASSESSOREN.

1. *Drente*:

z. j., Engelenberg (bladz. 8).

BISSCHOPPEN.

1. *Utrecht*:

1465—1478, Daud van Bourgoendiën (R. 4, 6).

BURGEMEESTERS.

1. *Deventer*:

c. 1593, Hermen Scherff (I. 31 noot).

¹⁾ Vergelijk Drostten.

²⁾ Coevorden en Drente.

2. *Hasselt*:

c. 1593, Herman Geerts (I. 31).

DROSTEN ¹⁾.

1. *Coevorden en Drente*:

1768—1771, Alexander Carel *graaf* van Heiden (I. 9, 82, 113, 116 noot; R. 50, 51, 52 ²⁾, 53 ³⁾, 54 ³⁾, 55, 56 ³⁾, 57 ³⁾).

1776—1779, Sigismund Pierre Alexander *graaf* van Heiden, *heer van Reinenstein*, (I. 10, 17 noot, 20, 114, 117 noot, 143, 144; R. 56 ²⁾, 58).

ERFSTADHOUDERS ⁴⁾.

1. *Overijsel*:

1681—1697, Wilhelm Henrik *prins van Oranje en Nassau* (William III) (R. 22, 23, 26).

1768—1776, Willem *prins van Oranje en Nassau* (I. 9 noot, I. 10 noot, 116; R. 50, 58).

ETTEN.

1. *Drente*:

1770, Mr. Coenraad Wolther Elents (R. 57).

¹⁾ Vergelijk Ambtmannen.

²⁾ Coevorden en Drente.

³⁾ Landdrost.

⁴⁾ Vergelijk Stadhouders.

GEDEPUTEERDEN.

1. *Overijsel*:
1904, C. H. A. A. Engelenberg,
oud-gedeputeerde, (blad. 7).

GENERAALS-MAJOERS.

- 1756, Albrecht August *graaf* van
IJsberg en Budinggen (R. 38).

GENERAALS-WACHTMEESTERS.

1. *van den keizer*:
1681, Frans Kaspar *graaf* van
Schellardt (R. 22).

GERICHTSCHRIJVERS.

1. *Haffen en Mehr*:
1704^p, Conrad Engelhardt (I. 8
noot; R. 22, 23, 26, 27).
2. *Ruinen*:
1704—1710, Bernhard(t) Kiers
(I. 50 noot, 142).
1710—1725, Antoni Camerling(h)
(I. 50 noot).
1733, *Mr.* Johan Carsten (I. 50
noot).
1750—1751, *Mr.* Coenraad Wol-
ther Ellents (I. 50 noot, 158
noot).
1764—1768, H. W. Camerlingh
(I. 67 noot, 155 noot).
1776—1779, *Mr.* C. Kniphorst
(I. 143, 144).

GOUVERNEURS.

1. *Steenwijk*:
Zie Kolonels.

GRAVEN ¹⁾.

1. *Budinggen*:
Zie Isenberg.
2. *Hoya*:
1465, Johan t. H. (R. 4).

3. *Isenberg—Budinggen*:

1756, Albrecht August v. I.-B.
(R. 38—40).

4. *Nassau*:

1599—1600, Wilhelm Ludwig
(I. 21—23).

5. *Rechteren*:

1756, Adolph Philip Zeger v. R.
(R. 38).

1756, Joan Lodewijk v. R. (R.
38).

6. *Tauer*:

1605, . . . v. T. (R. 19).

GRAVINNEN ¹⁾.1. *Megen*:

1605, *wijlen* Maria von Brimeu
(R. 19).

GRIFFIERS.

1. *staten van Drente*:

z.j., *wijlen* *Mr.* W. H. Hofstede
(blad. 7).

2. *staten van Overijsel*:

1569—1603, Roelinck (I. 6 noot,
29 noot).

HEEBEN.

1. *Batinge*:

1756, A. J. H. *baron* van Heeckeren
(I. 75, R. 36, 37, 41).

2. *Bellinkhof*:

1642, Wijrich van Bernsaw (R.
20).

1687—1697, Frans Caspar Adriaen
graaf van Schellardt (R.
24—27).

1681, *wijlen* Hendrick Munster
Wilhelm van Bernsaw (R. 23).

¹⁾ Zuivere familienamen zijn niet opgenomen.

- 1704, *wijlen* Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt (R. 28).
3. *Billy* :
1575, Caspers Robless (I. 30).
4. *Doorwerth* :
1681, Johan Albricht *graaf* toe Schellardt (R. 22).
5. *Echten en Echtens-Hogeveen* :
1770, R. *baron* van Echten (R. 57).
6. *Grinten* :
1681—1697, Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt enz. (R. 22—25, 27).
1704, *wijlen* Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt enz. (R. 28).
7. *Groesbeek* :
1605, Johann (I. 150, R. 19).
8. *de Heest* :
1756, A. J. H. *baron* van Heeckeren (I. 75, R. 36, 41).
9. *Hestorff* :
1681, Frans Kaspar Adriaan *graaf* van Schellardt (R. 23).
10. *Hoog- en Nederambt Gelder* :
1704, Willem Adriaen *markies* van en tot Hoensbroek (R. 28),
11. *Laar* :
1756, Joan Lodewijk *graaf* van Rechteren (R. 38).
12. *Laarwoud* :
1769—1770, Alexander Carel *graaf* van Heiden (R. 51, 52, 56, 57).
13. *Muggenhuizen* :
1681, Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt (R. 22—24).
14. *Nettelhorst* :
1756, A. J. H. *baron* van Heeckeren (I. 75, R. 36, 37, 41).
15. *Reinenstein* :
1769, Sigismund Pierre Alexander *graaf* van Heiden (R. 56).
16. *Ruinen* :
1353—1375, Johan (van Rvne) (I. 6, 147; R. 1, 2).
15de eeuw, Aernt Huys (I. 4).
1402—'11, Johan (I. 98 en noot).
1465, Roloff van Laer (R. 3, 5).
1478—1485, Henrick van Munster l. 3; (R. 6—8).
1517—1522, Berent van Munster (I. 94, 95 noot; R. 10, 11; Aanh. 4*, 94*, 94**).
1548—1601, Henrick van Munster (I. 11—13, 21—23, 28, 30, 120, 123, 124; R. 12—17; Aanh. 94***, 94**** en noot).
1603—1631, Henrick van Munster Henrick'szoon (I. 6, 14, 15, 18, 25, 26 noot, 32, 34, 38, 40, 43, 44, 48, 105, 125, 126, 129, 141, 151; R. 18).
1633—1648 ¹⁾, Wirich van Bernsaw (I. 7, 42, 107 noot, 109 noot, 111, 118, 130—136; R. 20).
1645—1681, Henrich Mönster Wilhelm von Bernsaw (I. 51, 97, 100, 145 noot; R. 21).

¹⁾ De laatste jaren als curator zijner kinderen, hoewel zijn zoon H. M. W. van Bernsaw ook af en toe als heer optrad.

- 1681—1700, Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt (I. 8 noot, 55—58; R. 22—27; Aanh. 7*, *bij* 58).
- 1704, Willem Adriaen *markies* van Honsbroeck (I. 1, 8, 142; R. 28—31).
- 1749—1757, Frans Arnoldt *markies* van en tot Hon(d)sbroe(c)k (I. 65, 66; R. 35, 37, 40, 42, 43¹⁾).
- 1768—1771, Alexander Carel (*rijks*)*graaf* van Heiden, *namens de staten van Drente*, (I. 9, 82, 113, 146; R. 50—52, 56²⁾, 57²⁾).
- 1776—1779, S. P. A. *graaf* van Heiden, *namens de staten van Drente*, (I. 114²⁾, 117 noot, 143, 144).
- 1603, *wijlen* Henrick van Munster (R. 18).
- 1649, Wirich van Bernsaw (*afgetreden*) (I. 100).
- 1681, *wijlen* Hendrick Munster Wilhelm van Bernsaw (R. 23, Aanh. *bij* 58).
- 1704, *wijlen* Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt tot Obbendorff (R. 28).
17. *Welvelde*:
- 17de eeuw, S. Ch. Scheele (I. 47 noot).
- 1750—1764, Zeger Eusebius *baron* van Hambroick (I. 66, 67, 75 noot; R. 37, 49).
18. *Woltersum*:
- 1687, Manasse van Welvelde (I. 57, R. 24).
- HERTOGEN.
1. *Cleve, Gulik en Berg*:
- 1605, Johan Wilhelm (R. 19).
2. *Nieuburg*¹⁾:
- 1681, ... v. N. (R. 22).
- HERTOGINNEN.
1. *Aarschot*:
- 1605, *wijlen* Maria von Brimeu (R. 19).
2. *Croij*:
- 1605, *wijlen* Maria von Brimeu (R. 19).
- HOFMEESTERS.
1. *Dikninge*:
- c. 1407, *broeder* Helpryck (I. 98).
- HOPLIEDEN.
- 1619, Joost Polman (I. 151 noot).
- HULPPREDIKERS.
- 1646, Deodatus Carolus Neander (I. 135).²⁾
- KAPITEINS.
- 1642, Anthonius Polman (R. 20).
- KAPITEINS-GENERAAL.
1. *Drente enz.*:
- 1575, Caspers Robless, *heer van Billy* (I. 30).
- KOLONELS-GOUVERNEURS.
1. *Steenwijk*:
- 1681, Johan Albricht *graaf* toe Schellardt (R. 22).

¹⁾ Vrijheer van Ruinen en Ruinerwold.

²⁾ Ruinen en Ruinerwold.

¹⁾ = Pfalz-Neuburg?

²⁾ Tevens schoolmeester.

COMMANDANTEN.

Zie Majoor.

„COMMIS VAN 'S LANDS MAGASYN"
TE COEVORDEN.

1776, J. de Blécourt (R. 58).

KONINGEN.

1. *Groot-Brittannië, Frankrijk en
Ierland:*

1697, William III (R. 26).

2. *Spanje enz.:*

z. j., Philips (II), (bladz. 4).

LANDDROSTEN.

Zie Drost.

LANDSCHRIJVERS.

1. *Drente:*nà 1576, Heymrich van Rossum
(I. 91 noot).vòdr 1710 } Bernhard(t) Kiers
1703—1704 } (I. 50 noot; I. 1, 8
noot; R. 28).1767—1770, Mr. J. Kymmel
(I. 2).

LEENGRIFFIERS.

1. *Overijsel:*1768—1776, J. Jordens (I. 9
noot, R. 50, 58).

LEENMANNEN.

1. *Cleve:*1605, Johann heer te Groesbeek
(I. 150, R. 19).1605, Anna van Hillen, vrouw
van Johann heer te Groesbeek
(I. 150, R. 19).1605, wijlen Maria von Brimeu
(R. 19).2. *Overijsel:*

1603, Johann Kockman (R. 18).

1603, Henrick van Munster Hen-
rick'szoon (I. 6, R. 18).1603, Vnico van den Ruiten-
berch (R. 18).1681, Mr. Theodorus Huete (R.
22, 23).1681, Albert Antoni baron van
Pallant (R. 22).

1681, Henrick Queisen (R. 23).

1681—1697, Margareta Gertruit
Maria van Bernsauw (I. 8 noot,
R. 22, 23, 26).1681—1697, Frans Caspar Adria-
aan graaf van Schellard(d)t enz.
(I. 8 noot; R. 22, 23, 26).

1697, Ernst Brandt (R. 26).

1697, Herman Otto Ripperda
(R. 26).1704, Willem Adriaen markies
van en tot Hoensbroeck (I. 8;
R. 28, 29).1704, Elisabeth Henriette gravin
van Schellardt, vrouw van W.
A. markies van en tot Hoens-
broeck, (R. 28).1756, Adolph Philip Zeger graaf
van Rechteren, vrijheer van
Almelo en Vriesenveen, (R. 38).1756, Joan Lodewijk graaf van
Rechteren, heer tot Laar, (R.
38).1761, Casparus van Wulfften (I.
77, R. 44).

1768, Harm Assinck (R. 50).

1768, D. Bentinck tot Diepen-
heim (R. 50).

1768, Coert Winkel (R. 50).

1768, Alexander Carel graaf van
Heiden, voor de staten van
Drente, (I. 9; R. 50).

1776, H. Habers (R. 58).

- 1776, Sigismund Pierre Alexander *graaf* van Heyden, *voor de staten van Drente*, (I. 10, R. 58).
- 1776, H. J. Krop (R. 58).
- 1603, *wijlen* Henrick van Munster (R. 18).
- 1681, *wijlen* Hendrick Munster Wilhelm van Bernsauw (R. 23).
- 1704, *wijlen* ? Margaretha Gertruidt Maria van Bernsaw (R. 28).
- 1704, *wijlen* Frans Caspar Adriaen *graaf* van Schellardt (R. 28).
3. *Overijsel* ? :
- 1704, Johan Awaeter (R. 28, 29).
- 1704, Henderick Kellen *genaamd* Sande (R. 29).
- 1704, Godefrid de Rode (R. 28).
- 1761, Laurentius Teodoor Nilandt (R. 44).
- 1761, *Mr.* Jan Laurens Solner (R. 44).
4. *Ruinen* :
- 1353, Johan van Welevelde (I. 63, R. 1).
- 1464, Johan Bolmans (R. 3, 5).
- 1465, Johan van den Cloester (R. 3, 5).
- 1465, Otto Wanynge (R. 3, 5).
- 1518, Johan . . . . (R. 11).
- 1518, Helmich Polmans (R. 11).
- 1518, Reynolt de Vos van Steynwick (R. 11).
- 1518, Egbert Wanynge (R. 11).
- 1548, Rolof van den Cloester Reyntsz. (R. 12).
- 1548, Johan Kolle (R. 12).
- 1548, Symon Polman (I. 53, R. 12).
- 1550, Caspar van Scheele (I. 64 ; R. 13, 14).
- 1550—1554, Rolof van Echten (R. 15, bladz. 58 noot 2).
- 1550 - 1554, Johan van den Cloester (I. 59, R. 15, bladz. 58 noot 2).
- 1550—1557, Rolof van den Cloester (R. 13, 15, 17, bladz. 58 noot 2).
- 1550—1557, Johan Ouinck (R. 13, 16, 17).
- 1551, Herman van Munster (R. 16).
- 1551, Herman van Weluelde (I. 72, R. 16).
- 1557, Symon Polman Helmychsoen (I. 60, R. 17).
- 1687, Manasse van Welvelde, *heer van Woltersum*, (I. 57, R. 24).
- 1696—1704, Lucas Egberts (I. 55, 56 ; R. 31).
- 1704, Maria Judith Josina Glauwe (R. 33).
- 1704, Jan Kisteman (R. 31).
- 1704, Everhardt Kockman (R. 33).
- 1704, Egbert Coster (I. 69, R. 31).
- 1716—1737, Harmen ten Cate (R. 32).
- 1737, Wolter Kymmel (R. 32).
- 1737, Lambert Tabingh (R. 32).
- 1737—1764, Gerrit ten Cate (I. 70, 71, 87 noot ; R. 32, 47, 55, 56).
- 1737—1769, Ootmar ten Cate (I. 68, 85 en noot ; (R. 46, 53).

- 1743—1749, Jan Engelbert van Doetinchem (I. 79, 80; R. 33, 34).
- 1745—1754, H. J. Camerling (R. 35, 42).
- 1749—1756, Sophia Dorethea Wilhelmina *graavin* van Rechteren (-Almelo), (R. 38—40).
- 1749—1769, Albert Engberts (I. 80, 88; R. 34, 52).
- 1750, Anna Hiddinck (I. 62, R. 43).
- 1750—1756, Zeger Eusebius *baron* van Hambroick (I. 66, 75 noot; R. 37).
- 1754, A. Camerling (I. 61, R. 35).
- 1754, J. Oldenhuis (I. 61, R. 35).
- 1754—1757, Egbert Lucas (R. 35, 40, 42, 43).
- 1756, Gerrit Hummel (I. 73, R. 38—40).
- 1756, Albrecht August *graaf* van IJsenborg en Budingen (R. 38—40).
- 1756—1757, Hilbert Woerdinge (R. 40, 42, 43).
- 1756—1761, A. J. H. *baron* van Heeckeren, *heer van Nettelhorst, Batinge en de Heest*, (I. 75—77; R. 37, 41, 44).
- 1757—1767, Henrick Wilhelm Camerling (I. 54, 83 noot; R. 42, 51).
- 1757—1769, Lucas Homan (I. 62, R. 43, 56).
- 1759—1769, Gerrit Koster *Egb.zoon* (I. 86, R. 54).
- 1761—1762, Henricus Francis-
ous Zeyger (I. 77, R. 44, 45).
- 1763, L. Oldenhuis (I. 84 noot, R. 57).
- 1764, Seger Eusebius *baron* van Hambroick, *heer van Welvelde*, (I. 67, R. 49).
- 1764, Gerrard Joan: Hummels (I. 74, R. 48).
- 1764, Gerard Joan: Zeiger (I. 78, R. 45).
- 1767—1769 Kourt Winkel (I. 83 noot, R. 51).
- 1769, R Emmelt Alberts, *van 't Laer*, (R. 51).
- 1769, Sigismund Pierre Alexander *graaf* van Heiden, *heer van Reinenstein*, (R. 56).
- 1769, Gabriël ten Cate (I. 87, R. 55, 56).
- 1769, Hendrik Luigies (R. 51).
- 1769, Jan Geerts Oosterhuis (I. 85, R. 51).
- 1769, Leffert Roelofs (I. 83, R. 51).
- 1769, Reinder Roelofs (R. 51).
- 1770, R. *baron* van Echten, *heer van Echten en Echtens-Hogerveen*, (R. 57).
- 1770, Mr. Coenraad Wolther Ellents (I. 84, R. 57).
- 1770, Mr. J. Kimmel (R. 57).
- 1770, Gesina Oldenhuis *vrouw van Mr. C. W. Ellents*, (I. 84, R. 57).
- 1465, *wijlen* Reynolt van den Cloester (R. 3, 5).
- 1465, *wijlen* Straele (R. 5).
- 1518, *wijlen* Symon Polmans (R. 11).

- 1548, *wijlen* Anthonius Polman (R. 12).
 1550, *wijlen* Reynalt van den Cloester (R. 15).
 1550, *wijlen* Reynt de Vos (I. 59, R. 15).
 1550, *wijlen juffer* Anna van Weluelde *genaamd* van Scheele (R. 13).
 1551, *wijlen* Seyno van Weluelde (R. 16).
 1557, *wijlen* Johan Polman (R. 17).
 1704, *wijlen?* Jan Coster (I. 69, R. 31).
 1704, *wijlen?* Lambert Coster (I. 69, R. 31).
 1704, *wijlen?* Lambert Luijx (I. 69, R. 31).
 1743, *wijlen* Maria Judith Josina Glauwe (R. 33).
 1743, *wijlen* Everhardt Kockman (R. 33).
 1757?, *wijlen* H. J. Camerling (R. 42).
 1757, *wijlen* Anna Hiddinck (I. 62, R. 43).
 1764, *wijlen* Gerrit Hummels (R. 48).
 1764, *wijlen* Henricus Franciscus Zeiger (I. 78 noot, R. 45).
 1769, *wijlen* Gerrit ten Cate (R. 55).
 1770, *wijlen* L. Oldenhuis (I. 84 noot, R. 57).
5. *Ruinen?* :
- 1743, Mauritz Carl *vrijheer* van der Horst (R. 33).
 1743, Johan Werner *vrijheer* van Imbsen (R. 33).
- 1749, Maxmilian Austerliz (R. 34).
 1749, Philip Sudeick (R. 34).
 1756, Claas Koek (R. 39).
 1756, Christijaen Nieuwenhuis (R. 39).
 1764, *Mr.* Nicolaas van Hattum (R. 45).
 1764, Georg Henrik Hein (R. 46, 47).
 1764, Tonnis Hulshoff (R. 48, 49),
 1764, Adam Jansen ten Cate (R. 48, 49).
 1764, *Mr.* Willem Reinder Lipperus (R. 45).
 1764, Antoni Warders (R. 46, 47).
 1769, Jan ten Cate Janssoon (R. 53—55).
 1769, Thomas ten Cate (R. 53—55).
 1769, Egbert Lukas Westbrink (R. 51, 52).
 1769, Hilbert Jans Woerdinge (R. 51, 52).
 1509, *wijlen* Jann Polman (R. 9).
6. (*Tengnagel*) :
- Margareta Geertruit Maria van Bernsauw, *vrouw van F. C. A. graaf van Schellardt*, (I. 8 noot; R. 25, 27; Aanh. 7*, bij 58).
 1697, Lucas Egberts (R. 25).
 1697, *Dr.* Willem Frens (R. 27).
 1697, Jan Kisteman (R. 25).
 1697, Hendrick van Liewaerden (R. 27).
 1697, Frans Caspar Adriaen *graaf van Schellardt enz.* (I.

- 8 noot, 58; R. 25—27; Aanh. 7*, bij 58.
- 1697, Bartolt Maurits Sloot tot Ekkelsbuijsen (R. 27).
- 1697, Anna Smijdt, *vrouw van Dr. Willem Frens*, (R. 27).
- 1704, Willem Adriaen *markies van en tot Hoensbroek* (Aanh. bij 8).
- 1704, Elisabet Henriette *gravin van Schellart, vrouw van W. A. markies van en tot Hoensbroek*, (Aanh. bij 8).
- 1697, *wijlen* Bernart Sassenraet *genaamd* Luijnink (R. 27).
7. *Utrecht (bisdom)*:
- 15de eeuw, Aernt Huys (I. 4).
- 15de eeuw, Rolof van Laer (I. 4).
- 15de eeuw., Berent van Munster (I. 4).
- 15de eeuw, 1465, Johan(na) van Runen, *vrouw van Berent van Munster, later van Rolof van Laer*, (I. 4 en noot, R. 4).
- 1465, Roeloff van Beueruoerde (R. 4).
- 1465, Johan van Munster (R. 4).
- 1465, Dirck van der Schulenborch (R. 4).
- 1465, Geryt van Zuylen van Blickenborch (R. 4).
- 1465, 1478, Otto van Rechteren (R. 4, 6).
- 1478, Johan Borre (R. 6).
- 1478, Willem van Buchorst (R. 6).
- 1478, Euert van Leiden (R. 6).
- 1478, Henric Mulert (R. 6).
- 1478, Henrick van Munster (I. 3, R. 6).
- 1478, Goert van Reede (R. 6).
- 1478, *wijlen* Johan van Runen (*vrouw*) (R. 6).
8. *Utrecht (bisdom)?*:
- 1ste helft 12de eeuw, Otto van Ruinen (bladz. 4).
- „LEHNSECRETARIUS”(„CLEUISCHER”).
- 1605, Johan Steinburger (R. 19).
- LUITENANT VAN DE LEENEN.
1. *Overijsel*:
- 1681, *Mr.* Jacobus Vriesen (R. 22, 23).
- MAJOORS-COMMANDANTEN.
1. *Rietberg*:
- 1743—1749, Jan Engelbert van Doetinchem (I. 79, 80; R. 33, 34).
- MARKIEZEN.
1. *Honsbroeck*:
- 1703—1704, Willem Adriaen van H. (I. 1, 8, 142; R. 28—31; Aanh. bij 8).
- 1753—1757, Frans Arnoldt van H. (I. 66, R. 42, 43).
- MINISTERIALEN.
1. *v. d. bisschop van Utrecht*:
- 1ste helft 12de eeuw, Otto van Ruinen (bladz. 4).
- NOTARIÏSEN.
- 1633, Wilbrandus Olffen (I. 153).
- ONTVANGERS (-GENEERAAL).
1. *Drente*:
- 1585, Herman Geerts (I. 31 noot).
- 1768—1769, *Mr.* J. van Lier (I. 9 noot, 81).

PASTOORS.

1. *Blijdenstein*:
1566, Johan van Vollenhoe (I. 140).
2. *Ruinen*:
1599—1601, Stephen Sasse (I. 22 noot, 120).

PREDIKANTEN.

1. *Assen*:
1620, Johannes Rusius (I. 152).
2. *Blijdenstein*:
1599, Johannes Christianus (I. 21 ¹⁾).
1602, na Mei 1603, Melchior Arnhem (I. 33, 137).
1607—1608, ²⁾ Bartoldus Pauli (I. 35, 138, 139).
1648, Joannes Bartholdi (I. 36 noot).
- 1648, *wijlen* Bartholdus Pauli (I. 36 noot).
3. *Coecange*:
1599, Johannes Christianus (I. 21 ³⁾).
4. *Coevorden*:
1754, A. Camerling (I. 61, R. 35).
5. *Ruinen*:
1599, 1600, Adolfus Besten (I. 22, 23).
1600, Henricus Bokelman (I. 22 noot, 23 en noot).
1603—1614, Patroclus Rome-lingh (I. 24 en noot, 25, 37).

¹⁾ Tevens van Coecange.²⁾ (Op 't Wolt).³⁾ Tevens van Blijdenstein.

1623—1648 ¹⁾, Johannes Rusius (I. 26, 127—130, 132—134, 136, 152 noot).

6. *Wapserveen*:
1764, Albert Staverman (I. 67, R. 49).
7. *Op 't Wolt*:
Zie 2. Blijdenstein.

PRINSEN.

1. *Oranje en Nassau*:
1681, Wilhelm Henrik (R. 22, 23).
1768—1776, Willem (I. 9 noot, 10 noot, 116; R. 50, 58).

PRINSESSEN.

1. *Chimay*:
1605, *wijlen* Maria von Brimeu, (R. 19).

PROCUREURS.

1756, Nicolaas Harwig, te *Vrieserveen*, (R. 38).

RADEN.

1. *Drente*:
1770, Coenraad Wolther Ellents (R. 57).

RENTMEESTERS.

1. *Dikninge*:
1623, Gerhardt Struick (I. 26 noot, 125, 126).
2. *Drente*:
1567, Feico van Fritema (I. 27).
3. *Ruinen (heerlijkheid)*:
1753—1757, Johan Ludwig Joachim Evers (I. 50 noot, R. 35, 37, 40, 41, 43).

¹⁾ Vergelijk ook Hulppredikers.

RICHTERS.

1. *Almelo (heerlijkheid)*:
1769, Jan Fredrik Hein (I. 85, 86;
R. 53—56).

RIDDEBS.

- 1465, 1478, Otto van Rechteren
(R. 4, 6).
1478, Willem van Buchorst (R. 6).

RIJESGRAVEN.

- 1687, F. C. van Schellart (R. 24).
1769, A. C. van Heiden (R. 51,
52).

SCHOOLMEESTERS.

1. *Ruinen*:
1630, Bernardus Blanckebyll (I.
133 noot).
1637—1643, Arent Wilms (I. 133,
134).
1646, Deodatus Carolus Neander
s. theol. cand. (I. 135)¹⁾.

SCHULTEN.

1. *Budding- en Haakswolde*
(*'t Woldt, Ruinerwold*):
1637—1651, W. Olfen (I. 140
noot, 154 noot, 156 noot).
Zie ook 8. Ruinerwold.
2. *Diever-Wapserveen*:
1646, Rychardt Ketel (I. 157).
3. *Haakswolde*:
Zie 1. Buddingwolde.
4. *Havelte*:
1646, J. Strauck Steenbargen
(I. 157).
5. *Meppel*:
1638—1675, P. H. Schickhart
(R. 10).

¹⁾ Tevens hulpprediker.

1782, *Mr. C. Kniphorst* (I. 144
noot).

1. *Rolde en Rolder dingspel*:

1757—1769, Lucas Homann (I.
62, R. 43, 56).

7. *Ruinen*:

- c. 1375, Volkier (Aanh. 88*
noot)?
1593—1619, C. Kiste (I. 19, 102
noot; R. 8).
1703—1704, H. Olfen (I. 1).
c. 1756—1769, *Mr. Henrick*
Wilhelm Camerling (I. 2, 54,
83 *en* noot, 88; R. 42, 51,
52).
1754, H. J. Camerling (I. 54
noot; R. 35).
1770—1771, *Mr. W. H. Erkens-*
wijk (I. 116).

8. *Ruinerwold*:

Zie ook 1. Budding- en Haakswolde.
1770—1779, *Mr. C. Kniphorst*
(I. 116, 144).

9. *Wapserveen*:

Zie Diever.

10. *de Wijk*:

1622, A. van Isselmuden (I. 124
noot).

11. *'t Woldt*:

Zie Buddingwolde.

12. *Zweelo*:

1754, J. Oldenhuijs (I. 61, R.
35).

SECRETARISSEN.

1. ....?

1697, G. Nilant (R. 26).

2. *Drente (landschap)* :

- 1633, J. Struuck (I. 153).
 1671, W. Sichterman (I. 145 noot).
 1688, L. Nijsingh (I. 112 noot).
 1770, *Mr.* Coenraad Wolther Elents (R. 57).

3. *Coevorden* :

- 1776, J. de Blécourt (R. 58).

4. *Ruinen (heer)* :

- 1704 en z. j., P. E. Meijsters (I. 50 noot; R. 30; Aanh. 4* noot, 7* noot, *bij* 8 noot, 94* noot, 94*** noot, 94**** noot).

5. *Vollenhove* :

- 1761, *Mr.* Everwyn Hendrik van den Poel (I. 77; R. 44).

6. *Vriesenveen* :

- 1756, Nicolaas Harwig (*Harwich*) (R. 38).

STADHOUDERS.

1. *Drente* :

- 1575, Caspers Robless, *heer van Billy* (I. 30).
 1591, François de Verdugo (I. 11).
 1599—1600, Wilhelm Ludwig *graaf* te Nassau (I. 21—23).

STADHOUDERS VAN DE LEESEN.

1. *Ruinen* :

- 1737, *Mr.* Johan Carsten (R. 32).
 c. 1756, *Mr.* Henrick Wilhelm Camerling (I. 54).
 1753—1757, Johann Ludwig Joachim Evers (I. 50 noot, 54 noot; R. 35, 37, 40—42, 43).

VELDMAARSCHALKEN.

1. *van den hertog van Nieuburg* :

- 1681, Frans Kaspar *graaf* van Schellardt (R. 22).

VRIJHEEREN.

1. *Almelo* :

- 1751, Adolph Philip Zeger *graaf* van Rechteren (R. 38).

2. *Ertbruggen* :

- 1704, Wilhelm Adriaen *markies* van en tot Hoensbroek (R. 31).

3. *Horst* :

- 1743, Mauritz Carl van der H. (R. 33).

4. *Imbsen* :

- 1743, Johan Werner van I. (R. 33).

5. *Vriesenveen* :

- 1756, Adolph Philip Zeger *graaf* van Rechteren (R. 38).

VROUWEN.

Zie ook Abdissen.

1. *Haften* :

- 1578, Anna van Spanien, *weduwe* van Haften (I. 148).

2. *Hellouw* :

- 1578, Anna van Spanien, *weduwe* van Haften (I. 148).

3. *Herwijnen* :

- 1578, Anna van Spanien, *weduwe* van Haften (I. 148).

4. *Ruinen* :

- 15de eeuw } Johan(na) { (I. 4),
 voór c. 1540 } (I. 5),
 1465, } (R. 3—5),
 1478, *wijlen* Johanna (R. 6).

4. Index van plaatsnamen.

- Aarschot (Arschott), *hertogin van Croij en* —, 1605 (R. 19).
- Aeldinge, *goed in 't kerspel Dalen*, 1551 (I. 72, R. 16), 1687 (I. 57, R. 24).
- Almelo (Almeloo)
—, *vrijheer van* —, 1756 (R. 38).
—, *richter der heerlijkheid* —, 1769 (R. 53—56).
—, (*plaats*), 1704 (R. 31), 1737 (I. 70, R. 32), 1756 (R. 41), 1764 (R. 46, 47), 1769 (R. 53—56).
—, *huis* —, 1756 (R. 38).
- Amersfoort, 1550 (I. 64 noot).
- Anholt, bladz. 3.
- Anlo, *schulte van* —, 1600 (I. 23).
- Ansen, bladz. 3; 1603—'04 (I. 24), 1700 (I. 56).
- Appeltern (Appeltorn), *goed te* —, *tusschen Maas en Waal*, 1605 (I. 150, R. 19).
- Arlo, *ten* — (de Erle), *onder Zuidwolde*, 1465 (R. 3).
- Arschott, *zie Aarschot*.
- Assen, 1737 (R. 32), 1768 (R. 50 noot), 1770 (R. 57).
—, *predikant te* —, 1620 (I. 152).
- Averreest (die Oeuerrieste, Oeuerreysten)
—, 1465 (R. 3).
—, *kerspel* —, 1478 (R. 6).
- Ballo (Banlo), *in 't kerspel Rolde*, 1478 (R. 6).
- Bartolding (Bertoldinck, Bartoldinck, Bertholdinge, De beijde Bartelingen, Bertelink, Bartelink), *erf te Hertman, in 't kerspel en 't gericht van Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1551 (I. 72, R. 16), 1756 (I. 73, R. 38—40), 1764 (I. 74, R. 48).
- Batinge (Batingen), *heer van* —, 1756 (I. 75, R. 36, 37, 41).
- Bekkink (*huis, goed of erf* ter, *ter of thor Beke*; Bekkingh, Bekking), *in de marke van Senderen, in 't kerspel of 't gericht van Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14), 1737 (I. 70, R. 32), 1764 (I. 71, R. 47), 1769 (I. 87, R. 55, 56).
- Bellinkhof (Bellinghoven, Bellinckhauen, Bellinghaven, Bellinckhaven, Bellinghaeven, Bellinghauen)
—, *heerlijkheid* —, 1697 (R. 25).
—, *heer van* —, 1633—'37 (I. 118), 1642 (R. 20), 1681 (R. 23), 1687 (R. 24), 1697 (R. 25—27), 1704 (R. 28).
—, *huis* —, 1704 (R. 28, 29).

- Bennynghe, *erf in de marke van Echten*, 1520 (Aanh. 4*).
- Berg, *hertog te Cleve, Gulik en* —, 1605 (R. 19).
- Bertelink, }
 Bertholdinge, } *zie Bartolding.*
 Bertoldinck, }
- Billy, *heer van* —, 1575 (I. 30).
- Blijdenstein (Blidensteen)
 —, *kerspел* —, 1576 (Aanh. 94****).
 —, *dorp* —, bladz. 3; 1520 (Aanh. 4*), 1624 (I. 43).
 —, *kerk te* —, 1608 (I. 139), 1648 (I. 36 noot), c. 1650 (I. 37 noot).
 —, *pastorie te* —, 1608 (I. 139).
 —, *gevolmachtigden van 't kerspел* —, 1566 (I. 140), 1568 (I. 28).
 —, *collatoren der kerk te* —, 1566 (I. 140).
 —, *pastoor te* —, 1566 (I. 140).
 —, *predikant te* —, 1599 (I. 21), 1602 (I. 32, 137), nà Mei 1603 (I. 137), 1607 (I. 35, 138).
- Bonkenhave (Bonkenhaven), *huis* —, 1697 (R. 27).
- ↳ Borne (Borghvnden, Borgen)
 —, 1764 (R. 48), (1769 I. 82 noot).
 —, *kerspел* —, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1551 (I. 72, R. 16).
 —, *gericht (richterambt) van* —, 1704 (R. 31), 1737 (I. 70, R. 32), 1756 (I. 73, 76; R. 36—41), 1764 (I. 68, 71, 78; R. 45—48), 1769 (I. 86, R. 53—56).
- Brittannië, Groot- —, *sie* Groot-Brittannië.
- Broekhuizen, bladz. 3; 1648 (I. 36).
- Broecsink, *goed in 't kerspел Ruinen*, 1478 (R. 6).
- Buddingwolde (Buddinckwolde, Budingewolt, Buddingewolt)
 —, Haakswolde en Ruinen, *heer van* —, 1575 (I. 30).
 — en Haakswolde, bladz. 4; 1428 (bladz. 6, I. 99), 1478 (R. 6), 1611—'21 (I. 14), 1616—'20 (I. 18), 1648 (I. 36 noot), 1697 (R. 26), 1704 (R. 28).
 — —, *schultambt* —, 1649 (I. 100).
 — —, *schulte („praetor”) van* —, 1637 (I. 140 noot), 1649 (I. 100 noot).
 —, *kerspел* —, 1624 (I. 141).
 —, (*dorp*), 1478 (R. 6), 1480 (I. 93, R. 7).
 —, *windmolen te* —, 1616—'20 (I. 18).
 —, *predikant te* —, 1624 (I. 141).
 N.B. *Vergelijk* Ruinerwold.
- Bulinge, die — (Bullinge), *erf te Staphorst*, 14de eeuw (bladz. 4), 1465 (R. 3), 1478 (R. 6), 1563 (I. 49).
 NB. *Vergelijk* Bullinger slag.
- Bullinger slag, 't —, *te Staphorst*, 1743 (I. 79, R. 33), 1749 (I. 80, R. 34), 1769 (I. 88, R. 52).
 NB. *Vergelijk* Bulinge.
- Bultinge, (bladz. 3).
- C = K, *sie op* K.
- Chimajj, *prinses van* —, 1605 (R. 19).
- Dalen (Daelen), *kerspел* —, 1478 (R. 6), 1551 (I. 72, R. 16), 1687 (I. 57, R. 24).
- Deuer, *sie* Diever.
- Deventer, 1550 (I. 64 noot).
 —, *burgemeester van* —, c. 1593 (I. 31 noot).
- Diever (Deuer)
 —, *kerspел* —, 1478 (R. 6).

- , *schulte te* — -Wapserveen, 1646 (I. 157 noot).
- Dieverder dingspel (Diever-dinckspill), 1594 (I. 13).
- , *classis* —, 1614 (I. 38).
- Dikninge (Dickninge)
- , *klooster (convent, abdij) te* —, voór 1599 (I. 22), voór 1619 (I. 151 noot), 1563 (I. 49), 1576 (I. 91), 1602 (I. 121), 1603—'04 (I. 24 noot), 1608 (I. 25).
- , *die (vrouw en jufferen) van* —, 1576 (I. 91), 1602 (I. 121).
- , *vrouw van 't convent te* —, 1601 (I. 120).
- , *kellener van* — (*hofmeester te Ruinen*), c. 1407 (I. 98).
- , *rentmeester van ('t stift)* —, 1623 (I. 26 noot, 125, 126), 1649 (I. 36 noot).
- Doorwerth (Dorewaard), *heer van* —, 1681 (R. 22).
- Drente (Drenthe), (*'t landschap*) —, blad. 3, 5—8; voór 1795 (blad. 4), 1567 (I. 27), 1568 (I. 28), 1569? (I. 29), 1599 (I. 22), 1604—'16 (I. 34 noot), 1608 (I. 25), 1618—'21 (I. 32), 1623 (I. 26 noot), 1642 (I. 96, R. 20), 1697 (Aanh. 7* noot), 1741 (I. 92), 1768 (I. 9 noot, 17), 1769 (I. 82, R. 51—56), 1770 (R. 57), 1771—'87 (I. 155 noot), 1773 (I. 159 noot).
- , *stadhouder en kapitein-generaal over* —, 1575 (I. 30).
- , *stadhouder van* —, 1591 (I. 11).
- , *'s konings ren-meester van* —, 1567 (I. 27).
- , *stadhouder van* —, 1599 (I. 21, 22), 1600 (I. 23), 1614 (I. 38).
- , *erfstadhouder van* —, 1770/1 (I. 116), 1778 (I. 17), 1779 (I. 117).
- , *ambtman van (Coevorden en)* —, 1375 (R. 2), 1509 (R. 9).
- , *drost (landdorst) van (Coevorden en)* —, 1671 (I. 145 noot), na 1766 (blad. 5), 1767—'70 (I. 2), 1768 (I. 9, 115 noot; R. 50), 1768/9 (I. 81), 1769 (R. 51—56), 1770 (R. 57), 1770/1 (I. 116 noot), 1771 (I. 113, 146), 1776 (I. 10, R. 58), 1777 (I. 114, 143), 1777/9 (I. 144), 1778 (I. 17 noot, 20), 1779 (I. 117 noot).
- , *ridderschap en eigenerfden (staten) van* —, blad. 4; voór 1654 (blad. 5), 1619 (I. 151 noot), 1654 (blad. 6), 1768 (I. 9, R. 50), 1768/9 (I. 81 noot), 1776 (I. 10, R. 58).
- , *drost en gedeputeerden van* —, (blad. 3, I. 9 noot); 1604 (I. 24), 1608 (I. 25), 1614 (I. 38), 1620 (I. 152), 1623 (I. 126), 1630 (I. 133 noot), 1633 (I. 153), 1637 (I. 132), 1648 (I. 36 noot), 1768 (I. 17, 115), 1778 (I. 117), 1785 (blad. 5).
- , (*raad en*) *landschrijver van* —, 1703—1704 (I. 1), 1704 (I. 8 noot a, R. 28), 1767—1770 (I. 2).
- , *landschapssecretaris van* —, 1633 (I. 153), 1671 (I. 145), 1688 (I. 112 noot); *raad-secretaris (tevens ette) van* —, 1770 (R. 57).
- , *ontvanger-(generaal) van* —, 1585—1617 (I. 31 noot), c. 1593 (I. 31), 1768 (I. 9 noot), 1768/9 (I. 81).

- , *agent van — in 's Gravenhage*, 1611—1621 (I. 14 noot).
- , *representanten van —*, 1795 (bladz. 5).
- , *assessor van —*, bladz. 7/8.
- , *overleden griffier der staten van —*, 1877 (bladz. 7).
- , *etstoel (drost en 24 etten) van —*, bladz. 6; 1623 (I. 125).
- , *ette (tevens raad-secretaris) van —*, 1770 (R. 57).
- , *synode (classis) van —*, 1607 (I. 35), 1623 (I. 26 noot), 1624 (I. 43), 1627 (I. 39), c. 1648 (I. 36), 1683 (I. 122 noot).
- Echten**, *heer van — en Echtens-Hogeveen*, 1770 (R. 57).
- , *marke van —*, 1520 (Aanh. 4*).
- , *(plaats)*, bladz. 3; 1584 (I. 124), 1603—'04 (I. 24).
- , *gerecht (personen) te —*, 1622 (I. 124 noot).
- Echtens-Hogeveen**, *heer van Echten en —*, 1770 (R. 57).
- Een (Ede)**, *buurschap in 't kerspel Norch, onder de kerk van Veenhuizen*, 1465 (R. 5).
- Erle**, de — *zie ten Arlo*.
- Ertbruggen**, *vrijheer tot —*, 1704 (R. 31).
- Eursinge**, bladz. 3.
- Exlo (Exloe, Exeloe, Exeloo, Exloo)**, *in 't kerspel Odoorn*, 1681 (Aanh. bij 58), 1697 (I. 8 noot f, 58; R. 25, 27; Aanh. 7*), 1704 (R. 28, Aanh. bij 8).
- Frankrijk (Vranckrijk)**, *koning van Groot-Britannië, — en Ierland*. 1697 (R. 26).
- Friesland**, *staten van —*, c. 1593 (I. 31).
- Gasselte**, *vicarie te —*, 1600 (I. 23), 1616 à 1619 (I. 19 noot).
- , *schoolmeester te —*, 1600 (I. 23).
- Gees (Ghies, Ghees, Ghyes)**, *in 't kerspel Oosterhesselen*, 1478 (R. 6), 1550 (I. 59, R. 15, bladz. 58 noot 2), 1557 (I. 60, R. 17), 1757 (I. 62, R. 43), 1770 (I. 84, R. 57).
- Gelder**, *heer van 't Hoog- en Nederambt —*, 1704 (R. 28).
- Ghies, } zie Gees.**
Ghyes, }
- Gijsselte**, bladz. 3.
- 's Gravenhage**, 1611—1621 (I. 14 noot), 1645 (I. 7 noot).
- Grevink**, *erf*, 1761 (I. 77, R. 44).
- Grinten (Gremptin, Grimptin, Grimtin)**, *heer van —*, 1681 (R. 22, 23), 1687 (R. 24), 1697 (R. 25, 27), 1704 (R. 28).
- Groesbeek (Groesbeck)**, *heer te —*, 1605 (I. 150, R. 19).
- Groot-Britannië (Groot-Britaniën)**, *koning van —, Frankrijk en Ierland*, 1697 (R. 26).
- Gructeringe**, *hofstede in 't Oosteinde in de heerlijkheid Ruinen*, 1517 of '18 (I. 94, R. 10).
- Gulik (Gulich) hertog te Cleve, — en Berg**, 1605 (R. 19).
- Haaften (Haeften)**, *vrouw te —*, 1578 (I. 148).
- Haakswolde (Hakeswolde, Haackswolt, Haexwolt)**
—, **Buddingwolde en Ruinen**, *heer van —*, 1575 (I. 30).

- en Buddingwolde, bladz. 4; 1428 (bladz. 6, I. 99), 1478 (R. 6), 1611—'21 (I. 14), 1616—'20 (I. 18), 1648 (I. 36 noot), 1697 (R. 26), 1704 (R. 28).
- —, *schultambt* —, 1649 (I 100).
- —, *schulte* („*praetor*”) van —, 1637 (I. 140 noot), 1649 (I. 100 noot).
- N.B. *Vergelijk* Ruinerwold.
- Haar, *huis* de — (tor Hare, ter, thor of tor Haer), in 't *kerspel Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14), 1764 (I. 64 noot).
- Hadeboldinck (Habeldinge-hofstede), in de *Westerstraat in de heerlijkheid en 't kerspel Ruinen*, 1478 (R. 6), 1485 (R. 8), 1518 (R. 11), 1548 (I. 53, R. 12), 1593. (I. 95).
- Haeften, *zie* Haaften.
- Haer, *zie* Haar.
- Haerink, *zie* Harink.
- Haexwolt, *zie* Haakswolde.
- Haffen en Mehr, *heer te* —, 1681 (R. 23).
- , „*gerechtschriver*” in —, 1704? (I. 8 noot, R. 22, 23, 26, 27).
- Harink (Haerink), *erf*, 1764 (I. 67 noot).
- Harthmen, }
Hartmann, } *zie* Hertman.
Hartme, }
Hartmen, }
- Hasselt, *burgemeester der stad* —, c. 1593 (I. 31).
- Havelte, *schulte te* —, 1646 (I. 157 noot).
- Heest, *heer van* de —, 1756 (I. 75, R. 36, 41).
- Heino (Heijne), *kerspel* —, 1749 (R. 34).
- Hellouw (Hellauw), *vrouw te* —, 1578 (I. 148).
- Hertman (Hertmen, Hartmann, Harthmen, Hartme, Hartmen), *boerschap in 't kerspel en richter-ambt van Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1756 (I. 75, R. 36--41), 1764 (I. 74, R. 45, 48).
- Herwijnen, 1578 (I. 148).
- , *vrouw te* —, 1578 (. 148).
- Hesselen, *zie* Oosterhesselen.
- Hestorff, *heer van* —, 1681 (R. 23).
- Hogeveen, *heer van* Echten en Echtsen —, 1770 (R. 57).
- Holscher, *zie* Hulschar.
- Huissen (Huijssen), *ambt* — in 't *land van Cleve*, 1697 (I. 58 noot).
- Hulschar, 't *Lutteke* — (dat *Luttike Hulscore*, de *Lutke Hulscher*, in 't *kerspel Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14); — *Hulschar* (Holscher), in *de marke van Senderen in 't gericht van Borne*, 1737 (I. 70 noot), 1764 (I. 68, R. 46), 1769 (I. 85, R. 53).
- Ierland (*Irlant*), *koning van Groot-Britannië, Frankrijk en* —, 1697 (R. 26).
- Yhorst, 1769 (I. 82 noot).
- Irlant, *zie* Ierland.
- Kampen (Campen, bladz.) 8; 1697 (I. 58, R. 25).
- Kynsynghe, (Kijnsinghe, Kinsinghe, Kinssinghe), *erf in 't kerspel*

- Ruinen, (1520 Aanh. 4*), 1584 (I. 124), 1631 (I. 129).
- Claes Jan Hilbers-landt, *ooster- en westergeërfden van* —, 1651 (I. 155).
- Cleve (Cleue), *land van* —, 1697 (I. 58 noot).
- , *hertog van* —, *Gulik en Berg*, 1605 (R. 19).
- , „*Lehnsecretarius*” van —, 1605 (R. 19).
- Kluft, de Ruige —, *zie* Ruige Kluft.
- Coecange (Coekange), bladz. 3; 1776—'78 (I. 16).
- , *predikant te* —, 1599 (I. 21).
- Coevorden (Couerde, Coeverden)
- , *ambtman (drost) van* — *en Drente*, 1509 (R. 9), 1768 (R. 50), 1769 (R. 52, 56—58).
- , (*plaats*), 1591 (I. 11), 1594 (I. 13).
- , *commies van 's lands magazijn te* —, 1776 (R. 58).
- , *secretaris van* —, 1776 (R. 58).
- , *predikant te* —, 1754 (R. 35, 61).
- Kralo (Cralo Craele), *in de marke van Pesse*, bladz. 3; 1697 (I. 8 noot f, R. 27, Aanh. 7*), 1704 (R. 28, Aanh. bij 8).
- Croij, *hertogin van* — *en Aarschot*, 1605 (R. 19).
- Laar, 't — (Laer), 1769 (R. 51).
- Laar, *heer tot* —, 1756 (R. 38).
- Laarwoud (Laerwout, Laarwout), 1769 (R. 56).
- , *heer van* —, 1769 (R. 51, 52, 56), 1770 (R. 57).
- Laer, 't —, *zie* 't Laar.
- Laerwout, *zie* Laarwoud.
- Lanssinge-maithe, 1584 (I. 124).
- Lanssinck, Olde- — (Oldelansynge, Oldelansinge, Oldenlansing), *goed in 't kerspel Ruinen*, 1478 (R. 6), 1520 (Aanh. 4*).
- Leisloot, de —, bladz. 3.
- Ludderinge (Ludderinck), *erf in de heerlijkheid en 't kerspel Ruinen*, 1478 (R. 6), 1518 (R. 11), 1548 (I. 53, R. 12).
- Lutteke Hulschar, 't — (dat Luttike Hulscore, de Luttike Hulscher), *in 't kerspel Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14).
- NB. *Zie ook* Hulschar.
- Maas, de — (Maess), 1605 (I. 150, R. 19).
- Maasakker, de — (die Massacker), *tusschen Maas en Waal (in Appelltern?)*, 1605 (I. 150, R. 19).
- Maess, *zie* Maas.
- Massacker, die —, *zie* Maasakker.
- Megen, *gravin van* —, 1605 (R. 19).
- Mehr, Haffen en —, *heer te* —, 1681 (R. 23).
- , „*gerechtschriver*” *in* —, 1704? (I. 8 noot, R. 22, 23, 26, 27).
- Meppel, 1671 (I. 145), 1683 (I. 122 noot), 1739 (I. 158 noot), 1743 (R. 33).
- , *schulte te* —, 1638—'75 (R. 10), 1777 (I. 114), 1782 (I. 144 noot).
- , *pastoor te* —, 1584 (I. 124).
- , *predikant te* —, 1649 (I. 36 noot).
- , *classis Meppelana*, 1604—'16 (I. 34), 1624 (I. 141), 1625 (I. 128).
- Moellenkamp, de —, *tusschen Maas en Waal*, 1605 (I. 150, R. 19).

- Monneke mohlenbergh, de - , 1642 (R. 20).
- Muggenhuisen (Muggenhuijsen), heer van —, 1681 (R. 22—24).
- Munster, 1616 à 1619 (I. 19 noot).
- Nettelhorst, heer van —, 1756 (I. 75, R. 36, 37, 41).
- Nydinck, goed in 't kerspel Norch, 1478 (R. 6).
- Nijenhave (de Nyenhoff, Nyenhof, Nijenhof), in de heerlijkheid, 't kerspel en de marke van Ruinen, 1478 (R. 6), 1518 (R. 11), 1548 (I. 53, R. 12), 1600 (I. 123), 1747 (I. 54 noot, c. 1756 (I. 54), 1757? (R. 42).
- Norch, kerspel —, 1465 (R. 5), 1478 (R. 6).
- Nuil, bladz. 3.
- Odoorn (Odoren), kerspel —, 1697 (I. 8 noot f; R. 25, 27; Aanb. 7* noot).
- Oeldenhoue, zie Oldenhave.
- Oeldinck, goed toe —, in 't kerspel Dalen, 1478 (R. 6).
- Oosterhesselen, zie Oosterhesselen.
- Oosterstrate, de —, zie Oosteinde.
- Oeuerrieste, die —, zie Avereest.
- Olde-Lanssinck (Oldelansynge, Oldelansinge, Oldenlansing), goed in 't kerspel Ruinen, 1478 (R. 6), 1520 (Aanh. 4*).
- Oldenhave (Oeldenhoue, de Oldenhoff, Oldenhoefe, Oldenhaven, Oldenhauen, Oldenhauwe), in 't kerspel Ruinen, —, goed —, 1478 (R. 6), 1697 (R. 26), 1700 (I. 56 noot), 1704 (R. 28), 1769 (I. 83, R. 51).
- , goed of huis? —, 1375 (I. 147, R. 2), 1520 (Aanh. 4*).
- , stadhouder der leenen van —, 1757 (R. 43).
- , huis —, 1550 (R. 14), 1594 (I. 12), 1645 (R. 21), 1687 (R. 24), 1697 (R. 25), 1704 (R. 31), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43).
- Oldenlansing, zie Olde-Lanssinck.
- Oldenzaal (Oldenzael), 1756 (R. 38—40).
- Oosterboer, bladz. 3.
- Oosterhesselen (Hesselen, Oosterhesselen, Oosterhesselte), kerspel —, 1478 (R. 6), 1550 (I. 59, R. 15), 1557 (R. 17), 1757 (R. 43).
- Oosteinde (de Oosterstrate), in de heerlijkheid Ruinen, 1517 (I. 94), 1517 of 1518 (R. 10).
- Oostering, bladz. 3.
- Ophemert, 1578 (I. 148).
- Oueryssel, zie Overijssel.
- Ouermehr, kamp van —, tusschen Maas en Waal, 1605 (I. 150, R. 19).
- Ouerreysten, die —, zie Avereest.
- Ouinge, zie Ouinge.
- Overijssel (Oueyryssel, Over-Issel, Overijssel, Ouerijssel)
- , provincie —, 1669 (I. 46), 1697 (R. 26), 1756 (R. 38).
- , kanselier en raden in —, 1568 (I. 28), 1569? (I. 29), 1575 (I. 30).
- , erfstadhouder van —, 1681 (R. 22, 23), 1697 (R. 26), 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1776 (I. 10 noot, R. 58).
- , ridderschap en steden (staten) van —, bladz. 4; 1603 (I. 6, R. 18), c. 1616 (I. 15 noot),

- 1681 (R. 22, 23), 1687 (I. 57 noot, R. 24), 1768 (R. 50), 1776 (R. 58), 1787 (bladz. 5).
- , *gedeputeerden (van ridderschap en steden) van* —, 1615 (I. 15), 1616 (I. 14 noot), 1646 (I. 7).
- , *griffier der staten van* —, 1569 à '89 (I. 29 noot), 1607 (I. 6 noot), 1669 (I. 46).
- , *leenkamer van* —, 1761 (I. 77, R. 44).
- , *luitenant(-stadhouder) der leenen van* —, 1681 (R. 22, 23), 1704 (I. 8 noot a, R. 28).
- , *leengriffier van* —, 1768 (I. 9 noot, R. 50), 1776 (R. 58).
- , *oud-gedeputeerde van* —, 1904 (bladz. 7).
- Ovinge (Ouvinge), *erf of goed te Cralo in de marke van Pesse*, 1697 (I. 8 noot f, R. 27, Aanh. 7*), 1704 (Aanh. bij 8).
- Paderborn (Paterborn), 1743 (R. 33).
- Pesse (Pette), *in 't kerspel Ruinen*, bladz. 3; 1478 (R. 6), 1576 (I. 91), 1603-'04 (I. 24).
- , *marke van* —, 1697 (I. 8 noot f, R. 27, Aanh. 7*), 1704 (Aanh. bij 8).
- Reebruggen, bladz. 3.
- Reinestein, *heer van* —, 1769 (R. 56).
- Remmering, *goed te Ballo, in 't kerspel Rolde*, 1478 (R. 6).
- Ribberting, *in 't kerspel Diever*, 1478 (R. 6).
- Rietberg (Ritberg, Rittberg), 1749 (R. 34).
- , *majoer-commandant van* —, 1743 (R. 33), 1749 (R. 34).
- Roederinck, *in 't kerspel Diever*, 1478 (R. 6).
- Rolde (Rolden), *kerspel* —, 1478 (R. 6).
- , *schulte van* —, 1769 (R. 56); — *en Rolder dingspel*, 1757 (I. 62, R. 43).
- , *visitator der classis* —, 1620 (I. 152).
- Rolder dingspel, *schulte van Rolde en* —, 1757 (I. 62, R. 43).
- Ruige Kluft, *de* —, 1752 (Aanh. 97*).
- Ruijnische Pleij, *de* —, *in 't land van Cleve, onder 't ambt Huissen*, 1697 (I. 58 noot).
- Ruinen (Rünen, Rhuynen, Runen, Ruynen, Ruenen, Ruijnen, Rhuinen, Rhuinen, Runnen, Ruine, Ruynne, Ruijne)
- , (*vrije heerlijkheid* —, bladz. 3—8; voòr 1795 (bladz. 6), 14de eeuw (bladz. 4), c. 1375—c. 1550 (Aanh. 88*), 1428 (I. 99), 1465 (R. 4, 5), 1478 (I. 3), 1485 (R. 8), 1497—1753 (I. 50), 1517 (I. 94), 1517 *òf* '18 (R. 10), 1518 (R. 11), c. 1540 (I. 5, R. 6), 1548 (I. 53, R. 12), 1550 (R. 13), 1551 (R. 16), 1567 (I. 27), 1568 (I. 28), 1569? (I. 29), 1593 (I. 95), 1594 (I. 13), 1599 (I. 22), c. 1600 (I. 4), 1603 (I. 6, R. 18), 1604-'16 (I. 34), 1609-'29 (I. 37), 1611-'21 (I. 14 noot), 1614 (I. 38), c. 1616 (I. 15), 1618-'21 (I. 32), 1628 (I. 40), 1631 (I. 41), 1642-'45 (I. 42), 1645 (I. 154), 1646 (I. 7), c. 1648 (I. 36),

1649 (I. 100), 1654 (bladz. 5), 1656 (I. 51), 1671 (I. 145), 1681 (R. 22, 23), 1697 (R. 25, 26), c. 1700 (I. 55), 1704 (I. 8, 52, R. 28—30), 1713—'87 (I. 155¹), 1739 en '51 (I. 158), 1741 (I. 92), 1756 (R. 38), 1767—'70 (I. 2), 1768 (I. 9, 17, 115; R. 50), 1768/9 (I. 81), 1769 (I. 82, R. 51—55), 1771 (I. 113), 1773 (I. 159 noot), 1776 (I. 10, R. 58), 1776—'78 (I. 16), 1776/9 (I. 144), 1777 (I. 159), 1778 (I. 20), 1786 (bladz. 5 noot, 6).
 —, *heerlijkheid of huis?* —, 1700 (Aanh. 92*), 1752 (Aanh. 97*).
 —, *heer, schulte en twaalven van* —, 1608 (I. 139).
 —, *heeren en vrouwen van* —, bladz. 4, 1697 (R. 25).
 —, *heer van* — (*Runensis dominus*), bladz. 3, 5, 7; 1375 (I. 147, R. 2), c. 1375—c. 1550 (Aanh. 88*), 1402—'11 (I. 98 noot), 1407 (I. 98), 1428 (bladz. 6), 1465 (R. 3, 5), 1480 (R. 7), 1485 (R. 8), 1497—1753 (I. 50), c. 1510 (I. 89), c. 1511 (I. 90), 1517 (I. 94), 1517 of '18 (R. 10), 1518 (R. 11), 1520 (Aanh. 4*), 1522 (Aanh. 94*, 94**), 1548 (R. 12), c. 1550 (I. 45 noot), 1550 (R. 13—15), 1551 (R. 16), 1557 (R. 17), 1561 (I. 101), 1563 (I. 49), 1567 (I. 27 noot), 1568 (I. 28), 1573 (Aanh. 94***), 1575 (I. 30²), 1576 (Aanh. 94****

¹) Vrije heerlijkheid Ruinen en Ruinerwold.

²) Heer van Ruinen, Budding- en Haakswolde.

en noot), 1591 (I. 11), 1593 (I. 102), 1594 (I. 12, 13), 1599 (I. 21, 22), c. 1600? (I. 103), 1600 (I. 23, 123), 17de eeuw (I. 47), 1601 (I. 120), 1604—'16 (I. 34), 1607 (I. 35, 138), 1608 (I. 25, 139), 1609—'29 (I. 37), 1611—'21 (I. 14), 1613 (I. 104), 1614 (I. 38), 1615 (I. 15), c. 1616 (I. 15), 1616—'19 (I. 19), 1616—'20 (I. 18), 1618 (I. 151), 1618—'21? (I. 32), 1623 (I. 26, 125—127), 1624 (I. 43, 141), c. 1625 (I. 152noot), 1625 (I. 128), 1627 (I. 39, 44), 1628 (I. 40), 1630 (I. 48, 105, 1631 (I. 41, 129), 1633 (I. 153), 1633—'37 (I. 118), 1637 (I. 107, 132), 1637—'40 (I. 133), 1638 (I. 130), c. 1640? (I. 109, 110), 1642 (I. 119, R. 20), 1642—'45 (I. 42), 1643 (I. 134), 1644 (I. 111), 1645 (I. 97, 154 noot; R. 21), 1645—'48 (I. 131), 1646 (I. 135, 157), 1648 (I. 136), 1649 (I. 36 noot, 100), 1651 (I. 156), 1656 (I. 51), 1671 (I. 145), 1681 (R. 23, Aanh. bij 58), 1687 (I. 57, R. 24), 1697 (I. 8 noot f, 58; R. 25—27; Aanh. 7*), c. 1700 (I. 55), 1700 (I. 56), 1703—'04 (I. 1), 1704 (I. 52, 142; R. 28—31), 1743 (I. 79), 1749 (I. 65, 80), 1753 (I. 66), 1754 (R. 35), 1756 (R. 37, 39, 40¹), 42¹), 43¹), 1764 (I. 67, 68, 71, 74, 78; R. 48, 49), 1767—'70 (I. 2), 1768 (I. 115 noot), 1769 (I. 83, 85, 86, 88; R. 56¹), 1770 (R.

) (Vrij)heer van Ruinen en Ruinerwold.

- 57¹⁾), 1771 (I. 146), 1777 (I. 114¹⁾), 1777/9 (I. 144), 1779 (I. 117 noot).
- , *vrouw van* —, vóór 1540 (I. 5), 1465 (R. 3--5).
- , *leenkamer der heerlijkheid* —, 1761 (I. 77, R. 44), 1764 (R. 45²⁾)—47).
- , *stadhouder der leenen van* —, 1737 (R. 32), 1743 (R. 33), 1749 (R. 34), 1753 (I. 50 noot³⁾), 1754 (R. 35), 1756 (I. 76; R. 37, 38, 40¹⁾, 41), 1757[?] (R. 42²⁾), 1757 (I. 54 noot).
- , *secretaris der heerlijkheid* —, bladz. 7; Aanh. 4* noot, 7* noot, bij 8, 94*, 94***, 94****.
- , *rentmeester der heerlijkheid* —, 1753 (I. 50 noot), 1754 (R. 35), 1756 (R. 37, 40, 41), 1757 (R. 43).
- , *heer en twaalven of 't landrecht van* —, bladz. 6, 7; 1608 (I. 139), 1645 (I. 154 noot), 1771 (I. 146 noot).
- , *twaalven van* —, 1645 (I. 154 noot).
- , *gerichtschrijver der heerlijkheid* —, bladz. 7; 1704 (I. 142), 1708 —'10 (I. 50 noot), 1710—'50 (I. 50 noot), 1751 (I. 158 noot), 1764 (I. 67 noot), 1768 (I. 155 noot), 1777 (I. 143, 158 noot), 1777/9 (I. 144), 1778 (I. 117).
- , *kerspel* —, bladz. 6; 1478 (R. 6), 1520 (Aanh. 4*), 1642 (I. 119).
- , *marke en meente van* —, 1561 (I. 101), c. 1600[?] (I. 103), 1637 (I. 106, 108), 1638 (I. 130), c. 1756 (I. 54), 1757[?] (R. 42).
- , *de (gemeene) boer (buren, geërfden, edelen en geërfde ingezetenen, markegenooten van)* — c. 1407 (I. 98), 1593 (I. 102,) vóór 1600 (I. 103 noot), 1637 (I. 106, 108), 1688 (I. 112), 1778 (I. 20).
- , *eigenerfde kerspellieden (lidmaten) van* —, 1602 (I. 121), 1623 (I. 26), 1637—'40 (I. 133), 1643 (I. 134).
- , *kerspelgevolmachtigden (en edelen) van* —, 1568 (I. 28, 128).
- , (*dorp*), 1465 (R. 4), 1478 (R. 6), c. 1510 (I. 89), 1520 (Aanh. 4* en noot), 1561 (I. 101¹⁾), 1576 (I. 91), 1584 (I. 124), 1591 (I. 11²⁾), c. 1593 (I. 31), 1603—'04 (I. 24), 1619 (I. 151 noot), 1627 (I. 39), 1630 (I. 105), 1633—'37 (I. 118¹⁾), 1638 (I. 130²⁾), 1642 (R. 20), 1644 (I. 111), 1648 (I. 136), 1649 (I. 100 noot), 1683 (I. 122 noot), 1700 (I. 56), 1704 (R. 30), 1754 (R. 35), 1769 (R. 51, 52), 1770 (I. 144 noot), 1778 (I. 20).
- , *gezworenen* („zwaren”, „swaren”, „schworen”) te —, 1630 (I. 105),

¹⁾ (Vrij)heer van Ruinen en Ruinerwold.

²⁾ Heerlijkheid Ruinen en Ruinerwold.

³⁾ Stadhouder der leenen en rentmeester der heerlijkheid.

¹⁾ Bouwlieden en keuters te Ruinen.

²⁾ „Huysluyden” te Ruinen.

³⁾ Keuters te Ruinen.

- 1637 (I. 106—108), c. 1640? (I. 109).
- , *huis te* —, bladz. 7; 1594 (I. 13), 1741 (I. 92), 1756 (R. 40, 41).
- , *kerk te* —, 1584 (I. 124), 1602 (I. 121), 1603—'04 (I. 24), c. 1625 (I. 152 noot), 1683 (I. 122 noot).
- , *St. Catharina-vicarie te* —, 1600 (I. 123).
- , *pastorie te* —, 1599 (I. 22 noot), 1602 (I. 121), 1623 (I. 127), 1625 (I. 128 noot), 1637 (I. 132).
- , *school te* —, 1645—1648 (I. 131).
- , *windmolen te* —, 1619 (I. 151 noot).
- , *schultambt* —, 1630 (I. 105).
- , *schulte te* —, bladz. 6; 1593 (I. 102 noot, R. 8), 1602 (I. 121), 1611 (I. 14 noot), 1616—'17 (I. 19), 1703—'04 (I. 1), 1754 (R. 35), c. 1756 (I. 54), 1757? (R. 42), 1767—'70 (I. 2), 1769 (I. 83, 88; R. 51, 52), 1770/1 (I. 116), 1771 (I. 113), 1777 (I. 114).
- , *pastoor te* —, 1599 (I. 22 noot), 1601 (I. 120).
- , *predikant te* —, 1599 (I. 22), 1600 (I. 23), 1601 (I. 120), 1603—'04 (I. 24), 1608 (I. 25), 1623 (I. 26, 127), 1623—'54 (I. 152 noot), 1625 (I. 128), 1631 (I. 129), 1637 (I. 132), 1637—'40 (I. 133), 1638 (I. 130), 1643 (I. 134), 1646 (I. 135), 1648 (I. 136).
- , *hulpprediker te* —, 1646 (I. 135).
- , *ouderlingen te* —, 1646 (I. 135).
- , *schoolmeester te* —, 1630 (I. 133 noot), 1637 (I. 108, 132), 1637—'40 (I. 133), 1643 (I. 134), 1646 (I. 135), 1648 (I. 136).
- , *hofmeester te* —, zie *Dikninge (kellener)*.
- Ruinerwold ('t Wolt, Woldt, Wold, de Wolden, Runerwold, Ruijnerwold, Ruijnderwolt, de Woldstreek)
- , *vrije heerlijkheid Ruinen en* —, 1713—'87 (I. 155).
- , *(vrij)heer van Ruinen en* —, 1756 (R. 40), 1757? (R. 42), 1757 (R. 43), 1769 (R. 56), 1770 (R. 57), 1777 (I. 114).
- , *leenkamer der heerlijkheid Ruinen en* —, 1764 (R. 45).
- , *stadhouder der leenen van Ruinen en* —, 1756 (R. 40).
- , *(deel der heerlijkheid Ruinen)*, bladz. 4, 6; 1428 (I. 99), 1576 (Aanh. 94****), 1776/9 (I. 144).
- , *kerspellingen (gemeente) van* —, 1607 (I. 138).
- , *marke van* —, I. 156 noot.
- , *erfburen (buren, boeren) van* —, 1480 (R. 7), 1569? (I. 29), 1594 (I. 12).
- , *(dorp)*, 1649 (I. 36 noot), 1700 (I. 56), 1739 (I. 158 noot), 1751 (I. 158 noot), 1769 (I. 82 noot, R. 51), 1770 (I. 144).
- , *schulte te* —, bladz. 6; 1645 (I. 154 noot), 1649 (I. 36 noot), 1651 (I. 156), 1770/1, (I. 116), 1771 (I. 113), 1777 (I. 114).
- , *gemeente* —, bladz. 4, I. 156 noot.
- NB. *Vergelijk* Buddingwolde en Haakswolde.

- Schalenhoeck, 1700 (I. 56).
- Senderen, *marke van* —, in 't *gericht van Borne*, 1737 (I. 70, R. 32), 1764 (I. 68, 71; R. 46, 47), 1769 (I. 85, 87; R. 53, 55, 56).
- Staphorst, 14^{ue} eeuw (bladz. 4), 1743 (I. 79, R. 33), 1749 (I. 80, R. 34), 1769 (I. 82 noot, 88; R. 52).
- Steenwijk (Steenwijck), 1671 (I. 145).
- , *gouverneur der stad* —, 1681 (R. 22).
- Storkeslo, dat — (Sterkesloe, Storcksell, Storksel) *erf in 't kerspel en 't gericht van Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14), 1704 (R. 31), 2de helft 18de eeuw (I. 69), 1769 (I. 86, R. 54).
- Struikberg, bladz. 3.
- Stuvelaer, 1697 (R. 26).
- Suy(d)twolde, *zie* Zuidwolde.
- Sweelo, *zie* Zweelo.
- Swolle, *zie* Zwolle.
- Tuut, de —, (die Tuit), *tusschen Maas en Waal*, 1605 (I. 150, R. 19).
- Tweelo (ten Tweele), bladz. 3; 1520 (Aanh. 4*).
- Twente (Twenthte), 1478 (R. 6), 1656 (I. 51 noot).
- Utrecht (Vtrecht), *bisdom* —, c. 1550 (I. 45 noot).
- , *bisschop van* —, bladz. 4; 1465 (R. 4), 1478 (I. 3, R. 6).
- , (*stad*) —, 1563 (I. 49).
- Veenhuizen (Venhuysen), in 't *kerspel Norch, kerk van* —, 1465 (R. 5).
- Veldhuis, 't —, (dat Velthus, Velt huys, Velthues, Velthuijs, Velt huis), in *de boerschap Hertman, in 't kerspel en 't gericht van Borne*, 1353 (I. 63, R. 1), 1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13, 14), 1756 (I. 75, 76; R. 36, 37, 41), 1761 (I. 77, R. 44), 1764 (I. 67 noot, 78; R. 45).
- Venhuysen, *zie* Veenhuizen (Vereenigde Nederlanden), *staten-generaal der* —, c. 1593 (I. 31), 1618—1621? (I. 32), 1627 (I. 44), 1654 (bladz. 5, 6).
- , *raad van state der* —, vóór 1654 (bladz. 5), 1616 (I. 14 noot), 1616—'20 (I. 18), 1618—'21 (I. 32), 1619 (I. 151 noot), 1671 (I. 145).
- Vollenhove (Vollenhoe, Vollenhoo ven)
- , *slot te* —, 1478 (R. 6).
- , *secretaris der stad* —, 1761 (I. 77, R. 44).
- Vranckrijck, *zie* Frankrijk.
- Vriesenveen, *vrijheer van* —, 1756 (R. 38).
- , *secretaris en procureur te* —, 1756 (R. 38).
- Vtrecht, *zie* Utrecht.
- Waal (Waell), de —, 1605 (I. 150, R. 19).
- Wapserveen (Wapsterveen)
- , *schulte te* Diever- —, 1646 (I. 157 noot).
- , *predikant te* —, 1764 (I. 67, R. 49).

- Weerwille (Weerwillen, Weerwyl-
len), bladz. 3; 1520 (Aanh. 94*
noot), 1522 (Aanh. 94*, 94**),
1573 (Aanh. 94***), 1648 (I. 36
noot).
- Weide, de —, 1573 (Aanh. 94***).
- Welvelde (Welevelde, Weluelde,
Welevelt, Weleveld), *in 't kerspel
Borne*,
- , *havezate* —, 1353 (I. 63, R. 1),
1478 (R. 6), 1550 (I. 64, R. 13,
14), 1749 (I. 65), 1753 (I. 66a,
1764 (I. 67, R. 49).
- , *heer van* —, 17de eeuw (I. 47
noot), 1749 (I. 65), 1750 (I. 75
noot), 1753 (I. 66), 1756 (R. 36,
37), 1764 (R. 49).
- , *huis* —, 1756 (R. 36), 1764
(R. 49).
- Westebrinck (Westerbrink), *goed
in de heerlijkheid en 't kerspel
Ruinen*, 1478 (R. 6), c. 1700
(I. 55), 1700 (I. 56 noot).
- Westersche Wildenberch, *goed in
't kerspel Aeverreest*, 1478 (R. 6).
= Westerhuis?
- Westerstraat, de — (Westerstrate),
in de heerlijkheid Ruinen, 1485
R. 8).
- Wijk, *schulte te* de —, 1622 (I.
124 noot).
- Wildenberch, Westersche —, *goed
in 't kerspel Aeverreest*, 1478 (R.6).
= Westerhuis?
N.B. *Vergelijk* Wildenberg.
- Wildenberg (den Wildenborge),
1465 (R. 3).
N.B. *Vergelijk* Westersche Wil-
denberch.
- Wolden, de —, }
Wold(t), 't —, } *zie* Ruinerwold.
Wolt, 't —, }
- Woltersum, *heer van* —, 1687 (I.
57, R. 24).
- Wuluerinck (Wullueringe), *goed of
erf in 't kerspel Ruinen*, 1478 (R.
6), 1584 (I. 124).
- Zuidlaren, 1769 (I. 82 noot).
- Zuidwolde (Suytwolde, Zuytwolde,
Suydtwolde), *kerspel of schult-
ambt*, 1465 (R. 3), 1478 (R. 6),
1630 (I. 48).
- Zutphen, *erfmaarschalk van* —,
1704 (R. 28).
- Zweelo (Sweelo), *schulte te* —, 1754
(I. 61, R. 35).
- Zwolle (Swolle, Zwol), bladz. 4;
1465 (R. 4), 1603 (R. 18), 1681
(R. 22, 23), 1764 (R. 45).

TE VERBETEREN :

Bladz. 30 Inv 80 *lees* : A. Engberts.

- » 31 » 83 noot *lees* : 16 Maart 1767.
  - » 46 » 144 noot, laatste regel, *lees*: voor dien
tijd was hij schulte van Ruinerwold.
-

BLADWIJZER.

	Nummers	Bladz.
INLEIDING		3— 8
Inventaris	1—159	9—52
A. Archieven der heeren van Ruinen	1—153	9—48*
I. Stukken van algemeen aard	1—2	9
II. Stukken betreffende de ontvangst in leen van de heerlijkheid Ruinen	3— 10	9—12
III. Stukken betreffende de handhaving door de heeren van de rechten hun als heer toekomende en van de rech- ten der heerlijkheid	11— 44	12—22
1. Stukken betreffende de handhaving door de heeren van de rechten hun als heer toekomende.	11— 26	12—16
a. Verschillende rechten	11— 20	12—15
b. Collatierecht	21— 26	15—16
2. Stukken betreffende het verzet van den heer en de ingezetenen tegen 't heffen van contributie door Drente over de heerlijkheid	27— 32	17—19
3. Stukken betreffende 't verzet van den heer tegen den eisch, dat de predi- kanten in de heerlijkheid onder- worpen zouden zijn aan de synode van Drente	33— 44	19—22

	Nummers	Bladz.
IV. Stukken betreffende de administratie der tot de heerlijkheid behorende goederen	45— 97	22—34
1. Stukken betreffende de uitgifte in achterleen van en andere beschikkingen enz. ten opzichte van goederen behorende de heerlijkheid tot	45— 88	22—32
<i>a.</i> Voorschriften van leenrecht	45— 47	22
<i>b.</i> Stukken betreffende geschillen tusschen den heer en anderen over de al of niet leenroerigheid aan de heerlijkheid van bepaalde goederen	48— 49	23
<i>c.</i> Stukken betreffende de uitgifte in achterleen en andere beschikkingen enz. ten opzichte van goederen behorende tot de heerlijkheid, voòr den aankoop der heerlijkheid door de Staten van Drente.	50— 80	23—30
In 't algemeen	50—52	23—24
Goederen in 't kerspel Ruinen.	53—56	24—25
Goederen in 't kerspel Dalen	57	26
Goederen in 't kerspel Odoorn	58	26
Goederen in 't kerspel Oosterhesselen	59—62	26—27
Goederen in 't kerspel Borne	53—78	27—30
Goederen in 't kerspel Staphorst	79—80	30
<i>d.</i> Stukken betreffende de uitgifte in achterleen van goederen behorende tot de heerlijkheid, nà den aankoop der heerlijkheid door de Staten van Drente.	81— 88	31—32
In 't algemeen.	81—82	31
Goederen in 't kerspel Ruinen	83	31
Goederen in 't kerspel Oosterhesselen	84	31—32
Goederen in 't kerspel Borne	85—87	32
Goederen in 't kerspel Staphorst.	88	32
2. Stukken betreffende 't beheer van goederen door den heer van Ruinen <i>niet</i> in achterleen uitgegeven	89— 97	33—34

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 02587 4440